

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΒΑΡΛΑΜΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πρώτα η μουσική σαν προέλευση και ίχνος της μούσας, κι οι μούσες, με τη δική τους γεωγραφική πραγματικότητα· ένα σύστημα της θηλυκής θεογονίας. Οι μούσες, τα όρια και τα οδηγητήρια της αντρικής λογικής, δείχνουν τα σύνορα του ανθρώπου στο βιολογικό του ανακύκλωμα.

Η λογική δεν μπορεί να παραμένει στις ακροβασίες της υπόθεσης και της ψευδαίσθησης, παρά να κατευθύνεται στη βιο-λογική της γυναίκας. Κι η μουσική, σα μέσο ανάμεσα στη δημιουργία της ζωής με τον άντρα και τη γυναίκα, μια στη μεριά του νου και μια στη λευτερωμένη σύλληψη της αίσθησης.

Η μουσική βιοπλασματική ουσία σα δομική ύλη γιομίζει τη φύση, την ανόργανη και την οργανική· υπερδομή και ουσία της ύλης της ζωής. Κι η ζωή διπλωμένη και ξεδιπλωμένη.

Η μουσική, η μεταφορική ουσία απ' την αρχέγονη φάση της προ-ϊστορίας του ανθρώπου, χάνεται σήμερα και σκεπάζεται κάτω απ' τα πολυάριθμα στρώματα της εξέλιξης. Έτσι, μέσα σ' ένα υποθετικό σύστημα, ξεχωρίζουμε δυο κατηγορίες, την πρώτη την αρχέτυπη, αυτή που συνοδεύει τον άνθρωπο απ' την εμφάνισή του στη γη και την ιστορική μουσική, με τις γνωστές κατηγορίες και διακλαδώσεις, της λαϊκής, κλασικής, ηλεκτρονικής.

Πώς ξαναβρήκαμε τα ίχνη και την ουσία και την κατεύθυνση, μέσα σ' αυτήν την πολύφωνη υπεροψία της διανοητικής αντρικής λογικής;

Και πόσα χρόνια ελπίδας κι υπομονής, για ν' ακουστούν οι γνώριμες φωνές της αλήθειας;

Πόσο μακριά είμαστε απ' τις φωνές και το τραγούδι της σιωπής και της λευτεριάς;

Παράλληλοι δρόμοι, δίχως συνάντηση, δίχως διασταύρωση και στάσεις!

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΟΥ - Ο ΤΟΠΟΣ ΜΟΥ

Η μουσική μου ευλογημένη κι ο τόπος μου ευλογημένος, - μέσα τους οι θεοί μ' ολόασπρες εκκλησιές - κι η γη μας. Τα λόγια μου μπερδεύονται σαν ποιητικές ασκήσεις που ψάχνουν μια πραγματικότητα.

Η μουσική μου μέσα μου, η φωνή και τ' άκουσμα. Η φωνή απ' τα μέσα μου, απ' τα στήθια και το λαρύγγι μου αρχίζει σα μια ιστορία για το χαμένο μύθο. Πάντα κοντά στο απόλυτο, πάντα κοντά στην έντονη πραγματικότητα, πάντα κοντά στο χώρο της γης μου, σα φύλακας υπνοβάτης.

ΓΗ ΗΛΙΟΣ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΦΩΣ ΤΟΠΟΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ένα κομμάτι Αιγαίο. Περιγραφή:

Η γη - ο ήλιος - η θάλασσα - το φως.

Ο άνθρωπος.

Ο τόπος μου. Τα στοιχεία μέσα μου απόλυτα.

Μιλάς για την πίστη μου, μιλάς για τα μέσα μου. Πες μας! Σήμερα στη Ελλάδα! Ποτέ δεν έζησαν οι άνθρωποι τα στοιχεία του τόπου μας;

Ο τόπος μου και ο τόπος μας.

Μιλάς για τα μάτια του ήλιου.

Μιλάς για το μέτρο της οργάνωσης και της κατακτημένης χώρας.

Η χώρα του κράτους κι ο τόπος μου.

Η λευτεριά μου κι η σκλαβιά μου. *Λευτεριά ή θάνατος.*

Ο τόπος μου, η λευτεριά μου. Το κράτος η σκλαβιά μου, η φυλακή μου.

*«Του Καίσαρος, τω Καίσαρι
Του Θεού, τω Θεώ»*

Ο τόπος μου!

Δώσε τον τόπο σου στο κράτος.

Δίνω.

Ο τόπος της ζωής μου.

Τι δύσκολα, μέσ' απ' τα τείχη, σα λέπια και σα λαβυρίνθια. Τι δύσκολα, να μαζέψω τα λόγια του τόπου μου, να δείξω το δρόμο, την ουσία, μέσ' απ' τη λογική και την αγωνία και το φόβο της κοινωνικής κρατικής οργάνωσης.

Θέλουν εξηγήσεις και μεταφράσεις. Κι οι λαϊκοί κι οι κρατικοί - ΔΗΜΟΣΙΟΙ υπάλληλοι, να καταλάβουν.

Η ΑΓΑΠΗ

Θεέ μου, μέσα σε ποιο σύστημα, σε ποια πλαίσια, να μιλήσω για τη φωνή μου, σε ποια φιλοσοφική δομή, με ποια λογική ειλικρίνεια και ευθύνη;

Και τα μέτρα; Όσο ψάχνω είναι αδύνατη η μετάφραση του αυτόνομου λόγου του τόπου, του ήλιου μου, της θάλασσας μου. Τη βιοπλασματική μου ουσία που γυροφέρει στη σκέψη και στην οπτασία μου σα δορυφόρος άγγελος. Έρχεται σαν ευχαρίστηση κι ευγνωμοσύνη που βγαίνει απ' τη δουλειά την καθημερινή και την πίστη στον τόπο μου.

Η δουλειά μου της πράξης, ορίζει το λόγο και την ευθύνη μου. Σαν προνομιούχος πρίγκιπας, διαλέγω την πιο εκλεκτή ουσία του τόπου, το φως, κι είναι κτήμα μου κι εργάζομαι μέρα-νύχτα στα καταχτημένα μου χτήματα.

Και πάντα μαζί το ίδιο δράμα, να μην προδώσω τα μέσα μου. Η αγωνία μου και τα λόγια που φεύγουν δίχως έλεγχο, να προδώσω τα μέσα μου. Η αγωνία μου και τα λόγια που φεύγουν δίχως έλεγχο.

Να εύρω τις σταθερές και τα σημεία, να εύρω τα ίχνη.

Πόσο λογοτεχνικά γράφεις τούτες τις γραμμές! Γράψε απλά και καθαρά, δίχως φόβο να παρεξηγηθείς. Ν' αλλάξει η είδηση που θέλω να φέρω.

Τι είδηση; Μέσα στην εκφυλισμένη μας ήπειρο; Ποια είδηση; -

και ποια μορφή;

Ν' ακούς και να διαβάζεις μια ιστορία! Ν' ακούς και να διαβάζεις βιογραφικά δράματα! Ν' ακούς και να διαβάζεις ειδικά κείμενα με μια αντικειμενική διανοητική διάθεση!

Δεν ξέρω.

Θέλω να μιλήσω για τον τόπο μου και την πατρίδα μου και τη μουσική του τόπου μου. Να γράψω και ν' αποκαλύψω τις κλεισμένες ειδήσεις κι ο τόπος να λευτερώσει την ειρήνη του. Θέλω να μιλήσω για τη μουσική της αγάπης του τόπου μου.

Μίλησε!

Τα γράμματά μου. Κάθε λόγος και κάθε λέξη έχει μια συνέχεια της πράξης.

Εγώ.

Εσύ.

Υπάρχω.

Οι γεωγραφικές μου συντεταγμένες: Σαντορίνη - Βεργίνα - Βιέννη.

Η πράξη μου, μέσα σ' αυτή τη γεωγραφική διάσταση.

Οι άνθρωποί μου, πραγματικοί. Υπαρκτά όντα που περνούν και φεύγουν.

Οι άνθρωποί μου: Η γυναίκα (μου), η κόρη (μου), η μάνα (μου), η αδερφή (μου) με το Γιάννη και τη Τζίνα, οι φίλοι (μου). Ο Αστέρης, ο Παύλος, ο Φίλιπ, η Ρούθ, ο Μπέρναρντ, η Κάριν. Εγώ,

αρχιτέκτονας, ζωγράφος, γλύπτης, μουσικός, ποιητής.

Πρώτη πράξη: Προετοιμασία.

Εσύ; έκλεισες τη γεωγραφία σου;

Εμείς στηθήκαμε στον τοίχο με τις πλάτες, έτοιμοι για εκτέλεση.

Εσύ; Είσαι απέναντι μας; Τα σύνορά σου;

Η διεύθυνση: Το σπίτι με τα σύννεφα.

Πρώτη σκηνή: Μάθε την κίνηση του χρόνου, μια στην ανάσα-αναπνοή - και μια στην εκπνοή. Η στιγμή της ζωής δεν έχει άλλα βοσκοτόπια. Μια η ανάσα.

Υπόθεση:

α. Ανάσα και χώρος. Ανάσα και φτηνό δωμάτιο - κι ακριβό, - στα μέσα της πόλης, - μόνος και γυμνός.

β. Ανάσα στους δρόμους, στ' αμάξια και στα καράβια, στις πλατείες, στα μαγαζιά και στα καφενεία, στα εργοστάσια.

γ. Ανάσα στα βουνά, στη γη, στον ουρανό, στη θάλασσα, στον ήλιο.

Κι ανάσα στη μια ανάσα κι ύστερα, πάντα σε κάθε ανάσα, η ζωή σου. Κι η υπόθεση κι η πρώτη σκηνή. Όταν πάρεις ανάσα, εγώ δε γράφω για το οξυγόνο που παίρνεις μόνο, αλλά πιο πολύ για τα φαντάσματα και τις εικόνες που συνοδεύουν την ανάσα σου.

Η αναπνοή του αιθέρα. Μέσα σ' αυτήν τη «μικρή» στιγμή, περνάει η ζωή. Κι η ζωή με τόσες ελπίδες και τόσες καινούριες

μορφές και μεταμορφώσεις.

Η αναπνοή, συνοδεύει στις εικόνες, συνοδεύει την ψυχή σου, τη ζωή σου. Κι οι εικόνες ζωντανές.

Σα λαίμαργη χίμαιρα γιομίζει η ζωή κι αλλάζει τις εικόνες και κάθε μια, στην αέναη διαδοχή με την άλλη.

Κι άλλες εικόνες αλλάζουν, ξαναλλάζουν, σ' ένα απαλό παιχνίδι δίχως τους φύλακες της ιεραρχίας. Μπαίνουν μέσα μου κι αλλάζω σαν τη γη, τα χρώματα, τον ουρανό, τον ήλιο.

ΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - Η ΦΩΝΗ

Πώς ακούς τη σιωπή;

Τα όργανα μου, τα έντερα, η καρδιά μου, το στομάχι και τα νεφρά και το στόμα, τα χείλια μου, τα βλέφαρα, τα δόντια κι ο λάρυγγας και τα κούφια μου κοκάλια και το κρανίο μου και τα ρουθούνια μου, το δέρμα μου, οι τρίχες, τα βυζιά μου και τα χέρια, τα δάχτυλα, τα νύχια.

Μέσ' στο στενό μου το κεφάλι ο αντίλαλος των βουνών - τα κύματα της θάλασσας κι ο ήλιος, - μέσ' στο στενό μου το κεφάλι ο μαζεμένος ήχος της Επίδαυρος και της Δωδώνης.

Μέσα μου τ' αγέρι με τις μυρωδιές των βουνών και τα χαϊδέματα στα φτωχικά βλαστάρια χόρτα. Μέσ' στο στενό μου καύκαλο η μουσική μου.

Πώς ξεχωρίζεις τους ήχους;

Σα ζουρνάς φουσκώνει μέσα μου η ανάσα της ζωής μου. Τα μάτια ανοιχτά, ολάνοιχτα κι ο χώρος γύρω μου αφουγκράζεται σιωπηλός.

Οι μικροί ήχοι: Η νωχέλεια της ανάσας μέσα απ' τα ρουθούνια σαν τη μυρωδιά απ' τα λεωφορεία μας με τ' ανατολίτικα τσιγάρα.

Σα γνώριμη αίσθηση της ασφάλειας. Πρώτα σαν χάδι η γη,

ξανθή σαν δέρμα απ' τη γυναίκα, τεντωμένο με τους πόρους
έτοιμους να δεχτεί. Σαν χάδι, σαν χνούδι από ροδάκινο, χορτάρι,
μάγουλο. Σαν μπούτια βλέφαρα, σαν το φιλί στα χείλη. Η γη με
σηκωμένο το δέρμα, ξανθή σαν χνούδι.

Πετάνει-πετάνει ο τζίτζικας το δειλινό. Μόνο ο μπούμπουρας,
μαυροκόκκινος, μέσ' στο οξυγόνο, με τη δροσιά και τις μυρωδιές
απ' τα φύλλα της βελανιδιάς και τη δροσιά απ' τη ρίγανη, τη
μέντα, το θυμάρι. Και το φως του ήλιου της νύχτας. Κι οι μορφές
που σβήνουν σαν ανάπαυση, σαν αιθέρια τη στιγμή της ανάσας.

Σηκώνεται ο μπούμπουρας κι ορίζει τη συμμετρία ανάμεσα
στη δωδώνη του κρανίου μου και του περίβολου και τη γη που
κλείνει τα μάτια. Κι η τροχιά του σαν ελλειψοειδής γραμμή,
απαλά γραμμένη μέσα στο ξανθό φως, που γέρνει μαυροκόκινη,
μοιράζει τη διαφάνεια και τ' ανοίγματα των βουνών σ' ένα άδειο
αμφιθέατρο, δίχως σκαλοπάτια κι ορχήστρα.

Γύρω μου η γη λακκούβα, γύρω μου τα βουνά. Μέσα μου ένα
κούφιο καύκαλο. Ο τζίτζικας, διαλέγει τη στιγμή του ήλιου ανά-
μεσά μας.

Ο τζίτζικας και το βραχνό ξεκούρδιστό του πέταγμα της ειρή-
νης. Διαλέγει το δειλινό, σαν πρώτη στιγμή απαλά μέσα μου, τη
συμμετρία στο μοίρασμα, μισό στο καύκαλο, μισό στον ουρανό.

Άκου το τζίτζικα που ορίζει και διαγράφει την κίνηση της ζωής.
Αυτή τη στιγμή μόνο, δίχως πολυφωνίες - τη στιγμή της σιωπής,
την πρώτη, - ανεβαίνει σαν κουρδισμένος, βαρύς, απαλά σε μια
μαυροκόκινη ελλειψοειδή γραμμή.

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Λόγος και αντίλογος.

Το μικρό το τάμπουρο και το μεγάλο. Βαράει το ένα, ανταπόκρι-
ση τ' άλλο. Δυο όργανα, ο ζουρνάς το τάμπουρο μέσα μου κι ο
ζουρνάς το τάμπουρο τεντωμένο ανάμεσα στις λακκούβες των
βουνών.

Και τ' άψυχα όργανα. Πρώτα οι πέτρες, τα ξύλα, τα χρώματα.
Μονολιθικά, μαρμαρωμένα, βουβά, περιμένουν την αστραπή της
ανάσας, τη μουσική της ζωής, - βίαιη και βαριά, καυτή και γιομά-
τη - μια στο τάμπουρο και στο ζουρνά.

Η ώρα του τζίτζικα.

Το δειλινό σε μια ώρα. Ο ήχος και το φως συνδέουν αυτή τη δια-
δοχική μορφή του χώρου. Ο χώρος σμίγει τα χρώματα κι οι ήχοι
φέρνουν μια σύμπραξη δίχως καθορισμένα σύνορα κι απομονω-
μένα σώματα. Φέρνουν μια σύγχυση και μια διάχυση και παρ'
όλα αυτά γίνεται έντονη η συμμετοχή μας με τα δέντρα, με τ'
άλλα ζώα, με τη γη, με το τζίτζικα πιο έντονη από την οργια-
στική δραστηριότητα των αντικειμένων.

Το χαμηλό φως στη φάση αυτή φέρνει πιο έντονα την αίσθηση
της έλλειψης της μεγάλης, της πιο μεγάλης δομής, του ήλιου.

Φωνές και ήχοι - Τα ζώα κι η πέτρα - Η φωνή του ήλιου

Πρώτα και πρώτα η ζωή της φωνής, σαν έμβρυο μέσα στο *ευδόκιμον ύδωρ* της μητέρας.

Πρώτα οι φωνές μέσα απ' τα υγρά κανάλια μιας ζωής. Πρώτα και πρώτα ο ήχος μέσα απ' τα υγρά αγγεία, απαλός και μυστικός. Πρώτα μέσα σ' ένα όργανο γιομάτο ήχους της αγάπης.

Αγάπη και ζωή.

Οι πρώτοι ήχοι, υπόκουφοι, κούφιοι, κρυφοί, μέσ' στην κοιλιά, μέσα μας γραμμένοι, ασφαλισμένοι. Κι όλοι οι ήχοι βρεγμένοι, κούφιοι. Οι ήχοι της θάλασσας. Μια μικρή θάλασσα μέσ' στην κοιλιά της μάνας, γιομάτη ήχους και φωνές της αγάπης.

Οι φωνές των ζωντανών.

Οι ήχοι της θάλασσας - οι ήχοι των υγρών

Οι ήχοι των στεριών - τα σώματα της γης

Οι ήχοι των αερίων- του αέρα

Οι ήχοι του ήλιου.

Οι φωνές των ζωντανών είναι μέσα μας, είναι κλεισμένες με τ' αγγεία και το σώμα μας. Είναι απαλές, υπόκουφες, μαλακές, σαν το υλικό που τυλίγει τα κοκάλια μας και παίρνει ρυθμό με την κίνηση της ανάσας.

Είναι οι ζωντανές φωνές που φέρνουν την αίσθηση της ζωής με τ' άλλα ζώα, με την κίνηση στο βιορυθμό των ζωντανών. Τα ζώα

κι οι φωνές του ανθρώπου κι οι φωνές της ζωής δε συνδέουνε τη βιολογική ένταση με την κοινωνική οργάνωση.

Μα μπορεί η βιολογία; Η βιολογία, η δομική δηλαδή σύνδεση των όντων, να χωρίσει τους ζωντανούς σε κατηγορίες και τύπους;

Η πολιτιστική, η στενή δηλαδή χρήση της λογικής και ιστορικής οργάνωσης του μυαλού αρχίζει και φέρνει το χάσμα ανάμεσα στους ζωντανούς που μοιράζονται σ' ομάδες και γένη και οικογένειες. Και το γένος μοιράζει κι ορίζει τους ήχους του βιότοπου μας.

Τα σύνορα κι οι ειδήσεις του φόβου και της αγωνίας.

Άγρια και ήμερα.

Οι φωνές της τίγρης. Τα σφυρίγματα των φιδιών. Οι φωνές του λιονταριού, της αρκούδας, του λύκου, του σκορπιού.

Τα πρόβατα, οι γελάδες, τ' άλογα και τα γουρούνια και τα μουλάρια και τα γαϊδούρια και τα κατσίκια κι οι κόττες, οι χήνες, οι πάπιες.

Οι φωνές του γένους γεμάτες ασφάλεια και γνώση κι αναγνώριση της ομαδικής προοπτικής. Και τυφλός νάμαι, ξέρω κάθε στιγμή τι συμβαίνει γύρω μου, ξέρω τις δυνατότητες, τις διαδικασίες. Κι οι γνώριμες φωνές δίνουν στη ζωή μου το περιεχόμενο και την ουσία της ολόπλευρης ευχαρίστησης.

ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Ακούω προσεκτικά. Ψάχνω στον ήχο την ελπίδα ν' αναγνωρίσω το διασκορπισμένο γένος μου. Όλες οι φωνές κι όλοι οι ήχοι καθορίζουν τον τόπο της ζωής μου. Όλοι οι ήχοι σύνορα και τέρμα της ζωής μου.

Εδώ, - σ' αυτή την ασταμάτητη πολυφωνία του τόπου μου, - μαζεμένοι όλοι οι ήχοι, γνώριμοι κι άγνωστοι, γιομίζουν τα κύτταρα της ζωής μου με την αρχέγονη ουσία του αέναου χρόνου και χώρου. Ο χώρος παίρνει διάσταση ανθρώπινη. Είναι δεμένος μ' όλα τα αντικείμενα, όλα τα στοιχεία κι όλα τα πράγματα σαν αντίλαλος στο μεγάλο ταξίδι μας.

Όλα δονούν και δένονται σ' ένα διάλογο. Τίποτα δεν ξεφεύγει. Τίποτα το άγνωστο. Όλα καταλήγουν στη μεγάλη σύμπραξη της αγάπης. Δεν ξεκόβουνε ποτέ δηλαδή τα πράγματα απ' τη ζωική μας σύνδεση. Κι η λογική, η λογική των υποθέσεων, καταλήγει κι αυτή στη σύμπραξη για τη μεγάλη αγάπη.

Πρώτα η ταπείνωση και να ξεπεράσεις την υπεροψία της υποθετικής λογικής. Κατάλαβες; Πέρα απ' τα συστήματα της κοινωνικής αναγνώρισης πρώτα στην αυτόματη συνεννόηση με τη φωνή του γένους.

Και πρώτα ψάχνω. Ψάχνω ανάμεσα στις φωνές ν' ακούσω τους γνώριμους ήχους που ταράζουν και φέρνουν ταχυπαλμία στην καρδιά μου.

Γόνος μου και γόνος μας. Μέσα σε τόσους γνώριμους ψάχνω τους άγνωστους του γένους μου. Ψάχνω τους ήχους, τις φωνές, τα μάτια. Είμαστε τόσο κοντά.

Γύρω μου σε κύκλους πρώτα οι άνθρωποί μου. Με περιτριγυρίζουν έτοιμοι να δράσουν σε κάθε μου κίνηση, σε κάθε μου σιωπή.

Μετά τα ζώα της γης.

Και μετά οι πέτρες, τα στοιχεία.

ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Πρώτα ήταν ένα ζευγάρι. Μια όμορφη γυναίκα κι ένα όμορφο παλικάρι. Τα μάτια τους γιομάτα φλόγες και έρωτα. Ο άντρας έκανε την πρόταση να συναντηθούν τη νύχτα με τη φωνή της κουκουβάγιας.

Κι όταν έπεφτ' η νύχτα, έβγαινε το παλικάρι και τραγούδαγε την κουκουβάγια. Κάθε νύχτα ίσαμε που σμίζανε για πάντα. Κι η κουκουβάγια ήτανε για το ζευγάρι το «μυστικό» τους και συνάμα το σύμβολο της αγάπης και του έρωτα τους.

Ύστερα ήρθε ο πόλεμος με τη γειτονική χώρα. Τώρα το σύνθημα για τη νυχτερινή επίθεση τόδινε η κουκουβάγια, το πουλί που ήξερε να παίζει το ζευγάρι. Και η κουκουβάγια το μυστικό της μάχης, του πόλεμου και της επιβίωσης. Όταν τραγούδαγε η κουκουβάγια ορμούσαν όλοι απ' τις κρυψώνες κι άρχιζαν τον πόλεμο.

Και πόσα και πόσα κρυφά συνθήματα τη νύχτα. Το άλογο που χλιμιντρίζει κι ο λύκος και το τσακάλι κι η γκιώνα. Ο ξύλινος χτύπος, ο χτύπος της πέτρας, πέτρα και ξύλο, πέτρα και λαμαρίνα και τα τύμπανα κι η πίπιζα, ο ζουρνάς.

Ορίσανε τα συνθήματα της μάχης, του πολέμου. Ορίσανε τα συνθήματα της αγάπης, του έρωτα.

Οι αρχηγοί είχαν μετά εύκολα παιχνίδια: Να ορίσουν τη στιγμή της ταύτισης, της ορμής, της διέγερσης, της καύλας, της ομαδικότητας και του «γένους».

Όλοι μαζί!

Η μουσική της μάχης και του πόλεμου. Τα συνθήματα της μάχης και του πόλεμου.

Έγινε κι έκλεισε το σύστημα. Η μάχη δόθηκε μια και καλή. Οι άντρες νίκησαν και διαιώνισαν το σύστημα της ανδροκρατικής ιεραρχίας των υποθέσεων.

Οι άντρες στρατηγοί του θανάτου, όριζαν μια μουσική που έβγαине απ' τη ζωή του βίοτοπου κι ήταν γνωρίμη στους κουρδισμένους στρατιώτες. Στο άκουσμά της έρχεται η μεγάλη ταύτιση, η μύηση στην ιεραρχία, η μεγάλη στιγμή της καύλας του είδους και του γένους.

Τώρα σε τούτη τη στιγμή, βγαίνει η μεγάλη φωνή του γένους σου. Σαν σύμβολο που όλο και με περισσότερη δύναμη κι ορμή σε τραβά στο πλάνο και στη στρατηγική των αρχηγών, που, - έτσι κι αλλιώς, - δεν μπορείς ν' αμφισβητήσεις.

Η μεγάλη στιγμή της φόρτισης και του φανατισμού. Ο φανατισμός, το μεγάλο παιχνίδι των αρχηγών να φανατίζουν απ' τα κάτω προς τα πάνω. Το μεγάλο παιχνίδι των δυνατών της ιστορίας. Των αντρών.

Ο φανατισμός των μαζών. Ύστερα άρχισε ο ανταγωνισμός, τα πιο φανατισμένα χρώματα κι οι πιο φανατισμένοι ήχοι του πολέμου.

Ο ΥΔΡΑΥΛΟΣ

Οι υδραυλικοί σήμερα λες να θυμούνται τη μουσική τους προέλευση; Οργανώθηκαν οι τεχνητοί ήχοι με τη φλογέρα και οι πιο ισχυροί, οι πιο δυνατοί σαν τ' αρμόνια στις γοθτικές εκκλησίες που βουβαίνεις και μικραίνεις μπροστά στο μεγαλείο της θεότητας.

Το κακό άρχισε απ' την αρχαιότητα και αργότερα στο Βυζάντιο, όταν ένας χοντροκέφαλος αυτοκράτορας δώρισε ένα μέτριο ύδραυλο-αρμόνιο στο Γερμανό αυτοκράτορα που διέταξε αμέσως να του χτίσουν οι μάστορες του έναν ύδραυλο πιο μεγάλο, πιο φωναχτό και φανατισμένο, δέκα φορές πιο δυνατό. Κι η Ευρώπη βαρούσε στα αυτιά των υπηκόων της τους τεχνητούς ήχους της αρχαιότητας και μάζευε κι οργάνωνε τα πλήθη και τις μάζες.

Κάθε φορά και πιο βουηχτερό και δυνατό το χτύπο της μουσικής. Και ολοένα πιο βουηχτερό και δυνατό. Έσκυβαν τα κεφάλια οι μάζες του βορρά μπροστά στον ήχο που ξεκούφαινε κι έσφαζε την ψυχή.

Ύστερα τους ανάγκασαν να γίνουν χριστιανοί, να μαζεύονται πιο συχνά στους μεγάλους ήχους κι οι αυτοκράτορες δώριζαν αυλούς και ύδραυλους στις εκκλησίες, σ' όλες τις εκκλησίες, για να βαρούν τους ήχους της αυτοκρατορίας κάθε Κυριακή με το απαλό άγγελμα της διδασκαλίας της αγάπης. Η μουσική της μάζας και του φανατισμού!

Ύστερα άλλαξαν τους στόχους. Κάποτε είχαν και τύχη οι αυτο-

κράτορες. Κατά σύμπτωση βγήκαν και γενιές της παραγωγής της μουσικής και με την οικογένεια των Μπαχ μπήκαν όλοι στο πανηγύρι του χριστιανικού μυστικισμού. Δώσανε τους κανόνες με τα όργανα των αυτοκρατόρων κι ορίσανε όλη τη μουσική παραγωγή σ' όλους τους αιώνες μετά.

Τα τραγούδια του λαού και οι ρίζες του πάλι στη χριστιανική βάση και η μουσική του πόλεμου πάλι στην ίδια βάση.

Ύστερα;

Ύστερα οι έξυπνοι αυτοκράτορες όριζαν και έλεγχαν σε όλους τους αιώνες την παραγωγή της μουσικής. Τόσοι και τόσοι πέρασαν. Χτίσανε σπίτια μόνο και μόνο για να ορίσουν το είδος της μουσικής και να ορίσουν τη μουσική έξω απ' τη ζωή πια, στον αόρατο πόλεμο της υποταγής και της σκλαβιάς.

Και τι περίεργο θέαμα και συνάμα πόσο διεγερτικό και φανατισμένο. Κάθε φορά η επιβεβαίωση και η πλαστικότητα της αναπαραγωγής της δύναμης της αρχής. Στα Κοντσερτχάους και στα Μιούζικχολ κάθε γενιά αναπαράγει τη δύναμη και την ιεραρχία του φανατισμού και του πολέμου στα κοντσέρτα της προοδευτικής μουσικής και τις συναυλίες στα Παλέ ντε σπορ και στα γήπεδα.

Ποιος θα μιλήσει στις μάζες για τα συστήματα αγωγής πολέμου εν ειρήνη; Τις ρεζέρβες, τις μεγάλες και ανεξάντλητες ρεζέρβες της ιεραρχίας της βίας των αντρών. Ο Τσαϊκόφσκι κι ο Ναπολέον, ο Βάγκνερ κι ο Λουδοβίκος της Βαυαρίας, ο Βάγκνερ κι οι χιτλερικοί, οι τσαρικοί μουσικοί κι οι επαναστάτες κι οι Εγγλέζοι κι οι Αμερικάνοι κι οι Ιταλοί.

Όταν τελείωσαν οι πόλεμοι, διεθνοποίησαν τη μουσική κι η εξέλιξη έπαιρνε παγκόσμιο χαρακτήρα. Στην επανάσταση της Ευρώπης, στα λεγόμενα χρόνια του είκοσι, δώσανε μια ριζική αλλαγή, απ' την αισθηματική στη λογική πράξη της μηχανής, στα μαθηματικά.

Έφτασε το τέλος της ευρωπαϊκής παράδοσης, έπρεπε να ξεπεραστούν τα όρια κι ο Βέμπερ κι ο Σένμπεργκ κι ο Στραβίνσκι και στο τέλος ο αμερικάνος Κέηττζ, που πλησίασε πολύ κοντά, - περισσότερο από τύχη παρά από επιδεξιότητα, -στη βιοτοπική μουσική, χωρίς να ξέρει τι δημιουργήσε. Έφτασε μια δυναμική ορμή, σαν τη ζωγραφική του Πόλλοκ. Σα ν' άρχιζε η αμερικάνικη μουσική από την ώρα μηδέν. *Εμείς οι αμερικάνοι, αν είναι ν' ανατρέψουμε, ανατρέπουμε κι ορίζουμε το νέο δρόμο και τα νέα όρια της μουσικής.*

Οι τελευταίοι συνθέτες στην Ευρώπη προετοίμαζαν την αλλαγή της μοναρχίας κι η δωδεκάτονη μουσική ήταν η αρχή του τέλους. Μια μεγάλη ιστορική περίοδος τέλειωσε με τις «παραφωνίες» των δωδεκάτονων, σαν αποκορύφωμα του τέλους. Τώρα μπαίνουμε στη μεγάλη φάση της αμερικάνικης ηγεμονίας κι η μουσική έδωσε τα νέα σήματα και τις νέες κατευθύνσεις. Η λεγόμενη σοβαρή μουσική της ηγεσίας τέλειωσε.

Ο Κέηττζ έδωσε το τέλος της μουσειακής δομής. Τώρα αρχίζει ένα καινούριο είδος μουσικής σαν επιστημονική έρευνα. Στα κρυφά εργαστήρια μαζεύονται οι μηχανές που πολλαπλασιάζουν την υποθετική τεχνητή μουσική.

Η μουσική της μηχανής έφθασε, αφού έγινε η αντικατάσταση με την εκλαϊκευμένη μορφή της ποπ και της φορκ, της φορκλορίστικής μουσικής της νεολαίας.

Τώρα μπορεί η νεολαία να τραγουδάει ό,τι θέλει. Από το θαυμασμό, μέχρι τον πόλεμο και την ειρήνη. Τώρα έχει ελευθερία στα τραγούδια της αντίστασης, αφού το τραγούδι δε φέρνει καμιά ουσιαστική σύνδεση πια. Τώρα μαζεύονται χιλιάδες στα γήπεδα.

Το τραγούδι με τους χρυσούς δίσκους. Κι άλλοι τόσοι σ' όλες τις χώρες. Τα τραγούδια της στιγμής και της στιγμιαίας ελευθερίας, κάτω απ' τον έλεγχο, κάτω απ' τον αυστηρό έλεγχο της ηγεσίας.

Μα αφού τραγουδάνε μόνο. Και μια νεολαία που τραγουδάει, είναι καλή νεολαία, καλύτερη από 'κείνες του '48, του '68, που χτίζανε οδοφράγματα ενάντια στην ηγεσία.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο χρόνος - ο χώρος - ο τόπος - ο άνθρωπος.

Όχι στα γνωστά τραγούδια!

Όχι στη φτηνή μουσική των «μουσικών»!

Όχι τραγούδια μ' επιδέξια λόγια γιομάτα ιδεολογίες και ψευδαισθήσεις!

Όχι στα τραγούδια των αντρών! Όλοι οι μουσικοί είναι άντρες.

Όχι στους συνθέτες!

Όχι στα σχολεία!

Όχι!

Τα τραγούδια του μυστικού τόπου. Άγνωρα, πρωτάκουστα, χαμένα και θαμμένα μέσ' στη σπηλιά της πηγής.

Τοπο-θεσία: Κάτω από τα γαύρα και τις βελανιδιές, γιομάτος ζέστη και δροσερή μέντα βρεγμένη, ο τόπος μου.

Τα κλαριά, φούντωσαν και σκέπασαν το δρόμο της πηγής. Δεξιά κι αριστερά τα βράχια, γιομάτα χνούδι χρυσοπράσινο, απαλό. Σκεπασμένα κρυμμένα αγάλματα και μακρόστενα θυσιαστήρια.

Ο δρόμος, μαύρος, βαρύς, σαν τρίγωνο. Κι η πέτρα της πηγής, ολόξερη. Σταλαγματιές, λίγο σιγανό νερό. Το νερό που ανάβλυζε άγριο απ' την κοιλιά της γης. Οι πλαγιές γιομάτες απ' τα ρουμπίνια, ολοκόκκινα κράνα, γλυκόστυφα. Τρεις ξύλινες καρέκλες

γύρω απ' τη βελανιδιά, κι ο πάγκος με τα στραβά πόδια χωμένος στο βουνό.

Δίπλα το κτίριο της εκκλησιάς, κακοχτισμένο, άπιστο. Απ' τους μάστορες της υπομονής και της μονοτονίας.

Τα λόγια στους φίλους κι οι φωνές άηχα, βουβά τα χέρια, βουβά τα βήματα στο κάλεσμα το κρυφό. Θεέ μου φύλαξέ μας απ' την οργή της γης.

Παράτα τα νεύματα και τα τσαλίμια του πόλεμου. Μάζεψε τους φίλους της αγάπης σε τούτο τον πράσινο τόπο, τον κρυμμένο. Κάτω απ' τα φύλλα οι γαλάζιες ανεμώνες και τα μυριχτά κυκλάμινα.

Οι φίλοι αφουγκράζονται. Οι φίλοι της πίστης. Οι φίλοι της γης. Ένας-ένας μουρμούριζε το πιστεύω: *Πιστεύω εις έναν Θεό, πατέρα (μητέρα!) παντοκράτορα, ποιητήν ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων ...*

Η ώρα της φωνής.

Οι άντρες μάζεψαν τα παντελόνια στις γάμπες. Ο χώρος έτρεμε την κίνηση, μια στη γη και μια στον ουρανό, μια στη γη και μια στο χώμα. Με τ' άσπρα πουκάμισα δίχως γιακά. Τα μαύρα, φουσκωμένα παντελόνια σαν κατάρτια αιωρούνται μετέωρα.

Ο βιορυθμός της πίστης

Γύρω απ' τη βελανιδιά, ακουμπισμένα στον τοίχο, τα μαρμάρια τουρμπάνια. Γύρω τα σύρματα του φράχτη. Το γλυκό νερό γιομάτο μέντα, θυμάρι και ήλιο. Πώς μάζεψε ο τόπος τούτος την ειρήνη; Τούτη τη ζωή της αγάπης;

Τα δάχτυλα δείχνουν τα βήματα κι ο χορός των αντρών. Ο σουγιάς μου και τα ματογυάλια του ήλιου που έπεφταν συνέχεια. Η θέση του δάσκαλου με τις πλάτες στη βελανιδιά.

Ένας, ένας, μαζεύει τη ζωή του σαν τ' αγέρι. Ένας, ένας, πλησιάζει με τη δίψα της γνώσης ν' ανοίξει το μυστήριο της πίστης. Ένας, ένας, μαζεύει τη ζωή γύρω απ' τη βελανιδιά.

Πώς μαζεύει το μυαλό μου, - σαν κομπολόι με τις χάντρες τις γυαλιστερές, - το χρόνο μέσα μου απ' τις ανάσες; Μια στην άλλη, μια στην άλλη.

Έμπα μέσ' στο μικρό παράδεισο του τόπου κι άφησε τους νόμους και τους κανόνες για τους άλλους. Λύσε το σφίξιμο της ώρας σου και το σκοπό και την ιδέα, που σημαδεύει ευθεία κάθε μου νεύμα, κάθε μου κίνηση.

Και πρώτα, τα πρώτα θεμέλια, ήταν οι Πόντιοι. Στο κλειστό κάστρο της πηγής μόνο τα θεμέλια της εκκλησίας από πουρόπετρα σκαλισμένη κι οι βρασμένες πατάτες της νηστείας με τις γριές και τους γέροντες.

Τόπος της νηστείας του Αύγουστου, - 29 του Προδρόμου, - πάντα κρυμμένος στα φανερά. Κάθονται στη γη, γύρω απ' τους ανθρώπους και το σκοινί, που ρίξανε στο μεγάλο παρακλάδι, κούνια για τα παιδιά. Λίγο ψωμί, λίγες πατάτες. Το νερό της πηγής άγριο και κρυσταλλένιο, πάγος.

Η γριά, η Πετρίνα, - η μάνα της μάνας μου απ' τον Πόντο, - ήταν καθισμένη στον κύκλο των γερόντων. Σα στοιχειωμένοι εκτελούσαν την τελετουργία της νηστείας καθισμένοι στα χόρτα.

Και το παιδί ήμουν εγώ. Δίχως ασφάλεια, παρ' όλη την τόση αγάπη, ήμουνά έξω απ' τον κύκλο το φραγμένο. Σα φύλακες, φύλαγαν η Πετρίνα κι η Παρθένα το παιδίν.

Από τι; Απ' τα στοιχειά του δάσους και της πράσινης πηγής και τις νεράιδες. Αν και δε μ' έβλεπαν, τ' ένοιωθα, ένοιωθα την αγάπη τους να μη μ' αφήσουν μόνο. Ένοιωθα την αγωνία και το φόβο παρόλη την αυστηρή τελετουργία.

Μια φορά ξέφυγα. Θυμάμαι το λαχανιασμένο κυνήγι. Κυνηγούσα μια νυφίτσα σα σίφουνας, σβέλτος και γρήγορος, από φουντουκιά σε φουντουκιά κι απ' τις καστανιές πηδούσα στον αέρα. Η νυφίτσα ζαλίστηκε, την άρπαξα απ' τον λαιμό και απ' το φόβο της δάγκωσε το χοντρό μου δάχτυλο και τόκοψε στη μέση. Κρέμονταν το μισό κρέας. Στη χούφτα μου είχα όμως, σαν καρδούλα, τη νυφούλα.

Το αίμα πλημμύριζε ασταμάτητο. Οι Πόντιοι τόμαθαν γρήγορα. Μαζεύτηκαν γύρω μου σαν σ' αποχαιρετισμό. Κύκλος. Το αίμα. Το αίμα μου.

Οι φύλακες κατέβάζαν το κεφάλι. Οι φύλακες του τόπου. Η δύναμη της πηγής και της θυσίας. Το αίμα μου πλημμύριζε τη μέρα της νηστείας. Ένας, ένας, φεύγανε. Τ' άσπρο μαντήλι που έδεσαν το δάχτυλό πλημμύρισε αίμα. Κόκκινο, βρεμένο, αλμυρό.

Κάθε χρόνο, τον Αύγουστο, είχαν εντολή κι έβγαιναν με λιτανείες και τον καλογερόπαπα, με κεριά και ψαλμωδίες στον τόπο της πηγής που 'ταν πανάρχαιος, πιο παλιός απ' τη γη.

Είχαν εντολή να σκεπάζουν τ' αχνάρια του μυστικού τόπου και δεν έβανε κανείς υποψίες, μια κι η λειτουργία του Προδρόμου κατάφερνε και ισορροπούσε τη δύναμη της πηγής.

Και τους έφερνε ο φόβος, - ο φόβος με προσευχές και με νηστεί-

ες, - μην τύχει και ξεφύγει η πηγή.

Μας κύκλωσαν με τα μυτερά τους κεφάλια. Μ' άφησαν μόνο με το κόκκινο μαντήλι στο χέρι, δίχως κακία. Ήξεραν πια, δεν ανήκω σ' αυτούς.

Στην ξύλινη καρέκλα κάθομαι. Κάθομαι και φουσκώνω και σαν πέρασαν τα χρόνια ήρθε η ώρα της αγάπης. Με ξένα βιβλία στα χέρια, με μολύβια και σημειώσεις. Στην πλάτη μου η βελανιδιά με το σκοινί της κούνιας. Κάθομαι σε τούτη την καρέκλα τριάντα χρόνια δίχως το χρόνο. Δίχως τον τόπο.

Δίδαξέ μας, είπαν οι Έλληνες σύντροφοι του Οδυσσέα με βάσανα και βάρος, δίχως μνήμη και γνώση. Δίδαξέ μας τον τόπο σου. Μάθε μας τον τόπο σου. Μάθε μας τα βήματα. Μάθε μου να περπατώ, να κουνώ τα χέρια και τα πόδια μου κάτω απ' τα δέντρα. Μάθε μας τη φωνή, Μάθε μας το φως, την ψυχή. Μάθε μας τα παράλογα. Μάθε μας την βιο-λογία. Μάθε μας τα λόγια της ζωής. Μάθε μας το Θεό. Μάθε μας τη δημιουργία. Μάθε μας τα έργα.

Ήμουνά τόσο κοντά τους. Σαν εικόνες του ήλιου. Σήμερα μια μέρα του '83.

Όχι λιτανείες. Πώς να φανταστείς μια φωνή της στερημένης πηγής. Εγώ δε φοβάμαι, είπα. Δε φοβάμαι τα παιχνίδια.

Ακούστε, μια θα μιλάω και μια σιωπή. Κι όσο η φωνή, μη βάζεις σκέψεις στο νου σου. Μαζί φύγαμε στον τόπο της πηγής σαν εξόριστοι κι η στιγμή που χτίζουμε μαζί, περίσσεια και περίσσευμα, έξω απ' τη μηχανολογία του '83.

Σαν υπήκοοι του Ελληνικού κράτους, μαζέψαμε το περίσσευμα

Κρατήσου! Γερά το φόβο!

$$\alpha\alpha\alpha-\alpha\alpha, \alpha \alpha\alpha-\alpha\alpha\alpha$$
$$\alpha_{\text{H}_2\text{O}} > \alpha_{\text{H}_2\text{O}_2} > \alpha_{\text{H}_2\text{O}_2} > \alpha_{\text{H}_2\text{O}_2} > \alpha_{\text{H}_2\text{O}_2}$$
 α

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΞΥΛΙΝΗΣ ΚΑΜΑΡΑΣ

Ο χρόνος, τα ζώα κι η ψυχή μου. Η μουσική της ζωής μου, η μουσική του ζωντανού. Το σώμα μου έξω απ' το μυαλό. Έξω απ' το μυαλό κόλλα στη θηλυκιά αγάπη, στο μαλακό έρωτα της γυναίκας. Παρατά την ξερή ευθεία της βίας και της αγωνίας.

Ο χρόνος κι ο χώρος μου. Το σπίτι μας. Πόθοι κι όνειρα και προσευχές κι ελπίδα κι υπομονή στον κόπο της νύχτας.

Ξάγρυπνοι, πέρα απ' την οργάνωση, άγγιχτοι, έξω απ' την καλοπέραση και τη σίγουρη ζωή. Ξάγρυπνοι σώσαμε μαζί την αγάπη ανάμεσα στη νύχτα και τη μέρα, που είναι οι ώρες της παρα-νομίας.

Η ώρα της ζωής και της αγάπης, της θυσίας έξω από το κράτος. Η ώρα η παράνομη.

Μάθε με!

Μάνα μάθε με τη γλύκα της αγάπης, τη γλύκα της φυγής του ταξιδιού, τη γλύκα της παράνομης ώρας, έξω απ' τις πόλεις, στα σύνορα, στα καλύβια. Την ώρα της καρδιάς που χτυπά και σφύζει. Μια νεανική καρδιά όλο παλμό κι αγάπη στη νύχτα και στο κρύο και στην κούραση.

Εγώ κρατάω τη νύχτα, εσύ το γλυκοχάραμα. Οι παράνομες ώρες της φτώχειας, οι παράνομες ώρες της πίστης.

Τα παράθυρα, κομμένα σύννεφα, δένουν την ξύλινη κάμαρα σαν κιβωτό με το Θεό. Στο πάτωμα τα βαμμένα πανιά και οι κεραμιδένιοι θεοί του μεσημεριού.

Κι η βαμμένη καρέκλα. Κάθομαι σα γιαπωνέζος πρίγκιπας με πανιά και δίφυλλα παλτά στην παγωμένη μου πλάτη.

Μάζεψα την παράνομη ώρα να μιλήσω για το χρόνο, για την ώρα, για το χώρο, για την αρχιτεκτονική. 1983.

Μίλησα. Τα λόγια πρόσχημα. Σκοπός η αγάπη. Τα λόγια δικά τους. Τα λόγια μου δεμένα.

Τι πράξη παράνομη! Έξω απ' τη βολεμένη σιγουριά. Κάτω απ' τα βήματα της φτώχειας, μαζί η ελπίδα κι η πίστη, είναι έξω απ' τα οργανωμένα και κατεστημένα.

Δηλώνω την παράνομη πράξη της πίστης μου. Δηλώνω υπεύθυνα την αδυναμία μας να μιλήσουμε στους άλλους. Να ορίσουμε με μια διαλεκτική καινούρια την πράξη μας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΟΥΝΩΝ

Τα κορίτσια καθισμένα στο πάτωμα με κόκκινα μάγουλα, γιομάτα πυρετό να δεχτούν τους καταρράκτες του μεγάλου σεισμού. Όλα διφορούμενα και παράλογα.

Ο χώρος και τα σκληρά σώματα. Τσιμέντα, σίδερα, τούβλα, κλειστά κι αμίλητα. Το ατέλειωτο σπίτι. Οι μάγκες με τα μωσαϊκά, οι πιο φτηνοί επιχειρηματίες με μουστάκια ψιλά και σβελτάδα. Και τα μάρμαρα. Οι ηλεκτρολόγοι και τα ρολόγια του νερού. Τα υδρόμετρα της στατιστικής παρακολούθησης. Τα ωρολόγια της φυλακής.

Τους τοίχους τους βάψαμε μαζί κι ο σοβατζής άνοιξε μια τρύπα κι έκοψε τα σίδερα για να μεταφέρει την άμμο απ' τον όροφο στο ισόγειο. Κι ο εξόριστος ξυλουργός, απ' την άλλη χώρα, γέρος και παραγέρος με νεανική φλόγα.

Και τα θεμέλια και το ξύλινο σπίτι που έσβησε. Τα θεμέλια στις παγωμένες μέρες του Φλεβάρη, με τις μηχανές απ' την Ήπειρο, σιδερένιες, στενόμακρες. Φέρανε τους παπάδες και η μάνα μου πότισε τα θεμέλια μ' αγιασμό.

Κάτω, στην άλλη μεριά, στη σειρά τα σπίτια και τα βάσανα στα υπόγεια. Το πικ-απ το γερμανικό που ουρλιάζει το Νταλάρα νύχτα-μέρα με τα βρώμικα σουβλάκια. Και το βλέμμα θλιμμένο κι ερωτευμένο τη λυγερή την κόρη απ' την Ασία. Μάτια γλυκά, βήματα απαλά, κόρη του λαού.

Ήτανε μέρα της απολογίας. Μπροστά απ' την αστυνομία μετρούσαν τα υποθετικά χιλιάρικά και τις επιταγές, μέρα με τη μέρα.

Ήρθε τυλιγμένη στα μαύρα, με μαύρο καλτσόν, με μαύρο πουκάμισο στενό και με φούστα της μόδας, κοντή και φουσκωτή. Το άσπρο πρόσωπο, τα μάτια, το πουλί.

Μια γυναίκα σε ακρόαση. Μια γυναίκα ανάκριση. *Ποιο δρόμο διαλέγεις;*

Η γυναίκα! Κάτω απ' τη φούστα τα στενόμακρα καλλίγραμμα πόδια με το καλτσόν. Στα χέρια το κορίτσι, στο βλέμμα άγνωστη, άσημη. Δύο χείλια σφιχτά κλείνουν την ψυχή μέσα κι έξω. Ένα λογικό κουνάει τα κρέατα, τις ίνες και τις αρτηρίες του κεφαλιού. Ένα λογικό ξεραμένο απ' τις αιτήσεις και τα βλέμματα των αντρών του κάμπου της αγροτικής τράπεζας.

Αγροτική τράπεζα. Τα δάχτυλα στενόμακρα. Το πρόσωπο απ' την κηδεία του El Greco μαύρο, σφιχτό με τον άσπρο γιακά. Ένα άδειο κορίτσι του λαού. Με τι γιομίζει και φουσκώνει;

Έλα μεγάλε δάσκαλε σ' αυτή τη «φτώχεια». Έλα μεγάλε δάσκαλε κι ανάκρινε το κούφιο το κορίτσι.

Ένα κορίτσι. Στο γήπεδο οι άντρες δείχνουν με το δάχτυλο και χλευάζουν - ολοφάνερα τι εννοούν. Το κορίτσι όμως τους ξέρει μια και ο μπάρδος της δεν κάνει τίποτα άλλο στο τριάρι διαμέρισμα.

Έλα μεγάλε δάσκαλε, πολύξερε, απέναντι στο κορίτσι του λαού. Πώς γιομίζει το κορίτσι;

Κι η μεγάλη αποστολή; Δήλωσε την εξυπνάδα σου και βάλε γλύκα και σεβασμό κι αξιοπρέπεια. Διάλεξε τα λόγια και το νόημα.

- Μη φοβάσαι.
- Δε φοβάμαι, τί να φοβηθώ; άκου καλέ τι λέει.
- Μη νομίζεις ότι βρίσκομαι σε καλύτερη θέση. Είναι μια άνιση στιγμή, τουλάχιστον έτσι φαίνεται. Στα δυο σημεία. Εσύ κι εγώ. Και ύστερα τα προσχήματα και οι προκαταλήψεις. Εγώ, ο μεγάλος, πολύξενος δάσκαλος και άντρας κι εσύ το κορίτσι. Σβήνω τη γνώση μου, θέλω να μιλήσουμε στα ίσα. Θέλεις;
- Ναι, αμέ, αλλιώς θα ερχόμουν; Καλέ τι λέει;
- Θέλεις να είσαι μαζί μας;
- Καλέ, τι ρωτάς και βέβαια.
- Έχεις προβλήματα;
- Έχω βέβαια. Η μάνα μου. Είναι η ιστορία μου.

Δε λέει τίποτα όμως.

- Αισθάνεσαι μια αγωνία;
- Όχι.
- Θέλεις να μιλήσεις μαζί μου;
- Ναι.
- Πόσο χρονών είσαι;
- Εικοσιτρία. Εσύ;
- Σαράντα.

Μέσα στη μηχανή του κράτους. Πώς ορίζει το κράτος μια σχέση ανάμεσα μας. Ο άντρας, το κορίτσι. Ποιος ορίζει τη λεύτερη σχέση ανάμεσα σ' έναν άντρα κι ένα κορίτσι. Η σχέση. Κι ύστερα,

πέρα απ' τις κρυφές ερωτικές σχέσεις ανάμεσα σε δυο πολίτες, τί άλλες σχέσεις υπάρχουν; Οι οικογένειες; Οι τελευταίες.

Θέλω να πω, να είναι ελεύθεροι οι άνθρωποι κι οι σχέσεις να ορίζονται μόνο και μόνο απ' την αγάπη. Ένας άντρας και μια γυναίκα. Να υπάρχει πάντα ο σεβασμός κι η αξιοπρέπεια κι η άμεση άμιλλα για αλληλοβοήθεια, για συμπάρασταση και αλληλοεπέμβαση.

Επιτέλους να σταματήσει αυτή η στασιμότητα των ανόητων ζευγαριών. Δηλαδή δίπλα μου και δίπλα σου. Μαζί μου και μαζί σου.

Τα ενδιαφέροντα και ο βαθύς σκοπός.

- Βάζουμε ένα σκοπό;
- Βάζουμε, αμέ.
- Πες εσύ πρώτα.
- Όχι πες εσύ, εσύ ξέρεις.
- Είναι μεγάλος και ιερός, μπαίνεις;
- Θέλω.
- Θέλεις να είμαστε φίλοι σ' όλη μας τη ζωή; Κι ύστερα από εδώ και μπροστά να μιλάμε σα να ήμασταν μαζί είκοσι χρόνια.
- Ναι θέλω, επιτέλους σε βρήκα. Θέλω να μάθω, θέλω να ξέρω το παιχνίδι και τους κανόνες. Τώρα που γύρισε κι ο άντρας μου. Ήταν φαντάρος.
- Ξεκινάμε απ' την ιστορία μας. Σημαδεύουμε τους κοινούς τόπους. Τα λόγια, το πνεύμα, βάζουμε σκοπό. Ο σκοπός μας το χωριό. Έλα να χτίσουμε το χωριό. Απ' τ' αδύναμα, στα θαυματουργά. Θέλεις;

- Αν θέλω; ρωτάς κιόλας;

Βλέπεις, τώρα πλησιάζει κι η στιγμή της αναίρεσης και της γραμμικής εξέλιξης. Άμα συμφωνούμε, μην παζαρεύουμε με το λογικό τη ζωή μας. Λέω τις παράλογες πράξεις. Ανάσανε βαθιά κι ανάσα μαζί μου. Χείλια με χείλια, ρουθούνια στα ρουθούνια. Πάρε με μέσα σου, ανάσα.

Τα ερεθίσματα, ο έρωτας μέσα σου βουβός, αιώνιος. Πάντα εσύ τον έρωτα κι εγώ την πράξη της δημιουργίας. Βάλε τον έρωτα κι εγώ την τέχνη. Βάλε τον έρωτα κι εγώ τη γνώση. Βάλε τον έρωτα κι εγώ την ανάσα.

Πρώτα τα λόγια της στιγμής και ύστερα τα λόγια του χρόνου. Ύστερα ο τόπος βουβός κρυφακούει.

Δε φτάνουν τα χάρδια σου φτωχό κορίτσι μου! Δε φτάνουν τα κόκκινά σου μάγουλα που τρέμουν με τα χάρδια μου. Δε φτάνουν τα χάρδια μας.

Περίσσεψαν. Περίσσεψαν τα ψαχνά, τα κρέατα, τ' άσπρα ψωμιά, τα ψητά και τα ποτά. Περίσσεψαν γύρω μας. Τα χάρδια της φυγής. Έρωτας βαθύς κι ανήμπορος, δίχως σκοπό, δίχως όνειρα, δίχως την «πράξη» μας.

Ο έρωτας περισσεύει, η αγάπη χάνεται. ΘΕΛΩ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ. Δε θέλω χάρδια, δε θέλω έρωτα, δε θέλω παρέα, θέλω να νοιώθεις το σφυγμό μου, τον παλμό μου. ΕΙΜΑΙ Ο ΘΕΟΣ. Σταμάτα τις στιγμές, σταμάτα τα σώματα και τα συγκεκριμένα, ελεγμένα. Σταμάτα τον έρωτα. Αργοπεθαίνει και βογγίζει.

Σταμάτα τα φτωχά σου λόγια. Σταμάτα μπροστά στο κούφιο κορίτσι. Σταμάτα το τραγούδι του πόνου.

Σταμάτα!

Εσύ βάζεις τη ζωή κι εγώ το πνεύμα. Εσύ τον πόθο κι εγώ το δρόμο μας.

-Νοιώθεις καλύτερα, ξαλάφρωσες τώρα;

- Ου ... Ου...

Η ξύλινη κάμαρα με τα σύννεφα. Στον ξύλινο πάγκο οι γυναίκες, οι μάνες. Η Ελένη, η Μαρία, η Πηνελόπη περιμένουν το μάθημα. Τα μάτια στη ματιά.

Μπροστά στη βελούδινη αυλαία δοκιμάζουν την αιωνιότητα. Απ' την αρχή η ιστορία με το νησί των δελφινιών, με τα γαλάζια φώτα της Ατλαντίδας. Και η Λητώ βυθισμένη στον πάτο με φυσαλίδες. Άρχιζε η παράσταση.

Η Ατλαντίδα και τα δελφίνια και τα δάχτυλά της Μαρίας στενόμακρα, ιδρωμένα, με το σκοπό στα μάτια. Δώσε το σήμα μέσα στο χώρο του βυθού. Δώσε ρυθμό και δύναμη στα νευρικά κανάλια. Δώσε νευρώσεις και κινήσεις σπασμένες, νευρικές, ατελείωτες.

Απ' τη ζωή στ' άψυχα ομοιώματα, στα ιδρωμένα χέρια. Δώσε ζωή στα δάχτυλα. Σπασμωδικά. Δώσε φωνή, δώσε λαλιά στο χώρο του βυθού, στο κούφιο κορίτσι.

Ο ΧΩΡΟΣ

Ο χώρος είναι μέσα μας, δεμένος. Είμαστε μέσα στο χώρο, δεμένοι. Ο χώρος είναι γι' αυτόν που κινείται μέσα σ' αυτόν. Ο χώρος του βυθού είναι ο χώρος που νοιώθει η Λητώ, που χορεύει κι ανεβοκατεβαίνει.

Θα μάθω να χορεύω στους σκοτεινούς, στενούς, διαδρόμους της πολυκατοικίας, στις πικρές κουζίνες, στα σκονισμένα μπαλκόνια.

Θα μάθω να κάνω χώρο σαν καμπάνα. Να μάθω να δονώ το χώρο γύρω μου, σαν τη γλώσσα της καμπάνας, σαν κύματα, σαν τρεμοσβησμένα σώματα. Να μάθω ν' αγγίζω το δέρμα σου, να φτάσω πέρα απ' τον έρωτα. Ν' αγγίξω την ψυχή σου.

Είμαι η ζωή. Σφίγγω τα δάχτυλά μου τα στενόμακρα για να δέσω τη ζωή μας, την αγάπη. Ζωή - τόσο ζωντανοί - τόσο περίσσειμα ζωής. Το πιο πολύτιμο και το πιο φτηνό ον, ο άνθρωπος.

Ισορροπία, ανάμεσα στο θάνατο και στη ζωή, κλείσε την παράσταση. Τα παιδιά παίζουν ωραία την αιωνιότητα, αν και τα χρώματα διαφέρουν λίγο απ' το πρωτότυπο. Χειροκροτήματα.

Ύστερα σφάξανε τις μεγάλες αγελάδες κι οι νέοι φέρανε τα ψημένα κοψίδια και τα συκώτια. Τ' απλώσανε πάνω στα τραπέζια με τα λαδόχαρτα, μαυροψημμένα και καυτερά. Φέρανε και παλιό κρασί.

Δάσκαλε φάε να δυναμώσεις, είπε το κορίτσι. Βάλε λίγο αίμα μέσα σου. Ζήσε τις πολύξερές κουβέντες. Όλα για σένα είναι δάσκαλε. Πιες κόκκινο κρασί. Ελάτε.

Θυμάσαι την πρό-ποση και το πρό-γευμα με το στραβωμένο πι-
ρούνι; Σαράντα ζευγάρια μάτια παρακολουθούσαν τις μπουκιές
και τις γουλιές μου.

Άμα αρχίσουμε τους μεζέδες, τεντώνουν τα μέσα μου. Μέσα
στα μέσα μου. Μα πού να εντοπίσω την πηγή άμα τεντώσει ο
ζουρνάς; Την πηγή της μουσικής μου;

Στην πηγή του αίματος. Εκεί που αναβλύζει και πηγάζει μέσα
μου το αίμα. Το τραγούδι μου κι η αμαρτία μου αναίμακτη, σα
σταγόνες, χάντρες της ζωής μου.

Άμα τεντώσουν τα τοιχώματα σαν το ζουρνά, - γιομάτος κόκκινο
κρασί, - αρχίζει το μεθύσι της μουσικής. Βγαίνουν τα τραγούδια
μας, τα πάππο προς πάππο, - της μάνας μου και του πατέρα.
Σαν υποχρεωτικές ασκήσεις που καθαρίζουν τη σκουριά και τα
τοιχώματα απ' τους μύθους και τα λόγια των προγόνων.

Θεέ μου, πόσες φορές αξιώθηκα να τραγουδήσω τα τραγούδια
μου πέρα απ' τα λόγια. Τα λόγια τα μαδημένα και τ' άχρηστα,
τα λόγια της βίας. Τα λόγια που σβήνουν μέσα στη μέθη της μου-
σικής μου, τα λόγια με το λογικό, που ορίζουν τη βία του άντρα.

Δίχως τα λόγια, τα τραγούδια μου. Εκεί που τελειώνουν τα λόγια
αρχίζω το βουητό μου, σαν τραγουδιστής - τραγούδι - τραγ(ο)
ωδή. Σαν τραγουδιστής με μεράκι και γνώση.

Κάπου πλησίαζε η ώρα. Σα να την ένοιωθα την ώρα. Γιόμιζε ο
ζουρνάς και τέντωνε. Τέντωνε τις χορδές, το δέρμα. Τα αίματα
ξεχειλίζουν. Κάπου έφευγε η ζωή. Κάπου η πόρτα κι ο δρόμος, το
σύμπαν με τ' αστέρια και τα βουνά, τα ζα κι οι θάλασσες, μάλα-
ζαν κι έπαιζαν την ψυχή μου.

Σ' αυτόν το δρόμο της ευτυχίας παίρνει το σύμπαντο πίσω το
περίσσευμα και τις φωνές και τους βρυχούς και τα τσαλίμια της

φωνής. Όλα τα τραβάει απ' τη φυλακή τη στενή, απ' τα μέσα
μου.

Σαν τα κουδούνια της βελανιδιάς ηχούν τα μέσα και μια σιωπούν
και μια μαζεύονται, για να μαζέψουν και μαντέψουν τα παρα-
κλάδια.

Το τραγούδι του σύμπαντος. Με ορμή! Σα σίφουνας στη σκοτει-
νή σπηλιά!

Κι ούτε τα παλιά κι οι μύθοι πια διαλέγουν το ρυθμό και το
σκοπό και τ' αλλάγματα τ' απότομα. Κι ούτε το λογικό ορίζει και
διαλέγει τη στιγμή.

Η σύνδεση με την ουσία του σύμπαντος είναι παράλογη και σβή-
νει κάθε εντύπωση και εικόνα, άμα τελειώσει. Μόνο του μέσα
μου διαλέγει το σκοπό, διαλέγει το ρυθμό, διαλέγει τη διάρκεια.
Μόνο του τραγουδάει το σύμπαντο.

Το σύμπαντο κι εγώ. ΕΓΩ. Διακοπή. Άμα αρχίσει το σύμπαντο
σβήνει το εγώ και το μυαλό μου της ύπαρξης. Σβήνει κι η δύναμη
να σταματήσω και να μπω σα συνθέτης τραγουδιστής στο τρα-
γούδι. Σαν παραδομένο το αυστηρό λογικό μου, με την επιστη-
μονική του παράδοση και δομή.

Η μουσική είναι σα μια ουσία του αιθέρα, μέσα μας και παντού
σα (θείο) όργανο και φέρνει μια σύνδεση με την ουσία του σύ-
μπαντος της ζωής. Είναι η παρα-φωνή μου, η αντι-φωνή μου.
Είναι η φωνή της αγάπης και δίχως περιγράμματα και λόγια τη
γεύονται οι φίλοι μου και τα κορίτσια με τα γυμνά γόνατα στην
ξύλινη κάμαρα. Η Ελένη έτρεμ' ολόκληρη. Φόβο και τρόπο η
φωνή μου.

Η Πηνελόπη έπαθε παροξυσμό και τ' αγόρια ήταν σημαδεμένα, με χαμηλωμένα κεφάλια. Το κούφιο κορίτσι δάκρυζε και γελούσε, σαν μια οργιαστική έκφραση.

Πώς πέρασε και πόσο λίγο κράτησε. Δέκα σειρές. Απότομα. Και παρ' όλο που ξέρανε, μείνανε στον τόπο τρομαγμένοι.

Τώρα θα σας τραγουδήσω, τώρα ήρθε η σειρά μου, είπα. Ήταν το πρώτο τραγούδι στην Ελλάδα, στην ξύλινη κάμαρα με τα σύννεφα.

Ύστερα, μετά απ' τις ώρες της σιωπής, άρχισαν τ' αγόρια την ανάλυση και την εξήγηση.

Μα τι συνέβηκε; Κάτι έγινε. Αισθάνθηκες το μούδιασμα και την παραλυσία σαν πάγος που σπάζει κομμάτια; Είμαστε απ' έξω;

Όχι. Μόνο μην ψάχνετε με μανία τα πλάνα και τους κανόνες και τα συστήματα. Και στο κάτω-κάτω πώς μπορείς να δικαιολογήσεις τη συναισθηματική σου εκκένωση; Πώς εξηγείς την απουσία και το άδειασμα;

Μόνο το αίσθημα της παραλυσίας και του φόβου της οργής. Μην τα βάζεις με την τέχνη μου. Δεν φτάνουν τα τσαλίμια και τα λογικά σου και τα λεφτά σου.

Το τραγούδι! Η φωνή μου! Πόσο κράτησε; Πόσα κέρδισα μέσα στο φοβερό τούτο διάστημα της πυρηνικής καταστροφής της κρατικής σου ύπαρξης;

Τέσσερα λεπτά. Σκεπάστηκε η ιστορική σου και κρατική σου φάτσα μέσα σ' ένα άδειο βαρέλι, σαν πανί σφικτό. Είδες πώς πέρασε μέσα από τα ολάνοιχτα σας δάχτυλα, που πασχίζανε και πασχίζανε τ' άγγιγμα και τη φιλία μας.

Όχι μην αγγίζεις με την πρακτική και τη βολική χειρονομία την αγάπη μας. Μην αγγίζεις με προσχήματα και ιδέες τη φιλία μας. Εσύ λες, κάθομαι και ακούω το χαζό τραγουδιστή και τ' άγνωστα παιχνίδια του.

Εδώ σας πρόλαβα. Η φωνή μου, ήρθε στην κρίσιμη στιγμή, στη στιγμή της θεοφάνειας, της διαφάνειας. Όταν ανοίγουν οι ουρανοί και φτερουγίζουν οι άγγελοι και τα νερά του ποταμού.

Το κούφιο κορίτσι χαμογελούσε φιλικά με μια άγνωστη καλοσύνη κι ευγένεια, με το πρόσωπο της γριάς απ' το μοναστήρι του ποταμού. Κούφια λόγια σαν τα γερασμένα μάγουλα, βαμπάκια.

Τα κορίτσια μας κέρασαν φοντάν και γλυκό καφέ. Τέλειωνε η συνάντησή μας. Κάτω στο δρόμο με τα βρεμένα αμάξια γυροφέρνουν οι αστοί τις δουλειές τους.

Και τα μαγαζιά γεμάτα μονοτονία κι αηδία. Εμπορεύματα, παραγγελίες, αηδίες. Η οικονομία μας κι η πολιτική μας. Ο δήμαρχος έχει μια γκόμενα και το βράδυ διαβάζει το Κεφάλαιο σε μετάφραση, δίχως ζουμί κι όρεξη.

Τα καφενεία γεμάτα ποδοσφαιριστές. Με τις μεγάλες εφημερίδες διαβάζουν τα σοβαρά άρθρα με τα κεφαλαία γράμματα, σαν πιρούνια.

Οι γάτες, τα σκυλιά, δείγματα της αντίστασης συνυπάρχουν με το πολιτειακό μας πρόγραμμα, το πενταετές, για την τοπική ανάπτυξη.

Οι κινηματογράφοι άδειοι, γιομάτοι γυναίκες που χορεύουν στην οθόνη. Στους δρόμους τα παιδιά κι οι μαθήτριες, - κοντές, κακογραμμένες με μια βεβαιότητα κι ευνότητο ύφος της πράξης. Με σιδερωμένα παντελόνια και το σχήμα του κουτιού του τσιγάρου στην τσέπη οι γέροι βουβοί κι αξύριστοι.

Οι άνθρωποι. Οι τάξεις. Οι πολυκατοικίες. Τα υπουργεία κι η εφορία. Οι ψευτοπαρέες και τ' απότομα αντρικά χαιρετίσματα. Οι χωροφύλακες κι η μπάντα της Κυριακής με τους φαντάρους. Με τον αστείο μαέστρο με τα μεγάλα μουστάκια.

Μαζεμένα παίρνουν κίνηση, μια πλαστικότητα της καθημερινότητας, μια μέρα του Δεκέμβρη - βρεγμένη, συγκεκριμένη, σαν αναπαράσταση.

Ο Κώστας έβριζε το Σαββόπουλο. Είναι κωλόπαιδο, έλεγε, Μια φορά φάγαμε μαζί στο φοιτητικό.

Εξήγησε στις γυναίκες την αγάπη! Κι ύστερα μόνο την αγάπη! Το απόγευμα μπαίνουμε στην κίνηση και τη χάρη.

- Πώς να το ονομάσουμε; ρώτησε η γυναίκα.

- Μαθήματα αγάπης και της χάρης και της πίστης, της πλαστικής κίνησης.

Κορίτσια, έλεγα, μόνο μ' ένα αίσθημα της αγάπης ορίζουμε την παρουσία μας στον χώρο. Κούνα τα δάχτυλα, τα μπούτια, δώσε κίνηση στα μάτια. Άπλωσε το σκοπό και την αγάπη γύρω σου, σαν προστασία, κάνε το χώρο δικό σου γύρω από το σώμα σου. Τα λόγια φέρτα στα δάχτυλα.

Μιλάς για τα στοιχειά. Λες αέρα, κάνε με το κορμί σου αέρα, με τα χέρια πάντα στηριγμένη στα δύο σημεία της κίνησης, έτοιμη για πήδημα, σαν πορσελάνη με σίγουρο τακούνι και σφιχτή γάμπα.

Άπλωσε τα χέρια σου! Πλάσε τα λόγια σου σα χώμα. Δώσε ζωή!

Δώσε ζωή! Δώσε ζωή του έρωτα και της αγάπης!

Τα μάτια. Τα μάτια κι ο μεγάλος μας σκοπός. Τα στήθια σου, - πάντα τριγωνική ένταση, - μη ρίχνεις το σώμα, δώσε ένταση στις ρόγες. Ξεκούμπωσε τη μπλούζα. Πιο πολύ. Κι αέρα.

Κι άσε το σώμα σου μέσα στα πανιά σου. Τυλίξου με πολλά πανιά, απαλά. Μη σφίγγεις και κρύβεις το σώμα, τα πόδια τα στήθια. Άστα μέσα στα πανιά να φαίνονται, να τα αισθάνεσαι σαν ανεξάρτητα, απαλά και ζωντανά.

Πάντα σα σβούρα. Κίνηση με ορμή και πάθος και πόθο και νοσταλγία κι όνειρα και φαντασία κι ελπίδα πάντα με μια πίστη.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Η φωνή μου. Η φωνή μου το σύμπαν. Η φωνή μου έξω και μέσα στην προοπτική του χώρου μας. Ο χώρος μας δεμένος και ξερός στη χούφτα μου. Σημάδια παντού. Σημάδια των ανθρώπων ματωμένα.

Ο χώρος της φωνής μου. Ο χώρος στα δάχτυλα. Η φωνή μου γαλάζια, φανταχτερή με τους κόκκινους κύκλους, τα πέτρινα σκαλοπάτια. Η φωνή μου σαν τη φωτιά, σαν τη φλόγα της ερήμου, σαν τα πανιά σπασμένη, χαμένη.

Μπήκα στην άγρια περιπέτεια της ιστορίας με τα θαύματα και του γύρους. Διαλέγω την αρχή, τη μια, την απόλυτη αρχή.

Σβήνω τις εικόνες μια-μια. Σβήνω τους τόπους, το χώρο. Σβήνω τα φώτα. Σβήνω τα λόγια, τα γράμματα.

Αλλάζω τους κώδικες, ανοίγω τους κώδικες, ανοίγω τα λόγια, λύνω την ελπίδα, λύνω την προοπτική, το τηλεσκόπιο, την τοποθέτηση, την παρατήρηση.

Μπαίνω στο έργο. Οι θεατές έγιναν άφαντοι! οι παρατηρητές της ακρόασης τόσο κοντά!

Λύνω τα πάντα σα διανομέας του ποταμού. Λύνω τους σύρτες της ΤΑΞΗΣ που σφίγγει τα σύνορα κι όλο το σύμπαν διαλύεται, κατρακυλάει σαν Πρωτομαγιά κι εγώ σαν κερασιά με χέρια κλωνάρια.

Λύνουν οι ουρανοί, λύνει η γη, λύνει ο ήλιος. Ζου ζου ζου ζου
 ζουζο ζ ζζ ζζζζουουουου ζου ουουουουζ ζζ ζουζου ζουζου
 ζουζου ζουζου ζουζου ζουζου ουουουουου
 ζουουουουου ουουουουουουουουουου
 Ζ Ζ Ζ Ζ Ζ Ζ Ζ ου ου ου ου
 ζου ο ζουζουζου-
 ζουζου
 ζουουουζ ζουουουζ ζουουοζ ζουου-
 ουζ
 ζζζζζζζζζζζζ ουουουουουουου
 ζουζουζ ζουζουζου
 ουουουουουζζζζζζζ ου-ου-ου-ου-ου-ου-ου
 ζ ζ ζ ζ ζ ζουουου ζουζουζουζουζουζου
 ζουζουζου ζζζζ
 ζουζουζουζου ζουζουζουζουζουζου ζου ζου
 ζου ζου ζ

 οοοοοοοοοοο οοουουουουουουουουουουζου ζου ζου ζου
 ζουζ ζουζ
 ουουουουουουου ουουουουουου ζου ου ου
 ζουζου ζου ζου ουουου ου ου ου ου
 ου
 οοοοοοοοοοουουουουουου
 ουουου ουουουουουου

ζουζουζουζουζουζουζου
 ου ου ου ου ου ου ου ου ου
 ου ου
 ζου ζου ζου
 ζουζου ζουζ- ουζουζ - ουζουζ
 - ζου - ζου
 ζουζ - ζου - ζουζ - ζου - ζουζ - ζου - ζουζ - ζου -
 ουζουζουζουζ - ζουζουζου - ου
 ουουουζ - ουουου
 ζουζουζου
 ζουζουζου - ζουζουζουουουουου
 οοοοοοοζζ - ζυ - ζυ -
 ζυ
 οζουζο - ζουζουζυ
 -ζοζοζο
 ζ - ο υ - ζ ο υ - ζ - ο - υ -
 ζο - ου - ζυ - ζουζ - ου - υζοζ -
 ζουουουουουου
 ζουζ ζοζουζου
 ζουουουου - ουουουουου
 ζοζ - υ - οοοο - ζουζο - ου
 ζουζουουουου ουουου

χρυσές σφαίρες. Οι Αμερικάνικες κολώνες. Τα σήματα. Τα εδάφια της γης. Το πυρ. Το ύδωρ. Ο λαβύρινθος, ξύλινος, πάνινος, κόκκινος.

Η φωτογραφία του ποιητή. Βλέμμα καρφί, με τη φαρδιά Πολωνέζα. Τα κομμένα παράθυρα, οι κολώνες κι οι πόρτες ξύλινες, βαμμένες.

Η βαμμένη πόλη με τα μικρά σκούρα σύννεφα. Τα τοπία με τις φοινικίες και τ' άσπρα νερά σα γάλα. Οι οδηγίες για το δήμαρχο και τους γιατρούς. Παντρεμένοι, προικοθήρες, σοβαροί, φαλακροί, με κασκορσέ και ρολόγια.

Είπε την ώρα. Ήρθε το φαϊ. Ήρθε το μαύρο κρασί. Ήρθε η υπηρέτρια με το παντελόνι. Ήρθε ο μαθητής με το γαλάζιο πανί. Ήρθε ο σωματοφύλακάς μου. Ήρθε ο αρχιτέκτονας. Ήρθε ο δάσκαλος. Ήρθε...

Πρώτη η ιστορία με τα καρφιά στους κομμένους κορμούς. Το ουράνιο τόξο. Ο τοίχος. Τα παιδιά σκαρφαλώνουν για την άλλη μεριά. Το ψηλό ποτήρι. Η τελευταία ανεμώνη. Το οινόπνευμα. Η οξιά με τα μπουμπούκια. Η βαμμένη στενή μπλούζα με τα τεντωμένα βυζιά. Το βυρσοδεψείο του ιερέα με τον κούφιο τάφο στους μύλους. Τα καρότσια.

Σκέπασε τον πολεμιστή με το μεγάλο κόκκινο. Κρύψε τα τραύματα και τα κομμένα χέρια.

Οι σπηλιές. Οι σπηλιές. Οι σπηλιές. Σα χρυσοβαμμένες τσαγιέρες. Οι σπηλιές με τον κρασέμπορο της Γαλλίας.

Ο χορευτής με τις βελόνες σα γραμμές, σα βέλη μακρόστενα, με την όμορφη σβούρα και το γυαλιστερό θώρακα. Η συρματένια

μπαλαρίνα κι ο φαντάρος με τον επίδεσμο. Οι χωριάτες με τις στολές κι η ζωγραφιστή κουρτίνα.

Τα βουνά στο κουτί. Τα βουνά με τα σπίτια και τα παρεκκλήσια. Το κουτί με τη λίμνη. Το κουτί με τα χόρτα. Οι καρέκλες. Ο αξύριστος δούλος. Ο φούρνος. Τα παιδιά με τον πηλό. Το κορίτσι μπροστά στη χειμωνιάτικη παραλία. Το στενόμακρο ποτήρι, στενό, στενό, ένα μέτρο. Η αστρολογία. Η σκυμμένη αθλήτρια, - φαίνεται το βρακί της.

Οι ξανθιές Αμερικάνες με τ' αδύνατα πόδια, ψηλές. Ψηλές και κυρίες, με κορσέδες από μαύρο σατέν. Η είδηση στην εφημερίδα του Βορρά. Το γέλιο στη μητέρα μου. Να φας δυο ψωμιά για μένα.

Τα φωτισμένα παράθυρα. Η κατακόρυφη τρύπα. Μυστήρια και παράξενα. Το βουνό με τα σιδερένια ορυκτά. Πίσω απ' τα βουνά κρυμμένα καμίνια και φούρνοι. Ο γιος με τα μαύρα ματογυάλια. Η στρόγγυλη σκάλα. Το γράμμα στον ιπτάμενο αδερφό. Τα λόγια. Τρεις πόλεις. Μόδα. Φλας. Φώτα. Αυτοκίνητα. Η καμένη εκκλησιά. Τα μαύρα σημάδια όρθια.

Η νύχτα της τρίτης πόλης με τ' αναποδογυρισμένα γράμματα, τις νευρικές γραμμές. Η νύφη με το πέπλο και τα μαύρα γάντια.

Οι γυναίκες χορεύουν με τους ναύτες, αργό ταγκό με μεταξωτά απαλά παντελόνια. Το φιλί. Το ποδήλατο. Η γκαρσόνα με το κόκκινο μαγιό. Τ' αμάξια του λούνα-παρκ. Η κοπέλα με τα στενόμακρα χέρια πεσμένη στα γόνατα.

Ένα τετράγωνο σύννεφο. Δεύτερος τετράγωνος ουρανός. Το παραλληλόγραμμο. Η πόρτα στη θάλασσα. Μια εκκλησιά. Δύο σπίτια. Ένας στάβλος. Δυο βουνά. Μια λίμνη.

Τα σημάδια με τους κύκλους. Τα μυστικά σημάδια για τα μικρά

νοήματα. Τα παιδιά. Η χάρτινη άμαξα. Η χάρτινη πολυθρόνα. Ο χάρτινος κήπος. Ο χάρτινος πρίγκιπας. Μιλάνε.

Η καρέκλα στο θέατρο του θεατή. Μια σιδερένια καρέκλα. Δύο ξύλινες καρέκλες απέναντι. Τρεις μπρούτζινες στη σειρά. Τέσσερις ξύλινες σταυρωτά, - μια στην άλλη. Πέντε πάνινες κόκκινες καρέκλες. Το τρίτο μάτι. Τα σήματα στους βράχους. Η τριάρα. Ο λαβύρινθος στο δάσος, πέτρα με πέτρα. Σχέδιο. Θυμίαμα. Η φωτογραφία. Το στρόγγυλο σπίτι, το άδειο, το ατέλειωτο, το κίτρινο, το έρημο.

Το σπίτι της νύχτας. Το σπίτι της Ρώμης. Το σπίτι με την πελώρια κουβέρτα. Το σπίτι με τα ξύλα. Το σπίτι με το δέντρο. Με τα φύλλα. Το σπίτι με την ώχρα φάτσα, με τα δύο σκαλοπάτια. Το σπίτι με τα μαχαίρια στην σκεπή, με το μονό τοίχο και το κοντάρι με τον πήλινο κώνο.

Ο τόπος με τ' άστρα σβησμένα, σαν τα κόπρα της αγελάδας, - πατημένα, μαλακά. Το έλος. Οι γυναίκες της τρίτης πόλης. Μια-μια με τη φάτσα: Δυο μάτια βαμμένα, δυο χείλια, μια μύτη, το πρόσωπο μυτερό, στρόγγυλο, πλατύ, στενό, χοντρό, ωραίο. Η πουτάνα με τα κοντά σορτς. Η νύχτα με το πέτρινο κεφάλι σαν αντάλλαγμα. Σαν αντάλλαγμα ανάμεσα στα πόδια σου. Και τα γλυκά σου χείλη στάζουνε μέλι.

Ονόματα. Πρώτος όροφος: ονόματα τρεις γυναίκες. Δεύτερος όροφος: πέντε γυναίκες χήρες. Τρίτος όροφος: μια φοιτήτρια. Τέταρτος όροφος: η πεθαμένη γριά. Στενή και στενόμακρη, σαν κούφιος τζίτζικας, με τεντωμένα γουρλωμένα μάτια. Έκτος όροφος: δυο Αιγύπτιοι με τις γάτες.

Έβδομος όροφος. Όγδοος όροφος: άδειος. Ένατος όροφος:

τέσσερις γυναίκες της αγάπης και της ευδαιμονίας. Δέκατος όροφος: μένουν οι νεγροπόντες. Ενδέκατος όροφος: η γιαγιά, η μάνα, η κόρη. Δωδέκατος όροφος: μένει η Ολυμπία, η Όλγα, η Νεκταρία, η Φρόσω, η Πηνελόπη και η Ταμάρια, όλες αδερφές.

Στο δέκατο τρίτο μένει η Γαλλίδα;

Όχι μένει η Όλγα από το δέκατο, μαζί με τη χήρα του δεύτερου. Η μάνα του ενδέκατου με την πεθαμένη του τετάρτου. Η φοιτήτρια του τρίτου, με τους νεγροπόντες. Η γυναίκα του ένατου με τον Αιγύπτιο. Η Ολυμπία με τη χήρα. Η Ολυμπία με τον Αιγύπτιο. Η Ολυμπία, με την Πηνελόπη. Η Ολυμπία, με τη φοιτήτρια. Η Ολυμπία, με τη γιαγιά. Η Ολυμπία, με τη Γαλλίδα. Η Ολυμπία, με το λεύτερο κορίτσι. Η Ολυμπία, με τη Νεκταρία. Η Ολυμπία, με τις τρεις γυναίκες του πρώτου. Η Ολυμπία στον τρίτο όροφο. Η Ολυμπία στον έβδομο όροφο μέσα στο δέντρο.

Το δέντρο! Μια άλλη ζωή, άγνωστη. Παίρνει το χώμα, το νερό και χιμάει σα θεριό απ' τον κορμό στα κλαδιά, στο φως. Γεννοβολά τα φύλλα, τους καρπούς.

Οι μηχανές της πολιορκίας γύρω από τα τείχη της τρίτης πόλης. Το ταχύμετρο σα μάτι πάνω απ' τις εκκλησιές. Η γέφυρα με τα λιθάρια και τοίχους, με τις φάτσες της πόλης.

Τρεις ουρανοξύστες. Ο γλύπτης με τα νερά. Ο ζωγράφος του μέσα. Μέσα στη γη. Ο τίγρης. Η καρέκλα με τα φασόλια, πράσινη, γαλάζια.

Ο υπάλληλος της ΔΕΗ. ΔΕΗσις. Το κέντρο της δύναμης, βουβό, μυστικό, ύποπτο, ασήμαντο. Ο Νείλος, η Νούμπια. Οι φύλακες. Οι καλύβες. Τ' άσπρο σπίτι. ΔΕΗ. Δέηση.

Το κέντρο βάρους. Το κέντρο διερχομένων. Το κέντρο της δύναμης, της βίας, της πρακτικής βίας στην καθημερινή ζωή.

Η Αφρικάνα. Τα κεφάλια μου δεκαπέντε, πλακωτά σα μαχαίρια.
Ο σταθμός με τις ομπρέλες. Το εργοστάσιο με τις ατμομηχανές.
Ο καλλιτέχνης. Οι γερανοί. Το ποτάμι. Η γυμνή γυναίκα με τις
ισομετρικές υπογραμμές. Η μύτη. Ο αφαλός. Ο τετραδιάστατος
αετός.

Δύο κύκλοι, γραμμές και σημεία. Τα μαύρα τετράγωνα χωρισμέ-
να σε δύο τρίγωνα. Μαύρο, κόκκινο. Τρεις παράλληλες επιφάνει-
ες μαύρες. Τετράγωνο, άσπρο, μαύρο. Δύο τρίγωνα. Κόκκινο με
παράλληλες στην υποτεινούσα.

Η υποτεινούσα. Μια γαλάζια διαγώνιος με τον κόκκινο κύκλο, με
διακεκομμένες παύλες. Το κουτί της γης, της δεύτερης πόλης.
Τα ρούχα μου. Τα φορέματα. Το δέρμα, τα φυτά βαμπάκια και
κλωστές πλαστικές.

Το εργοστάσιο. Μια σακούλα σύκα και το μαύρο ποτάμι. Ο δρό-
μος στο οροπέδιο. Τα δίχτυα. Η κολυμβήθρα με τ' αθάνατο νερό.
Κολυμπάω στην πέτρινη κολυμβήθρα. Διαστάσεις, δέκα μέτρα
επί εφτάμιση, ύψος ενάμιση. Γιομάτη φουλ αθάνατο νερό.

Πλένω το κεφάλι μου με σαμπουάν. Το κορμί γεμάτο πίσσα και
βρώμα των αποχετεύσεων. Πάρε τηλέφωνο! Γράψε γράμμα στον
Πρόεδρο της Δημοκρατίας! Σας δίνω πίσω την υπηκοότητά μου.
ΥΠΟ-ΑΚΟΥΩ, αφού είμαι βαρήκοος.

Πρώτα-πρώτα το λάκκο. Διάμετρος, εκατό μέτρα γης. Κύκλος.
Σα θέατρο. Γύρω-γύρω ο τοίχος, οι λόφοι, τα χόρτα, τα μικρά
δωμάτια, τα στενά σκαλοπάτια. Πίσω απ' την κολώνα φαίνεται
ο κώλος μιας ωραίας γυναίκας.

Η είσοδος. Το χωράφι. Τα παραχωμένα σπίτια, παράλληλα,
αγκαλιασμένα. Στη ράχη χόρτα και λόφους απαλούς. Στη μέση
το πηγάδι με υπόγεια σύνδεση. Τα πελώρια κεφάλια σα μαχαίρια

με την πλατεία των άστρων.

Οι ζωγραφίες με την Περσεφόνη και τ' άλογα. Οι Πόντιοι. Οι
ξύλινες κολώνες σαν αγάλματα. Έρχονται οι φιλοξενούμενοι με
τους ξεναγούς και τ' αμάξια. Η θεόρατη πόρτα με τα χοντρά
καρφιά.

Ο δρόμος της ανηφόρας. Η Αγία Παρασκευή. Το φορτηγό. Τα
δεκατρία χάλκινα καζάνια σα βουβάλια. Κούφια, κλούβια, μου-
γκανίζουν με τον ήλιο και το φρέσκο αέρα. Το χαμένο ζαρκάδι με
τους ξυπόλυτους. Το δαδί.

Τα χάλκινα βουβάλια σαν σωματοφύλακες της Η
μ' άσπρο μάρμαρο σαν πέπλο, ίδια σαν πανί, - γυρίζει τρις-
διάστατη, - οριζόντια, κατακόρυφα, διαγώνια. Η
μαρμάρινη κι ο στρόγγυλος ναός. Θόλος με ιωνικές
κολώνες. Το γήπεδο των βουνών.

Παίζουν μπάλα οι Ανάσανε θυμάρι και ρίγανη πρά-
σινη. Σήμερα το ΔΑΔΙ. Τα χάλκινα βουβάλια σαν καζάνια της
Η γίνεται καπνός και φλόγα, στάχτη.

Η γριά τραγουδίστρια του κακού πάνω στη ζεστή πλατφόρμα.
Το πνιγμένο αγόρι μέσ' στην παγωμένη πηγή του βουνού. Ένα
πιάτο με σαράντα μύδια.

Πάρε ένα χιλιάρικο. Φέρε μια πάστα. Δώσε ένα ποτήρι νερό.
Όποιος διαβάζει μέχρι ΕΔΩ κερδίζει. Άμα διαβάσεις παρακάτω,
χάνεις. Χαζομάρες.

Ο Λιβανέζος φίλος με την ... χάθηκε με τον Αραφάτ. Το βουνό
της Σέριφος. Δεκατρείς κύκλοι παράλληλοι. Άσπροι. Η φωτο-
γραφία με τις μαθήτριες του γυμνάσιου. Οι μαθήτριες. Το ζεστό
φιλί. Η τύχη.

Τι θα γίνω; Τι θα γίνεις; Πού θα μείνεις;

- Πέρασε η μέλισσα;

- Ιατρική!

Το παιδί. Η γυναίκα. Το χρυσό κουτί σα σπίτι με γαρδένιες. Τα αίματα, τα αίματα. Η γκόμενα το μεσημέρι στις συκιές της Σκιάθου. Συκομαΐδες. Μάρμαρο. Άνοιγε τα πόδια.

Το παραμύθι. Το δένδρο. Η νύχτα βουλιάζει. Βουλιάζω στην άμμο. Πιο πέρα ο σκύλος με τα σταφύλια και τον πικρό καφέ. Η συνάντηση με το φίλο στο σιδηροδρομικό σταθμό του Βόλου.

Η πορεία. Οι φωτιές. Το μαύρο κρασί της Ραψάνης. Τα χρυσο-πράσινα, κίτρινα, πράσινα, χωράφια του Θιβέτ και τα χαμόγελα βαριά. Δουλειά της πίστης.

Η ψιλή κυρία τεντώνεται προς τα πάνω. Η άδεια κάμαρα στον υπόγειο της Νέας Υόρκης με την κόκκινη βελέντζα. Οι ποιητές. Το χωροκούτι της αναγέννησης με τα γουρλωμένα μάτια κι οι κολώνες.

Ο βορράς με το φόβο και τον τρόμο της τάξης. Οι σπηλιές του Δία στο νότο. Βρόντος. Τα μανιτάρια κι οι ξερές αστραπές και το οξυγόνο της καστανιάς. Στη στάση οι άνθρωποι.

Στάση τα αυτοκίνητα, τα τραμ, τα ταξί, τα λεωφορεία. Στάση το κάρο, στάση στο χάνι. Το χάνι. Στάση με τα μικρά- μικρά σου-βλάκια πέρα απ' το Λουδία.

Οι καπνοδόχοι της ΔΕΗ στ' απόκρυφα βουνά ξεραίνουν τα

λουλούδια και τα κλαριά και τα τζιτζίκια, Τα τζιτζίκια άσπρα, πράσινα με γάντζους, τυφλά, μαυρόγκριζα με σημάδια, κόκκινα, μικρά σβέλτα κι οι μεγάλοι με τ' άσπρο κρέας.

Η εφημερίδα. Το σπίτι πάνω στο θεόρατο βράχο με την πράσινη πισίνα και τους χοντρούς μαχαραγιάδες.

Στη τσέπη ο χορός με την κοντή Ουγγαρέζα κι οι ξυπόλητες χορεύτριες με τα παιδικά τους σώματα, με τους ανεμόμυλους και τις ομπρέλες. Το μπλουζόν.

Με το θέατρο στο πάρκο, στην αγκαλιά μου. Μια στο δρόμο πήδα, μια στο βουνό. Αλλάζω φόρα. Γυρίζω. Σβήνω τα φώτα. Ανάβω το φως. Άναψα το φως. Το άναψα.

Τρεις φωτοβολίδες. Τα μετέωρα πανιά με το θεόρατο αερόστατο. Η κατεύθυνση. Το μάτι. Το πανί. Ο κάμπος. Το βουνό. Το κορίτσι με το ποδήλατο.

Περίμενα τρεις ώρες άδικα στον άλλο σταθμό. Εδώ δε σταματούν τα πλοία, μόνο στα βαθιά νερά. Γεια σου.

Γλυκοχάραμα. Θάλασσα. Πετρέλαιο. Μακαρονάδα. Η Μογγολία, με τα μεγάλα μανιτάρια της Ισπανίας. Γρίφε. Ο γρίφος. Γλυκό-βραδο. Ούζο.

Η φωνή, γνωστή, δίπλα μου, αγγίζει τα τραπέζια, τα σκαλοπάτια, λαχανιάζει, φεύγει, σβήνει. Η φωνή, μπροστά μου σβήνει. Το μαύρο πνεύμα της Ρίτας με πανί. Κι η κανάτα στο Πήλιο. Τα πνεύματα. Έρχεται η Γιόλα ένα ταξίδι. Το πρώτο.

Δύο κεφαλαία, τρία Π. Ανδρικό πρόσωπο. Μεγάλη πόρτα. Ειδήσεις. Λεφτά. Μια στεναχώρια. Έκπληξη. Τρία στέφανα. Ένας σταυρός. Μία μελαγχολία. Μία χαρά.

Μία λαχτάρα. Μία κηδεία. Ένα γράμμα.

Δυο χέρια. Δύο χείλια.

Δύο μάτια. Πουλιά. Ένα δένδρο.

Μια γυναίκα, φευγάτη, γυμνή, στο φλιτζάνι.

Ο νέος Περικλής.

Τρεις φορές ήρθα. αύριο.

Το μεγάλο δένδρο της γης. Πουλί.

Το μεγάλο όνειρο με το μαύρο φίδι.

Η μάνα με τα ασημένια μάτια.

Ο αγιασμός.

Ο Πατέρας. Η οικογένεια. Οι συγγενείς.

Ο θεός. Η θεία. Το χωριό. Το κρυφό χωριό.

Ο νομός. Το κράτος. Η ήπειρος. Η γη. Ο ήλιος.

Μια λέξη εσύ, μια λέξη εγώ.

Μαγνητόφωνο:

Εσύ κράτος. Εγώ πουλί.

Εσύ δρόμος. Εγώ θάλασσα.

Εσύ έρωτας. Εγώ θεός.

Εσύ βοήθεια. Εγώ πόνος.

Εσύ ελευθερία. Εγώ θάνατος.

Εσύ ταξίδι. Εγώ όνειρο.

Εσύ μοναξιά. Εγώ πόλεμος.

Εσύ ειρήνη. Εγώ νοσοκομείο.

Εσύ δυστύχημα. Εγώ ζωγραφιά.

Εσύ σπηλιά. Εγώ ποδόσφαιρο.

Εσύ Αριστοτέλης. Εγώ Τορρικέλι.

Εσύ μήλο. Εγώ πέτρα.

Εσύ αγάπη. Εγώ ντομάτες.

Εσύ ιατρική. Εγώ Κίνα.

Εσύ κουρέας. Εγώ ασφάλεια.

Εσύ βραβείο Νόμπελ. Εγώ σουβλάκι.

Εσύ το δημαρχείο. Εγώ τα μπούτια σου.

Εσύ ο θάνατος. Εγώ ένα.

Εσύ θάλασσα. Εγώ θάλασσα.

Εσύ τραπέζι. Εγώ τραπέζι.

Εσύ ψωμί. Εγώ ψωμί.

Εσύ τέλος. Εγώ τέλος.

Τρία τρίδραχμα. Τρία περιστέρια. Τρία μάτια. Τρία παράθυρα.
Τρία όνειρα. Τρία χιλιάρικα. Τρία καρπούζια. Τρία γαρύφαλλα.
Τρία βουνά. Τρία κορίτσια. Τρία ποιήματα. Τρία ροδάκινα. Τρία
αγάλματα. Τρία φίδια. Τρία σπίτια. Τρία χέρια. Τρία κεραμίδια.
Τρία βυζιά. Τρία βράχια. Τρία πιστόλια. Τρία φασόλια. Τρία μα-
καρόνια. Τρία πόδια.

Τρία κουτάλια. Τρία αισθήματα. Τρία απαρέμφατα. Τρία κεφά-
λια. Τρία λόγια. Τρία τρία. τρία τέσσερα. Τρία πέντε. Τρία άπει-
ρα. Τρία ποτά. Τρία Μ. Τρία Χ. Τρία Ξ. Τρία Ω. Τρία Α. Τρία Ε.
Τρία ΟΥ. Τρία ΕΙ. Τρία ΑΙ. Τρία Υ.

Τρία μαύρα. Τρία άσπρα. Τρία μανούρια. Τρία ρολόγια. Τρία
σύννεφα. Τρία δέντρα. Τρία πρόβατα. Τρία χόρτα. Τρία κλαριά.

Τρία γαϊδούρια. Τρία μουλάρια. Τρία βουβάλια. Τρία άλογα. Τρία τρίγωνα. Τρία ορτύκια. Τρία ούζα. Τρία χταπόδια. Τρία ψάρια. Τρία τραίνα. Τρία τραγούδια. Τρία νερά. Τρία παγωτά. Τρία πεύκα. Τρία τετράδια.

Τρία χωράφια. Τρία αμπέλια. Τρία λεπτά. Τρία δάχτυλα. Τρία χρόνια. Τρία αλώνια. Τρία εργοστάσια. Τρία κομμάτια. Τρία κόμματα. Τρία ρήματα. Τρία κεραμίδια. Τρία αγόρια. Τρία χαμόγελα. Τρία έργα. Τρία ζαρκάδια.

Τρία βλέμματα. Τρία κέρματα. Τρία σχολεία. Τρία τηλέφωνα. Τρία ψυγεία. Τρία ποδήλατα. Τρία ελικόπτερα. Τρία θέματα. Τρία νεύματα. Τρία ρεύματα. Τρία γεύματα. Τρία πνεύματα. Τρία στέμματα. Τρία ψέματα.

Δυο-δυο. Ένα-ένα. Όλα-όλα.

ΟΛΑ - ΟΛΑ - όλα - όλα - όλα. Όλα τα περιστέρια;

Οι δεκοχτούρες;

Πού; Πότε;

Τα δάχτυλα μέσα στο μπουκάλι. Με φελλό κλεισμένο το καράβι μου κι οι ναύτες. Οι γαλαζοπράσινες λαχανίδες. Τα λόγια του δάσκαλου. Τα γαλάζια σουτιέν. Γυαλιστερό, σφιχτό!

Διάλεξε πρώτα εσύ στη διακλάδωση. Στη μια ο φύλακας, στην άλλη ο χωροφύλακας. Εγώ παίρνω τον άνεμο, εσύ την ηλεκτρική σκούπα. Εγώ μαζί σου, εσύ μακριά, πιο μπροστά, στη σειρά της πόρτας.

Πιάσε χώρο. Πιάσε βουνό. Βάλε σπόρια. Βάλε καρπούς. Σφάξε τους αγγέλους. Δώσε παρηγοριά. Δώσε ανάσα. Δώσε ζωή.

Εγώ στο Βορρά με χιώτικη μαστίχα, σαν ανθόγαλο στο στόμα. Τα σημάδια στο λαιμό απ' τα φιλιά μου. Μαύρα, φανερά. Τυλίζεις

το μαντήλι σου στο λαιμό, τον Αύγουστο. Μας βλέπουν.

Το κουτί της τέχνης μου. Από δω έχω ένα κουτί, άμα τ' ανοίξω έχει μέσα δυο κουτάκια. Κι από δω έχω ένα κουτί, άμα τ' ανοίξω έχει μέσα δυο κουτιά! Το κουτί μου φίλντισι τετράγωνο, κύβος θέλω να πω.

- Γεια σου φίλε, που υπηρετείς;

- Άσε ο γέρος μου τα τίναξε. Τώρα μούκοψαν και το χαρτζιλίκι. Άνοιξ' το και σε μένα.

Ανοίγω το κουτί. Μέσα έχει ένα άλλο κουτί πιο μικρό, ένα σημείωμα. Διάρκεια της ασφάλειας, Απρίλιος.

- Άνοιξε το κουτί μη χαλάσει ο χυμός απ' τη σκουριά της λαμαρίνας. Τι περιμένεις;

- Τον ήχο στα τύμπανα, στις σάλπιγγες, μέσα μου. Τον ήχο στο κουτί μου.

Πρώτα τα λόγια μονότονα. Μονότονα σαν τον εσπερινό. Πάντα τα ίδια. Έχεις τρία λεπτά. Το κουτί μου σαν την μαγεμένη κάμαρη. Δες κάτι ευθεία μέσα μου. Στα ίσα. Στα μάτια μου. Οι κουρεμένοι καλόγεροι χορεύουν ροκ εν ρολ και βαράνε τα τύμπανα. Οοόπα!

Εδώ είμαι. Σα βροχή και σαν ομίχλη. Δύο μάτια, δύο καθρέφτες. Απέναντι μια γεωμετρική άπειρη αιωνιότητα. Δηλαδή η ζωή μου στο κορδόνι της αιωνιότητας, σαν κομπολόι και σα σκοινάκι. Τράβα!

Άσε τα κύματα, άσε τα φώτα, άσε τα μαύρα τ' αμπέλια. Ανοίγω την απάνω πλευρά. Εσύ διασκεδάζεις με το χαρτί το σελοφάν καραμέλα, ψιλοκομμένο και σγουρό.

Ο φόβος σου κι η αγωνία σου. Το λογικό σου. Η μοναξιά σου. Τα βουνά μας. Η αρχιτεκτονική του τετάρτου ρυθμού. Ο κρυμμένος βασιλιάς. Το χαμένο νησί. Το φως. Ο ήλιος. Η φωνή μου στο άδειο κουτί. Πάλι το διάφραγμα. Όσο αναπνέω ζω.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΝΤΡΑ, Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η μουσική του άντρα. Η πρόταση της φράσης χωρίζεται στα δύο. Η ύλη της μούσας, της θεάς, της γυναίκας κι ο άντρας στον αέναο κύκλο της δυαδικής και τριαδικής και της ομαδικής μας σχέσης.

Δυο στοιχεία ενώνονται, παράγουν το τρίτο και πεθαίνουν. Η ζωή μας δεμένη στον αιώνιο νόμο της ΖΩΗΣ. Το αρσενικό και το θηλυκό δένουν με την ένωσή τους τη ΖΩΗ. Πιο πέρα τίποτε. Ούτε λόγια, ούτε φιλοσοφίες, ούτε σκέψεις.

Ο άντρας κι η γυναίκα σε τούτη τη δύναμη σαν τους μαγνήτες, σαν τους φυσικούς δράστες. Δράση κι αντίδραση. Ο σκοπός μας η ΖΩΗ. Τίποτα άλλο.

Ούτε πνεύμα, ούτε φόβος, ούτ' αμφιβολία. Μόνο η Ζωή. Η Ζωή μας. Η ζωή μας με τα ζωντανά χόρτα, τους θάμνους, τα δένδρα. Η ζωή μας με τα ζώα, με τα πουλιά, με τα ψάρια. Η ζωή μας με τον ήλιο, με τ' αστέρια, με το Θεό.

Με τους ανθρώπους, με τις γυναίκες, με τους άντρες, με τα παιδιά. Η ζωή μας, με τη γυναίκα, με τη μάνα, με την κόρη, με τη θεία, με την κυρία, με τη γιαγιά.

Η άγνωστη γυναίκα στα τραίνα, στ' αυτοκίνητα. Από μακριά. Από κοντά. Να μπει, μια-μια, στο θέατρο της ζωγραφιάς κάτω από μια βελανιδιά, με τον ήλιο του μεσημεριού.

Θυμάμαι το τραγούδι του πατέρα.

*«Θερίζει ο Γιάννος, ο Γιάννος κι η Παγώνα,
Κάτω στον κάμπο και στην καλαμιώνα,
Θερίζει ο Γιάννος κι η Παγώνα.»*

Απ' το Παλιόκαστρο.

Κι η φυσιολογία μας κι ανατομία μας σαν ερμαφρόδιτα ζώα. Μια στη μιά και μια στην άλλη. Αυτή τη ραφή τη νιώθεις στον άντρα προς τα έξω. Στη γυναίκα οι ωοθήκες κι η μήτρα κι η κλειτορίδα. Και στον άντρα, τα κάκαλα.

Στο θέατρο της βελανιδιάς. Στο διαμέρισμα της πόλης. Όπως να γυρίσω, όπως να φωνάξω, πάντα κι όλες οι πράξεις μέσα στο ρυθμό της ανάσας της ζωής. Η μικρή ζωή κι ο μεγάλος ρυθμός.

*Ένταση - εισπνοή - χαλάρωση - εκπνοή
Παιδική ηλικία - εφηβεία - ωρίμανση - γήρας
Πρωί - μεσημέρι - απόγευμα - βράδυ*

Ο έρωτας και αγάπη μέχρι τα μέσα της ζωής. Κι απ' την ορμή κι απ' την ένταση και δύναμη ορίζουν τα σώματα. Και πιο συνηθισμένα μια βία αντρική της σπερματογονικής έκρηξης. Πιο πολύ μια γυμναστική και συνάμα δραματική κίνηση, ανάμεσα στα κορμιά μας. Ύστερα από την αντρική υπεροχή του κορεσμού και της γέννας του παιδιού, της νέας ζωής, έρχεται η χαλάρωση.

Πώς ν' αγαπήσω μια γυναίκα; Μάθε μου την αγάπη. Η γυναίκα (μου) είναι μαζί (μου). Πάντα έτοιμη μπροστά στην αγάπη της γέννας. Η γυναίκα (μου) είναι η ελπίδα, το άλλο κομμάτι της ελπίδας, που φέρνει το θάυμα της ζωής, τη γέννα.

Το άλλο κομμάτι της ζωής που ζούμε. Διπλοί. Δύο-δύο μαζί. Η γυναίκα (μου), είναι εγώ. Εγώ, είμαι η γυναίκα μου. Τα όρια μου: η γυναίκα (μου).

Πότε θα μάθουμε σαν άντρες ν' αγαπήσουμε τις γυναίκες μας. Ως πότε θα χωρίζουμε το ζευγάρι της ζωής σε μια υπεροχή και μια υποβίβαση. Πάνω ο άντρας, κάτω η γυναίκα. Ως πότε η αντρική υπεροχή του πολέμου, των πολέμων, του θανάτου. Γιατί χωρίζουμε τη ζωή στα δυο;

Κι ύστερα η απομάκρυνσή μας. Η σκλήρυνση. Κι η κρύα πνευματικότητα. Κι η δύναμή μας.

Ποιος χωρίζει τη ζωή στα δυο; Πόση υπεροψία και πόση εκφυλισμένη ιεραρχία. Πώς γυρίζουν πίσω; Πώς γυρίζω στην γυναίκα (μου);

Μαζί. Ένα ζευγάρι. Ζυμώνουμε την άλλη ουσία της γεύσης της ζωής, την ένταση, σε μια συνέχεια ασταμάτητη, τον έρωτα, τη δημιουργία της τέχνης. Πόση ταπείνωση κι αγάπη! Πόση χαλάρωση! Και πόσο έρωτα!

“Ανδρών - Γυναικών”! Πόσο κλεισμένοι είμαστε μέσα στο πολεοδομικό ρεύμα που ορίζει τις σχέσεις μας, που κατευθύνει θεωρητικά, με μια τεχνητή ισοτιμία την ανισότητα και τη βία.

Μέσα στο κοινωνικό μας σύστημα οι πολεοδομικές μήτρες ρυθμίζουν τη σχέση μας. Λιγοστεύουν οι άνθρωποι με την αγάπη. Πληθαίνουν οι άνθρωποι της παθητικής παραλυσίας μπροστά στη βία της αντρικής, μεμονωμένης.

ΕΡΩΤΑΣ της στιγμής, της ζωής, της αιωνιότητας.

Διάλογος:

Άντρας: Πόση αγάπη να μετρήσεις μπροστά στην αγάπη μου για σένα;

Γυναίκα: Ν' απαγορευτεί δια νόμου η φράση «σ' αγαπώ». Ποιος αγαπάει ποιόν;

Άλλαξε η εποχή μας. Τώρα ερωτεύονται οι χαμένες προσωπικότητες σαν παράλογη πράξη, παράλυτη.

Η λύση; η μεγάλη οπτασία. Μεγάλη! Μεγάλη ή μικρή οπτασία. Η οπτασία της παράλογης πράξης, της παράλογης σκέψης, μέσ' στα πλαίσια της εποχής μας.

Παράλογη σκέψη και παράλογη πράξη, σ' όλες τις υπερμεγέθεις, εποχές των στρατών και των σωματείων και της υπηρεσίας ηλεκτρισμού (τα ηλεκτρικά κράτη).

- Μίλα και πες ό,τι μπορείς.
- Σκατά να φας.
- Μίλα και πες ό,τι πονάς.
- Δε λέω τίποτα. Τι να μιλήσουμε;

Η Ευρώπη διαλέγει με επιστημονική ακρίβεια τα δυνατά σενάρια. Και λίγο σοσιαλισμό και λίγη δημοκρατία και λίγη Γαλλική Επανάσταση.

Και με τα ψεύτικα αχ, τα παθιασμένα, οι εργάτες με τα χοντρά χέρια δακρύζουν. Μαζί σας είμαστε σύντροφοι φιλόσοφοι, και διανοούμενοι. Και δακρύζουν.

Η νίκη της γνώσης και της επιστήμης στον πόθο των απλών ανθρώπων. Ελευθερία, αδελφοσύνη, ισοτιμία.

Να οριστεί δια νόμου, οι πολιτικοί άντρες του ελληνικού κράτους να «εξορίζονται» ένα χρόνο στη Μογγολία *προς εκμάθησιν και εμπάθυσιν* της μογγολικής ποίησης.

Στο δεύτερο τομέα να ειδικεύονται στην παλιά τέχνη της αφηγήσεως των παραμυθιών της Μογγολίας.

- Πες! Μίλα σε βάθος!

Φύγετε απ' τις πόλεις, ομάδες, ομάδες. Τα βουνά μας θρέψανε χιλιάδες. Δεν αφήνουν τα βουνά τον άνθρωπο στο έλεος. Φύγετε από τις πόλεις της κατάρας των πολέμων.

- Μίλα μας για την αγάπη, μάθε μας ν' αγαπάμε.

Πρώτα την ανάσα του ήλιου και του βουνού. *Αγάπα τον πλησίον σου ως εαυτόν.* Μάθε την οικονομία της κίνησης του σύμπαντος. Μάθε τον παρα-ρυθμό της ζωής με την ανάσα.

Θέλω να λάμψει η στιγμή, ν' αστράφτει την ουσία του έρωτα. Διάλεξε τον έρωτα τον κρυφό, τον κούφιο, τον παράλογο και πλέξε την αγάπη σου, με το βαθύ σου μυστικό.

- Πες το πιο απλά.

Εντάξει λοιπόν, άσε να περάσει ο έρωτας ο κρυφός μέσ' απ' τα δάχτυλα και μέσα απ' τα μάτια σου, σα φως διάφανο. Μάθε να δείχνεις τον έρωτά σου τον κρυφό, απ' τα μέσα προς τα έξω.

Ασκήσεις του χώρου. Μάθε τους κανόνες έξω απ' τους κανονισμούς. Κάλεσε σε μια γιορτή της αγάπης τους φίλους και τις γυναίκες και τα παιδιά μαζί. Διάλεξε την καλοσύνη και την αυ-

θόρμητη διάθεση.

Όλες οι γυναίκες είναι όμορφες, κάθε μια έχει την χάρη της. Ζήτω όλες οι γυναίκες της γης! Οι άνθρωποι της ελπίδας και του έρωτα.

Λύσε τα σκοινιά των συμβολαίων και των συμφωνητικών του επίσημου κράτους. Δώσε το χέρι και το λόγο στην αγάπη. Δώσε φωνή. Ζήτω όλες οι γυναίκες της ζωής μου! Ζήτω! Και δίδαξε την πράξη της ταπείνωσης.

Δώσε αξία, δώσε σέβας, δώσε τόπο, δώσε ελευθερία στις γυναίκες και το αντίδωρο θα είναι πάντα η αγάπη, γλυκιά και ευλογημένη.

- Ωραία τα λες για τις γυναίκες. Κι οι άντρες;

Ο άντρας με τα μπράτσα. Ο άντρας με το φουσκωμένο φαλό του. Ο άντρας, με τη σκληρή αντοχή του. Ο άντρας της βίας και της ιεραρχίας. Ο άντρας; Ποια και μόνη σκέψη, θρέφει τον εγωισμό του;

Ο πιο ισχυρός, ο πιο πλούσιος, ο μεγάλος εραστής, ο μεγαλύτερος, ο εξυπνότερος. Μόνο οι τεχνικές δυσκολίες είναι εμπόδιο. Ο άντρας της μοναξιάς, έξω απ' τον κύκλο της ζωής. Έξω απ' τη ζεστή βιολογία της γλύκας της ζωής.

Μόνος του. Με τους βαθμούς της επιτυχίας του. Μόνος, με τη μοναξιά του κυνηγού, της φυγής και της αδυναμίας του. Τόσες χιλιάδες χρόνια, κάτω από τη βία της επιτυχίας και της επίδειξης.

Να παρατήσουν οι άντρες τα στρατόπεδα της αγωγής της υπεροχής. Να μάθουν τη ζωή του ζητιάνου. Να γυρίσουν πίσω στα

αδύναμα, στρόγγυλα, γυμνά κορμιά, σαν παιδιά, με κουρεμένο κεφάλι.

Κατάρα στους άντρες! Κατάρα στους άντρες που ορίζουν την αγωγή των ζωντανών και τους χωρίζουν σε γυναίκες και άντρες! Κατάρα στους άντρες, με τη λογική του άντρα! Κατάρα στους άντρες του φασισμού και του πολέμου!

Να ζητήσουμε από την ανθρωπότητα την ισοτιμία των ζωντανών και να καταργήσουμε, - σαν όντα της γης, - τα θύματα και τον εκβιασμό και τον αφανισμό της γυναίκας. Να ζητήσουμε την ισοτιμία των ζωντανών πέρα από τ' αναχρονιστικά όρια που οργανώνουν με στρατούς και με όπλα, οι άντρες.

Μάνες, γλυκές μανάδες. Μάνα του λαού και της ζωής μας. Κράτα σφιχτά το παιδί και μην το θυσιάζεις στην οργάνωση των αντρών. Σφίξε, σφιχτά στην αγκαλιά το σπλάχνο σου πιότερο, παρά θυσία στον αντρικό εγωισμό.

Οι φύλακες της ανδροκρατίας στην καθημερινή ζωή: οι καθηγητές κι οι δάσκαλοι. Σοβαροί, στα πανεπιστήμια, στις τράπεζες, στους στρατώνες, στα καφενεία, στα γήπεδα, παντού η ανοιχτή κοινωνία της αντρικής βίας. Οργανωμένη μέχρι το μεδούλι με την ιδεολογία της αόρατης δικτατορίας, της σκέψης και της πράξης. Μόνο οι γυναίκες, η ελπίδα της ζωής.

Ο ήχος του σήμαντρου. Ο ήχος του ονείρου. Ο ήχος της φωνής
σα μωσαϊκό με τα τριαντάφυλλα του μοναστηριού. Ο ήχος του
γκρεμού και της χαράδρας. Η φωνή της πέτρινης σκεπής. Η
φωνή του ελικόπτερου. Η φωνή με το κλάμα του κοριτσιού. Η
φωνή της γιορτινής παράστασης. Η φωνή με το ξυπόλυτο αγόρι.

Η φωνή της άφιξης. Η φωνή της άνοιξης. Η φωνή του Ελλήσπο-
ντου. Η φωνή της Τραπεζούντας. Η φωνή των γερανών. Η φωνή
της φωνής. Η φωνή με τα στάχια. Η φωνή με τις καστανιές. Η
φωνή της πηγής. Η φωνή του βράχου. Η φωνή του Φίλιππα. Η
φωνή με τα στάχια. Τι φωνή!

Η φωνή με τους στρόγγυλους λόφους. Η φωνή με τους ψαράδες.
Η φωνή του αντιφωνητή. Η φωνή του δεσπότη. Η φωνή της
γειτονιάς. Η φωνή της μετάνοιας. Η φωνή της πεταλούδας. Η
φωνή της γέννας.

Η φωνή της Κυριακής. Η φωνή της Τετάρτης. Η φωνή της πα-
λαμίδας. Η φωνή της Κατερίνης. Η φωνή της πλατείας. Η φωνή
της όασης. Η φωνή της Παναγίας. Η φωνή της σιωπής. Η φωνή
της Ανατολής. Η φωνή της Πτολεμαΐδας. Η φωνή της πουτάνας.

Η φωνή της προσευχής. Η φωνή της τύχης. Η φωνή της τρια-
νταφυλλιάς. Η φωνή της μαστίχας. Η φωνή της Θήρας. Η φωνή
της πέρδικας. Η φωνή της Ελευσίνας. Η φωνή της Αμερικής.

Η φωνή της κληματαριάς. Η φωνή της ρόγας. Η φωνή της χελώ-
νας. Η φωνή της χήνας. Η φωνή της λίμνης. Η φωνή της σιωπής.
Η φωνή της προσευχής.

Η φωνή σου. Η φωνή μου. Η φωνή μας. Η φωνή σας. Η φωνή
τους. Η φωνή του. Η φωνή της. Η φωνή.

Η φωνή μέσα μας. Η φωνή γύρω μας. Η φωνή κάτω μας. Η
φωνή πάνω μας. Η φωνή του κωφάλαλου δελφινιού. Η φωνή
της γοργόνας. Η φωνή της σκιάς.

Ο ήχος της φωνής. Ο ήχος της αυλής. Ο ήχος της κηδείας. Ο
ήχος της συκιάς. Ο ήχος της ντουλάπας. Ο κόκκινος ήχος. Η
γαλάζια φωνή. Ο ήχος της ευτυχίας.

Η φωνή του ήχου. Η φωνή της ψυχής. Η φωνή της μηλιάς. Η
φωνή της κωλοφωτιάς. Η φωνή της φυλακής. Η φωνή της Πα-
λαιστίνης. Η φωνή του παππού μου.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Μέσα εσύ κι εγώ. Εσύ, μια γυναίκα παχουλή κι αφράτη.
Εγώ, ο άντρας ξερακιανός. Εσύ γυμνή το σώμα. Η κάμαρα
άδεια, τα πατώματα τρίζουν.

Εγώ κάθομαι στην καρέκλα, με μουστάκι, γυμνός με τα σημάδια
της καλτσοδέτας στα κοκαλένια μου πόδια. Εσύ με το χαμόγελο
της ευτυχίας, εγώ με το τσιγάρο και το εισητήριο του πλοίου.

Πώς βρεθήκαμε σε τούτη την άδεια κάμαρα. Τ' αυτιά μου τεντω-
μένα σαν τις ρόγες σου. Πώς ξεφεύγεις τη στιγμή και την αλή-
θεια.

Είμαστε μόνοι με τα χέρια μας. Είμαστε μόνοι με την αφή στο
δέρμα. Δέρμα με δέρμα. Αφή με αφή. Δίχως λόγια. Σιγοτρίβει και
γλυστρά μαλακιά, η αφή μας απ' το δέρμα στο κεφάλι μέσα μας.

Είπες να μείνουν οι σκέψεις κι η γλύκα στο δέρμα. Είπες τη μου-
σική μου. Είπες τα λόγια να μείνουν λόγια. Είπες ο έρωτας, να
μείνει έρωτας.

Ό,τι έστησες έξω απ' το κορμί μας, είπες, είναι σκληρό και
μακριά απ' τη ζωή μας. Είπες να τ' αφανίσουμε. Να μη μείνει
δείγμα της πράξης μας. Να μείνει σήμα της υπεροψίας μας.

Είμαστε ενάντια στους θεούς, γυμνοί κι ολόγυμνοι και στήσαμε
την αντρίκια υπεροψία μέσα στις πόλεις και στα τεχνητά τα
κοιμητήρια, τις μηχανές και τα εργοστάσια, είπες.

Είπες να πνίξουμε τους δρόμους του κράτους με τα ποτάμια σαν
τις οχιές. Είπες να ξεφορτώσουμε τα βάρη μας σαν τα μουλάρια.

Είπες ν' αρχίσουμε γυμνοί τον έρωτα, ν' αδειάσουμε τα υλικά και την ψυχή μας και το λογικό μας.

Είπες το τέλος μας είναι γιομάτο σίδερα και φωτιές σαν τιμωρία. Είπες τη λογική του κυνηγημένου άντρα και την αρρώστια που κόλλησε με τη μανία να χτίσει μια ζωή, έξω από τη ζωή μας.

Τόσος κόπος, τόσος πόνος με την ύλη, με πέτρες, με χώματα, με σίδερα, να φτάσει τη ζωή, την τεχνητή μας. Είπες να ζήσουμε μέσα στα βουνά, μέσα στους κάμπους, μέσα στα λιβάδια μαζί με τα ζώα και τις καλύβες από κλαριά βελανιδιάς και τις μυρωδάτες φτέρες.

Είπες την καλύβα μας, με τα μαυροκόκκινα κιλίμια μας και τις πήλινες στάμνες. Το ξυνόγαλα και τα φτέρινα κρεββάτια μας. Μαζί στην ίδια τρύπα με τα μωρά και τα 'γγόνια μας. Μαζί με την ανάσα της αγάπης μας.

Είπες με τις φωνές μας, τα πρώτα τραγούδια μας, πέρα απ' τ' αντρίκια τεχνάσματα, κοντά στην απόλυτη μουσική με το δυόσμο και τη μέντα, το θυμάρι και τη φτέρη του γάργαρου νερού. Νερό θυμαριασμένο, βρεμένο, σιγανό, αθόρυβο κι αόρατο, είπες.

Είπες σαν τους πρόσφυγες είμαστε. Διψασμένοι και κουρασμένοι, χάσαμε το παιχνίδι της ελπίδας. Καθόμαστε με σφιγμένες κινήσεις στο ξύλινο τραπέζι σα ρομαντικοί με τη μοναξιά μας. Κι οι άλλοι μιλάν στη χώρα μας την άλλη γλώσσα. Γρήγορα, κοφτά, με την πρακτική τους διαταγή.

Δεν μας καταλαβαίνουν, είπες. Εμείς δοκιμάζαμε την ελπίδα και την ευτυχία κι οι άλλοι μοιράζανε τις μηχανές και τ' αξιώματα και τ' αγαθά. Βουβοί περιμένουμε τη μέρα της ελπίδας καρτερικά, μια ημερομηνία. Χωρίσαμε τους δρόμους.

Είπες για τη φτώχεια μας. Η φτώχεια μας. Πόσο φτωχός θέλω να είμαι, πόσο άδειος μέσα σε μια χωμάτινη σπηλιά χειροποίητη, με την ένταση της χαράς και της αγάπης.

Είπες, μη μετράς τη φτώχεια, ζήτησε την ψυχή μου. Ζήτησε το νου μου, την ελπίδα μου. Ζήτησε τη νηστεία μου και την προσευχή μου. Ζήτησε τη ζωή μου. Μάθε μου τη μουσική της φτώχειας. Της φτώχειας μας. Μάθε με τη μουσική.

- Ποιός μετράει;

Όποιος μετράει, να τον πάρει η μαύρη θάλασσα. Ποιός ορίζει; Οι υπάλληλοι της κρατικής κυβέρνησης; Ποιός διαλέγει; Κανένας. Ποιός έχει τη δύναμη να μιλήσει;

ΕΓΩ! Εγώ μιλάω και διαλέγω. Εγώ ορίζω και μαζεύω. Εγώ μετράω και πονάω. Μίλα μεσ' απ' το ΙΚΑ. Θυμάσαι; «Εν τούτω ΙΚΑ.». Το ΙΚΑ. Το Ίκα σαν κίτρινη μπογιά συνθετική φουσκώνει με τις σταγόνες που ρίχνεις. Ρίξε μπλε μελάνι, να γίνει πράσινο.

Τα ένσημα, σαν τα μάτια των γερόντων και της γριάς τα μάτια. Μα τι λέει. Να σταματήσουμε την κοινωνική πρόνοια των εργαζομένων ανθρώπων είπες;

Τα τραγούδια της διεθνούς και ο κοκκινοτρίχης Ελβετός με τα σημειώματα και τις στατιστικές του. Κι όλα αυτά γιατί τα γράφεις, είπες;

Τα γράφω, τα γράααααφω για τη νύχτα, τα γράφω για τις κερασισιές και τα πράσινα λουλούδια. Τα γράφω για τα μανιτάρια και τα κουκουνάρια. Τα γράφω για τους εχθρούς μου με αγάπη. Για όλους τους καρτερικούς, που διαβάζουν ίσαμε τώρα και δε σταματούν και συνεχίζουν.

Είπες, ζητάω λόγια. Είπες, ζητάω εξηγήσεις. Είπες ζητάω, την ταυτότητα και τη σιγουριά μου. Είπες ζητάω τη νομιμοφροσύνη.

Είπες, γυρίζεις στα Πανεπιστήμια και ψάχνεις φοιτητές. Οι καθηγητές ανεβαίνουν ακόμη στην έδρα με φουσκωμένες τσέπες απ' τις σφραγίδες, είπες.

Είπες, είμαι γιος σου πατέρα-μητέρα. Το πρόσωπό σου φαγωμένο απ' τις μύγες. Το στόμα κλειστό. Τα κόκαλα μυτερά. Οι γάτες με τα σύρματα κρεμασμένες στα πουρνάρια.

Μίλα, είπες. Άσε λίγο ν' αποστάσω. Λίγο να μείνω μόνος. Άσε λίγο ν' αδειάσω. Άσε λίγο να μείνω μοναχός. Εντάξει, φύγαν οι μπόρες κι οι άνεμοι.

Να μιλήσουμε λίγο στ' αλήθεια, είπες. Είπες για το λόγο. Στην αρχή ήταν ο λόγος και μετά ένας κουβάς εμετό είπες. Είπες για την πικρία. Είπες για την αδικία. Είπες για τη σοφία. Τα λόγια μου δεμένα σα χάντρες μέσα στον έλικα, είπες. Μυρμηγκιασμένη η ζωή μου με τα ορατά και τα αόρατα.

Μέσα στο διεθνές αεροδρόμιο απαγγέλλεις απ' έξω τους χαιρετισμούς του υπουργού. Η φωνή μου της αγάπης, χαμηλώνει. Η γυναίκα μου τρίβει τις καμένες φλέβες μου με ξύδι και κλαίει απαρηγόρητα το τέλος μου, είπες.

Είπες για το φόνο. Τ' αδέρφια μου τη βρεμένη νύχτα του Οκτώβρη. Είπες για τη γριά με το ματωμένο μέτωπο και το φυγάδα τον παπά. Είπες για τον ψάλτη το νεκρό, πλημμύρα στο αίμα. Είπες για τ' αποσπάσματα και τα βρεμένα μακριά σώβρακα, παγωμένα σαν ξύλα στο σχοινί.

Δε δίνω λόγο σε κανέναν. Δε δίνω λόγια σε κανέναν, είπες. Δεν

είμαι προδότης, δεν προδίδω την πίστη μου, είπες. Για δεσ
καιρό που διάλεξε ο χάρος να με πάρει, τώρα π' ανθίζουν τα
κλαδιά και βγάζει η γης χορτάρι, είπες. Είπες το Παλιόκαστρο
του παππού μου και του πατέρα μου.

Κλαίω, είπες. Μην κλεις, είπες. Δεν κλαίω, είπες. Είπες για τους
φίλους. Είπες για τη φιλία. Είπες για τα οράματα. Είπες για τα
όνειρα. Είπες για τα σαλιγκάρια. Είπες για τα βατραχάκια μας.
Είπες για τις κουκουβάγιες μας. Είπες για τις οχιές μας. Η οχιά
μας. Είπες για τα θαύματα. Είπες για την Ελλάδα μας.

Τη ρόγα σου στα χείλη μου. Τα χείλη μου ρουφήχτρα τεντώνουν
το βυζί σου και φωνάζεις, είπες. Είμαι μαζί σου, μια ζωή εφτά-
ψυχη και παραπέρα. Είμαι ο ήλιος, είπες. Είμαι, είπες.

Μη διαλέγεις την ευθεία γραμμή, είπες. Είπες να φέρω το μαύρο
τετράδιο. Είπες για το ηφαίστειο και το καρπούζι με τα μαύρα
σπόρια. Είπες για τον καμένο καλόγερο.

Είπες για τη μακρινή πατρίδα μας, για την εξορία μας, για τη φυ-
λακή μας. Είπες για την αδυναμία μας. Είπες την αλήθεια. Είπες,
είπες. Τι είπες; Τίποτα είπες.

Δεν είπες. Είπες κι είπες. Δεν είπα τίποτα, είπες. Είπες για το
δαχτυλίδι του αιθέρα στο δάχτυλό σου σα μάτι φωτεινό. Είπες
για τ' άσπρα τριαντάφυλλα στην καρδιά του βουνού μας. Είπες
για τ' άδεια βαγόνια. Είπες για τις ατέλειωτες εικόνες, είπες για
το ατέλειωτο σπίτι. Ξέρω, είπες. Ξέρω.

Η φωνή μου στα στήθια σου. Η φωνή μου σιγανή στ' αυτή σου. Η
φωνή μου στη χούφτα σου. Η φωνή μου στα πόδια σου. Η φωνή

μου στα μπούτια σου. Η φωνή μου στα μάτια σου. Η φωνή μου
στο σύμπαντο. Η φωνή μου έσβησε. Η φωνή της καρδιάς μου. Η
φωνή της γιαγιάς μου. Η φωνή της γάτας μου. Η φωνή μου.

Είπες μην κόβεις το σύμπαν της ζωής σου, στα δύο, στα τρία,
στα δεκατρία κομμάτια. Μην κόβεις και ξεκόβεις και μονιάζεις με
το λογικό σου τη γη μας, τη θάλασσά μας, τον ήλιο μας.

Άκου, είπες. Μια θάλασσα δουλεύει συνάμα με τον ήλιο και τον
αγέρα και τη γη και τα βουνά και τα σύννεφα και τα πουλιά.

Είπες, μην καρφώνεις τις έγνοιες και τα νοήματα σαν καρφιά
στο ταμπλώ της επιστήμης σου. Είπες, μην κόβεις με τα μικρο-
σκόπια και τα ηλεκτρόδια την αλυσίδα της ζωής. Λόγια παχιά
και γυαλιστερά σα χέλια.

Είπες, να δώσουμε δύναμη στα χέρια μέσα στα βουνά οι δύο
μας. Εσύ κι εγώ. Είπες για τη δύναμη της πίστης με κρυμμένα
λόγια. Είπες για την δύναμη της πατρίδας σου, της γης. Είπες με
το χαμόγελο του Αιγαίου.

Γεια σου!

Θα βάλω τη ζωή μου, είπες. Θα βάλω τη ζωή μου ενέχυρο για
μια γαλάζια γραμμή. Ο δρόμος σου λειψός, μέσ' στα πράσινα νε-
κροταφεία και τους φαγωμένους σταυρούς. Ο δρόμος σου, μέσα
από τους φασιανούς και τις καστανιές. Μέσα από τις βρεγμένες
άγριες φράουλες.

Είπες στο τραπέζι για το δεξί και το αριστερό μυαλό. Τι ξέρεις
να πεις; Είπες δυο κομμάτια μυαλά έχει το κεφάλι μας, συμμετρι-
κά κι ίσα. Ένα τ' αριστερό κι ένα το δεξί. Το δεξί είναι του άντρα
με το λογικό. Το αριστερό της γυναίκας, ανεπτυγμένο.

Κι ανάμεσα στα δύο μυαλά, ούτε σύνδεση, ούτε συμμετρία. Του

άντρα,- το δεξί μυαλό της λογικής,- διευθύνει κι ορίζει τη ζωή μας και το χρόνο, δίχως την τέχνη, δίχως τη θηλυκιά αφθονία.

Είπες για το δεξί μυαλό του άντρα που πασχίζει στο κουτί της προοπτικής να βάλει τάξη και κατεύθυνση γιατί το αριστερό μυαλό της γυναίκας είναι δεμένο με την ύπαρξη, με την αντάρα του υποσυνείδητου που δε μετράει και γεωμετράει.

Το μυαλό το αριστερό της γυναίκας θα φέρει πάλι την ελπίδα. Τ' αριστερό κομμάτι στο κεφάλι της γυναίκας θα φέρει την αγάπη της ειρήνης.

Κάθε μου λόγος, κάθε μου λόγια, σαν προσευχή μικρή της ασήμαντης ζωής μου μπροστά στον ήλιο μας, μπροστά στα βουνά μας.

Είπες θα φέρεις τα στεφάνια και τις φωνές της πομπής των λαών. Είπες θα τραγουδήσεις τη λύπη της μοναξιάς, τη λύπη της αδικίας, σαν το δάσκαλό μας απ' την παλιά ζωροαστρική Περσία. Είπες τα τραγούδια του, είναι δικά μας, απ' τη γενέτειρά μας λίμνη, μέσα απ' το χρόνο, μέσ' απ' τον πόλεμο, σε μια έρημο ξερή, σε μια όαση με το ρηχό πηγάδι και τη δροσιά του πνεύματος.

Είπες, το πνεύμα της φωνής μας ταξιδεύει πάντα και γυρίζει απόλυτο, άγγιχτο απ' τους ήχους της μηχανής των αριθμών και της ηλεκτρικής ενέργειας.

Είπες, σα δάσκαλος, μάστορας της μουσικής, με θηλυκιά, γλυκιά φωνή την αποκαθήλωση του μάρτυρα και το σαβάνωμα πάνω στις πέτρες του ιερού.

Πώς ζωντανεύουν οι μάρτυρες τα σημάδια της μαρμάρινης πόλης με τα χρυσογάλανα πανιά και τα αγάλματα τα πάνινα, τα πλακωτά, με τα μυτερά λυγιστά κεφάλια της μητρότητας;

Πώς ν' ακουμπήσω σε μια κούφια καστανιά με το διάδημα από τα φρέσκα φύλλα της βελανιδιάς στο χέρι, ρώτησες.

Είπες για τα λυπητερά τραγούδια της απελπισίας μας και της εξορίας μας. Τα τραγούδια του θρήνου. Τα τραγούδια μας, είπες, βαριά σα μολύβι βουλιάζουν. Και βαραίνουν ασήκωτα, σα σιδερένιες μπάλες, μέσα στις κάθετες και οριζόντιες γραμμές του αφανισμού, της ισχύος, της αποικιοκρατίας μας της άορατης και της ορατής.

Μπλέξε τις φωνές με τις γυναίκες στον ουρανό, σαν πλεξούδα μ' ένα ατελείωτο ρυθμό, ακανόνιστα παράλογο, απόρρητο, που δε θυμίζει τίποτα, τίποτα, τίποτα.

Δεν αγγίζει τίποτα. Τίποτα. Και μη φοβάσαι τίποτα, τίποτα, τίποτα. Μη φοβάσαι τίποτα. Τίποτα.

Μη διαλέγεις τα κατάλοιπα της μνήμης. Μην αγγίζεις τα σύμβολα και τα σήματα, είπες. Μη διαλέγεις τη φωνή της καλοπέρασης και της ισότητας, είπες. Τη μουσική, τη φωνή, τους ήχους, το πνεύμα μας, είπες. Είπες, είπες, είπες.

Τι είπες;

A detailed black and white illustration of a Pegasus, a mythical creature with the body of a horse and the wings of an eagle. The Pegasus is depicted in a rearing position, with its front legs lifted and its wings spread wide, showing individual feathers. Its mane and tail are flowing. The background consists of a sky with soft, wispy clouds.

- Πόσο αντέχεις;
- Όσο μια ανάσα.

Πώς τραγουδάώ τον πόνο μου μέσα στ' άδεια ξενοδοχεία με τις Γερμανίδες, με τα μυτερά πόδια, ζαλισμένες από τον ήλιο; Με τα γκαρσόνια απ' το χωριό με τα γυαλιστερά παντελόνια και τη χαμηλόκωλη κόρη του λογιστή με την παραλληλόγραμμη, άσπρη φούστα και τις αμερικάνικες φωνές, ντουκ, ντουκ, ντούκου ντουκ, ντούκου, ντουκ, ντουκ, ντουκ.

Μια στιγμή και λύγισες σα λιποτάκτης. Απόδραση. Δράση κι απόδραση. Ο δράστης; Είσαι! Οι άντρες έβριζαν και φώναζαν με τις μπουινιές και τα στραβά πρόσωπα. Το κακό. Το κακό. Το μίσος. Αίμα. Αίμα στη στιγμή. Αίμα και πίκρα και μπουινιές σκιών.

Στάθηκες απέναντι. Τα παιδιά φοβήθηκαν. Σήκωσες τα χέρια και τραγούδησες στα μάτια της ανάστας της Κρήτης. Την κόρη με το μάτι στο στόμα. Περήφανη.

Τραγουδίησες την αναίμακτη θυσία. Μοοοάααμ-μοοοοάαμ μο-
οαααμ μοοοοοοοοοοοοάμ μοοοοοοοοοοοοοοοάμ ααμ
ααμ ααμ αααμ ααααααμ ααμμαα αα-
μαα αααααμ μοοοοοοοοά μοά μοά μό μό
ομ ομ ομ - μ ομ - ομ μομ - ομ μομ οάμ -

οάμ , μαόμ μαόμ - μαό - μά , αμ - μά μοόμ ,
όμοα όμοα όμοα μόα
μόα μόα - όμα , ομά , ομά
ομμμά ομαα ασομαα
αομα αμαό αμαό αμαό αμαό

αμ ααααμμ ααμμμμ
αμα αμα αμα α - μ - α
μ - μ μ - μμ μα - μ μ - α - μ
μή μή ημ ημ ημ
ημ μημ μημ μημ μμ
μή μή

Τραγούδα μας. Τραγούδα τη στιγμή που ανοίγεις την τρύπα στη
σιδερένια πόλη.

Ζητούν τα εντόσθια. Ζητούν το χτυπημένο μέτωπο με τη δα-
γκωμένη γλώσσα και τα γουρλωμένα μάτια στην κατακόρυφο.
Όχι στο μίσος, είπες. Όχι στα βατράχια. Μπακακάκ, μπακα-
κάκ, μπακακάκ. Πώς πετάς σαν το σούπερμαν μ' αγγελούδια
και πουλιά πέρα απ' τον Όλυμπο; Και στη διαγώνιο οι κόκκινες
κορφές με την απέραντη ράχη σα μια ήπειρο.

Κάτω από τους θεούς στα τετραόροφα ξύλινα κρεββάτια του
καταφύγιου. Και τ' αρωματικό σαπουνάκι «ΕΡΜΗΣ» στη λιγνή
βρύση με το παγωμένο νερό και τα κιτρινοπράσινα χόρτα. Γι-
μάτο φτέρες.

Διάλεγες με τα θεόρατα κατεβατά τα βότανα και τα χορτάρια,
τα μυστικά φυτά της θεάς. ΘΡΕΨΙΝΗ. Σε λίγωσε με το ροζ πρό-
σωπο και τις μωβ σκιές στο στόμα.

Οι ζωγραφιές σου απ' τα βουνά σα βρεμένα τοπία. Με δροσιά
φρέσκα, σαν τις κομμένες φτέρες οι φωνές σου. Είπες η φωνή
σου απλωμένη σα λαιμός στην ορθογώνια, κοκκινόμαυρη πέτρα
με τη γραμμή για το αίμα της θυσίας της έξω Παναγιάς.

Θυσία. Θυσία για σένα. Θυσία για την ομορφιά της συνάντησης.
Είσαι το πνεύμα μου και σα βρικόλακας μυρμηγκιάζω ολάκερος.
Θυσία στα χέρια μου. Θυσία στα μάτια μου. Θυσία στα πόδια
μου. Άχωρος και αντίχωρος.

Δε δέχεσαι την άγγιχτη ώρα. Δε δέχεσαι το πνεύμα μας. Δε δέχε-
σαι τη νύχτα μας με τα ροχαλητά που αλλάζουν τις φωτιές της
λάβας. Δεν ήρθες για την αγάπη μας. Δεν ήρθες για μένα.

Έρθα με το δισάκι το υφαντό, δεμένος σαν τόπι. Έρθες αμίλητη
και ταπεινή για την πράσινη Παναγιά. Έρθες με τους κακούς
γέρους που τυραννούν τους ζωντανούς.

Έρθες μαζί με τους μαραγκούς του δράκου και το χτύπο των
παιδιών στις σκαλωσιές. Σαν αέρας και σα σβέλτος απ' τα
σίδερα στα κεραμίδια να σηκώσεις τη βαριά μου εικόνα απ' το
βορρά.

Διακόσια τετραγωνικά οι εικόνες μου, σαν κουρτίνες να σκε-
πάσουν την αδικία. Την αδικία των χρόνων στις αίθουσες των
δικαστηρίων.

Θέλω, είπες. Και η φωνή που έβγαλες, δεν έφτασε να ζήσω την
ψυχή και τα βυζιά σου. Έρθες με το αδύναμο παιδί του γυμνασί-
ου και τον εξάδελφο. Έβγαλες φωνές και φούσκωσαν τα νεφρά
μου σαν το κακό που αερίζει τη μαυρίλα του πολέμου. Όχι στ'

αδέρφια. Όχι στα ξαδέρφια. Όχι στη μάνα. Γλίτωσε ο πατέρας.

Δε φτάνει η γλώσσα σου και τα διψασμένα σου μάτια. Δε φτάνει ο βρόντος μου κι η κατάρρα. Δε φτάνει ο τζίτζικας κι η αντάρρα.

Φούφ φουουουφ φοφ φοφ φοφ φοφ φοφ
φοφ φόφ
αφού - αφού - αφού - αφού αφού - αφού
αφού - αφού -
αφ - φαφά - αφ - αφ - α - φ - α
- φα - φύο - φυο - φυο - οφυο -
οφ - φoooooooooooooooooooo ο ο ο oooooooooooooooooo-
ooo ο
ούφ - φούφ - φ - ουφ - ουουουουφ -
φουφού - φου
ουφο - ουφο - ουφο - ουφο - ουφοου -
ουφοου.

ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Κρύψε τις φωνές μέσα σου.

Ώρα της νύχτας, 1984.

Φοβήθηκα το βάθος σου. Στ' αμπάρι του Ιάσονα, ανάσα με ανάσα, μάνα Δήμητρα της άνοιξης. Πρόσφυγες, φυγάδες, διωγμένοι απ' το πικρό σφύριγμα τ' αγέρα, σαν το καϊκι λιγνοί.

Τα πρόσωπα σβησμένα στον ήλιο μαζί με τη ματιά στο ίδιο σημείο. Σα μια χαρά σ' όλο το χρόνο. Σαν καμένα σημάδια της γεωμετρικής του μεγάλου κρατήρα. Σαν τις ελιές, τις μαύρες πέτρες.

Με βρήκες με τους τζίτζικες και τη ζεστή μυρωδιά απ' τα πλατάνια και την ξεραμένη άμμο του χειμάρρου, ανάμεσα στα θεόρατα λαξεμένα μπουτία της θέαινας του κύκλωπα. Μια μήτρα, μια λακκούβα ξεχασμένο πράσινο νερό με τα μικρά γυμνασμένα βατράχια και τη σφυριχτή φωνή του βράχου.

Αγκαλιά την άσπρη πέτρα στα χέρια μου. Χαμογελάει το μάρμαρο με το δίχαλο σφυρί μου. Βρήκες τον τόπο μου. Βρήκες τη γεωγραφία μου, που κρύβω από τα σιδερένια σου μάτια. Βρήκες την πίστη μου και την σπηλιά της φτώχειας μου.

Θέλεις τα λόγια μου στα μέτρα σου, στη χρήση σου, στη στενή σου λογική. Θέλεις σημάδια κι ορόσημα και δρόμους. Το δώρο μου, μια κολοφωτιά.

Αύριο. Στο πιάτο μια χούφτα κρίταμα, πράσινα χόρτα της θάλασσας, με λάδι και ξύδι. Το γεύμα, κίτρινα λουλούδια γεμιστά της κολοκύθας. Νερό. Το βράδυ ένα πιάτο μαϊντανό.

Συζήτηση με τους φίλους. Ο ήχος με τις σταγόνες. Σαράντα χτύπους, πέντε στο πόδι, το χταπόδι. Το ελικόπτερο σταμάτησε πάνω απ' την τραπεζαρία μας.

Μας βρήκανε, είπε ο Αστέρης, οι μηχανές μας. Δε χωράει η λογική σου τη λογική μου. Τι θέλεις;

Είμαι έξω από την λογική σας. Έξω απ' τα συστήματά σας τα στημένα. Λέγε, τι σύστημα παίζεις, στα γρήγορα.

Έχασες. Μαζί μου δεν κάνουνε κουβέντες. Μιλάνε για τοίχους και κολώνες και κρυμμένους κήπους.

Ο κένταυρος του Μαξ Έρνστ. Το Πήλιο. Βαριά γραμμή βαθιά στην πέτρα απ' το βουνό στη θάλασσα κατακόρυφη. Ρίγανη και σπάρτα και καστανιές. Τα βύσσινα κι οι φτέρες.

Η μυρωδιά της φτέρης. Τα κρεβάτια μας πράσινα. Πήλιο κρυφό. Πήλιο μέγα, Πήλιο μακρύ. Με πνίγεις και φουρκίζεις το λαιμό. Πήλιο ο τάφος μου. Το γιαούρτι ΦΑΓΕ με μέλι και καρύδια. Εκατόν τριάντα. Σπέσιαλ.

Η πράσινη φωνή του μπάμπακα. Ο δρόμος με τις φάμπρικες. Η εξορία. Τρεις μέρες κρατούμενοι στη φυλακή μας. Τρεις σπηλιές και τα μπουτία σου στο βράχο πρόθυμα.

Τρεις μέρες ποινή του εισαγγελέα. Η δίκη στα κρυφά. Οι μάρτυρες στα κρυφά. Η κατηγορία στα κρυφά. Η απόφαση στα κρυφά. Τρεις μέρες της ζωής μας.

Ποινή του δικαστή. Ο ισχνός δικαστής με τη μικρή τσουτσούρα και τη σημαδιακή του μύτη. Μια στο ρουθούνι, μια στο μάτι. Η αμαρτία του βουνού. Μας οδήγησαν τη νύχτα με δεμένα μάτια στον τόπο της εξορίας, της ποινής. **Ποινικόν δίκαιον!**

Ο πταισματοδίκης. Η κατηγορία: Είμαστε απ' τα παλιά μέρη γιομάτοι όνειρα, πέρα απ' τη χρήση. Φέρνουμε τα τραγούδια της γνώσης του καλού που φοβερίζουν και τρομάζουν τους αστούς με τα σιδερωμένα παντελόνια τερυλέν-τρεβίρα.

Τρομάζουν και ταράζουν τους αστούς με τα στενά συμφέροντα. Τρομάζουν τα υπουργεία. Τρομάζουν οι δεμένες κλίκες. Τρομάζουν οι άφανοι κι απερίφανοι.

Τρομάζουν οι παπάδες. Τρομάζουν κι οι ζαχαροπλάστες με το κουτάλι του γλυκού το βουνό. Τρομάζουν κι οι στρατηγοί. Τρομάζουν τα τρυγόνια. Τρομάζουν κι οι πορτοκαλιές και πέφτουν τα λεμόνια.

Τόση ζωή γύρω σου. Πέθανε κι ο άντρας μου. Σπουδάζω, τα δυο παλικάρια μου. Αυτή η ώρα είναι για σένα. Είμαι μαζί σου σα μύγα, σα σφήκα στο κεφάλι. Στα δροσερά σας γραφεία, στα μαρμάρινα σαλόνια και τα βραδινά σας, με τις βαμμένες σας γυναίκες.

Είμαι γύρω σου σα μάγος. Βλέπω τη σκέψη σου. Βλέπω τα μάτια σου. Είμαι παραπέρα, αόρατος, δίπλα σου.

Αυτός ο νόμος σου. Αυτή η λογική σου. Αυτό το σύστημα. Στενό στα μέτρα μας, με τα στενά φουσκωμένα παντελόνια και τις ψυχοπαθητικές κινήσεις.

Μακριά ο τόπος μας, μακριά. Ανάσα κι ανάσα. Ανάσα εσύ, ανάσα εγώ. Να μια αρχή. Οξυγόνο, αγέρας, βουνά και θάλασσα κι ο ήλιος. Ταχυδρομείο. Πώς να συνδέσεις το ταχυδρομείο σας με τον ήλιο;

Είμαστε οι δούλοι μας. Κυνηγημένοι με την κατάρρα των προγόνων. Στο δρόμο ψάχνουμε τους άρχοντες μας και τους χαμένους βασιλιάδες.

Το Πήλιο. Είμαι ο γιος σου. Σφύριζε το φίδι στην κάψα του μεσημεριού. Και το φοφίμι σα μυρωδιά του θανάτου. Οι ψίθυροι της γεροντοκόρης βοηθού στο διάδρομο καταγραφής με το μαλακό ζαρωμένο πηγούνι. Τι ψύχος!

Ανοίξατε τις πόρτες και βγήκε ο βρικόλακας του τάφου. Ανοίξατε τους τάφους, χωρίς μοιρολογήτρες, χωρίς παπάδες. Κρύο. Άνοιξες τη λάρνακα με το χρυσό κέντημα, εργόχειρο. Το πτώμα. Σα μυρωδιά, ο αγέρας σου. Βιαστή του θανάτου. Έβαλες τα χέρια πάνω στα πτώματα, θαμπωμένος από το χρυσάφι της λάρνακας.

Κατάρα. Κατάρα στους βιαστές του θανάτου. Ανοίγουν τους τάφους μας. Βρικόλακιάζουμε ανάμεσα στους ζωντανούς. Κι ούτε τ' αμίλητο κλάμα μου κι η πίκρα μου.

Το Πήλιό μου και ο τάφος. Τέλειωσε το παλιό μας σύστημα. Ό,τι κι αν βγάλεις, φωνή και λόγο, είναι του αέρα. Κάθε λέξη εξόν απ' τις μαθηματικές. Ούτε δώσε μια πορτοκαλάδα. Αυτός φέρνει λεμονάδα. Λεει, τέλειωσαν κύριε, τι να κάνουμε;.

Ο νοικοκύρης κι νοικοκυρά, δυο ζωντανά με στάση καθιστή. Τα χέρια ψηλά, γυμνοί, με τεντωμένα πισινά, πάνω στην πέτρα, ανοίγουν το συμβόλαιο του γάμου.

Πάνω στην πέτρα κάθισα γυμνός και στην άκρη η γυναίκα μου με τ' αμίλητο κλάμα. Τι κλαις; με ρώτησες.

Κλαίω τη λύπη, κλαίω τη μοναξιά της γνώσης μας. Έμεινες εσύ τελευταίος κι οι ψυχοπαθείς σαδιστές χειροκροτούν την αδυναμία μας.

Η πίστη μου, η φτώχεια. Η πίστη μου, ο θεός της φτώχειας, της

αγάπης. Χάνεις τη γη στα πόδια σου. Χάνουν τα χέρια σου το δρόμο. Χάνει το κεφάλι τα μάτια.

Το άσπρο σεντόνι μπροστά στα σκαλοπάτια της Όσιρις στη Θήρα. Μπροστά το κόκκινο κουπί, βαμμένο αίμα. Μπροστά η ανεμώνη σα κίτρινο χταπόδι. Στον ουρανό. Στην κομμένη γη. Στα κομμένα τοιχώματα. Στις σπηλιές.

Μπροστά τα σήματα. Στο βάθος τα σπίτια μας. Γυρίζω σα ξενιτεμένος. Ζητώ τα χείλη της αγάπης. Ζητώ μια γνώριμη φωνή. Μια γνώριμη μουριά. Μια γνώριμη δίψα.

Οι φύλακες φοβισμένοι και σαστισμένοι. Ανήκω στη φυλή σας. Ακούς. Σφράγισαν το διαβατήριό μου. Δεν πίστευαν. Στο πρόσωπο έπεφτε ένας ήλιος μελαψός και τ' άσπρο κοστούμι μου ζαρωμένο, έφερνε μια λάμψη.

Το πρόσωπό μου στένευε σαν πνεύμα. Τ' αυτοκίνητα έφυγαν όλα με τους ταξιδιώτες. Βγήκα στην αυλή στο δυνατό αέρα. Τόσο δρόμο, απ' την είσοδο της πόλης ίσαμε τα σπίτια μας. Ένα κομμάτι βράχος, σκαλοπάτι. Πίσω το φως.

ΠΡΩΤΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

Η πείνα της νηστείας. Η νηστεία της ζωής μου. Νήστεψε.
Νήστευε εικόνες. Νηστεία στις φωνές. Νηστεία στις συναντήσεις.

Λιγόστευε. Ζήτη το λίγο. Λίγο αέρα. Λίγη αγάπη. Λίγο νερό. Άρχισε τη μέρα, δώσε νόημα και πνεύμα σε κάθε κίνηση. Κίνηση και σκέψη. Πρόσεχε.

Το πνεύμα σου γυρίζει στο γυάλινο, γαλάζιο βάζο, κρύσταλλο με τα τριαντάφυλλα. Άσπρα. Δώσε την εικόνα πίσω. Το βλέμμα σου γυρίζει.

Η εικόνα γκρίζα, ο τόπος γκρίζος. Το βλέμμα σου ψάχνει το κόκκινο πανί. Σταμάτα. Βράσε δίκταμο με πετρογκάζ. Αλουμίνιο μπρίκι, Πίτσος.

Το δίκταμο βράζει. Σκέπασε το μπρίκι μ' ένα πιατάκι να τραβήξει. Μη βάζεις σκέψη. Κράτα το ΖΕON. Το νερό κοχλάζει στ' ασημένιο τάσι, πάνω στα κόκκινα κάρβουνα.

Παρελθόν σβήσε. Κράτα το νερό απ' τα έντερα της πόλης, τα κανάλια και τους αγωγούς. Σβήσε τις λέξεις κανάλια, πόλεις και αγωγούς. Κράτησε το νερό. Το δίκταμο πώς φουσκαλίζει και φουσκώνει κι αφρίζει. Σταμάτα.

Η τροφή μου. Σβήσε τις λέξεις τροφή και μου. Σβήσε την πρόταση, η τροφή μου, απ' την αρχή.

Εμείς; Πόσο αντέχω; Τι αντέχεις;

Η τιμωρία, ο πόνος μέσα μου, η ζωή μου. Η μουσική μου βουβή

σαν το φεγγάρι. Τέλειωσε η σειρά μου. Ήρθε η τιμωρία μου κρυφά και σιγανά σ' ένα κρεβάτι. Σαν τη νύχτα.

Είναι ανίκανος, είπες για τον παλιό σου φίλο. Δεν μπορεί πια να κάνει έρωτα. Έκλεισε η πόρτα. Και πιο χαμηλά η ζωή της πίστης και της αγάπης. Μανόλη, φώναξα τ' όνομά σου.

Καμιά απάντηση. Είμαι άρρωστος, είπες. Φώναζα τ' όνομα συλλαβίζοντας μια- μια, ένα ρυθμό: Μανόλη, Μα-νό-λη. Μα-νό -λη.

Έλεγες να γνωρίσεις τον ένα. Το άτομο. Τον αχώριστο. Τον ένα. Να μιλήσουμε μαζί στ' αλώνια σα φίλοι, Μανόλη.

Είμαι Έλλην υπήκοος. Ανάμεσα στη φάρα μου και τους συγγενείς και το κόμμα μας. Ανάμεσα στην κλειστή και την ανοιχτή κοινωνία. Ανάμεσα στα δυο βουνά, είπες, σαν ψυχίατρος. Σαν τις συμπληγάδες πέτρες. Στη μια το άτομο της φάρας μας, είπες. Κι ο πατέρας κι η θεία μας.

Γύρισες αργά. Θέλεις λόγια. Απ' τον παμπάλαιο πολιτισμό μας της φάρας, μπαίνουμε στο κράτος, στο άτομο. Είπες πάλι τα λόγια σου. Απ' τον περασμένο αιώνα στη σύγχρονη ζωή μας. Οι φατριές μας θα σβήσουν. Τα ονόματα. Όλοι.

Οι φάρες θα σβήσουν τ' ανοιχτά μάτια. Και μαζί ασφαλίζεις την αδυναμία σου με την προσοχή του άλλου. Και η αγάπη; Ποια φωνή διαλέγεις; Την αντίσταση.

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Χάσαμε τα ίχνη. Ο πατέρας κι οι σύντροφοι. Ο αγώνας χαμένος. Φωνάζω τον πατέρα είπες. Ο πατέρας, ο τελευταίος, κρατάει στα χέρια τις καρέκλες και τους συγγενείς και τη μάνα σου και τους γείτονες.

Ο ΓΙΟΣ φώναξε, είπες. Μαράζωσε στη φυλακή της πόλης. Θεωρίες, τσιγάρα, καμπάρι. Έξω απ' τη φάρα της αφής. Ποιος είναι κοντά στο πνεύμα σου; Κανένας.

Ο πολιτισμός των φυλακισμένων της πόλης και της σκλαβιάς. Η σκλαβιά κι ο χώρος δόμησης των φυλακών. Κι οι φυλακισμένοι πάντα στον ίδιο το ρυθμό της τάξης και της νοικοκυροσύνης.

Τα χέρια καθαρά, τα νύχια κομμένα, τ' αυτιά κι ο λαιμός καθαρά. Το πουκάμισο σιδερωμένο. Οι κάλτσες. Τα παπούτσια μας.

Ανάκριση:

- Τη βιάσες;
- Όχι, ήθελε αυτή. ΑΥΤΗ ήθελε. Αν ήξερα πιο μπροστά δεν θα πήγαινα.
- Γιατί πήγες;
- Με στείλανε. Ούτε ήξερα. Με είπαν να ησυχάσει. Πρώτα με λόγια και ύστερα ...
- Ελέγχεις τι κάνεις;
- Αστεία. Και φυσικά ελέγχω. Εσύ δεν ελέγχεις;
- Αφού ήξερες την εκδίκηση, γιατί πήγες;

- Εσύ δεν θα πήγαινες;

- Πάμε στο στενό διαμέρισμα, είπαν τα κορίτσια.

- Ακόμα δεν τον έριξες;

- Τώρα ...

Είμαι δεμένη σα γυναίκα. Σαν κορίτσι, με τα κορίτσια, με τη μάνα μου και τις θείες και τις γυναίκες και τις γριές και τα μωρά.

Είμαι η γυναίκα στον τόπο αυτό και τον έρωτα τον μοιράζεται η φάρα μου. Και το γυναικολόι, μάνες και κόρες σ' όλη τη χώρα μας, με δεμένα τα χέρια και τα κορμιά, απρόσωπα σαν τα ψάρια, σαν τις φτέρες, σαν τα πρόβατα.

Είμαι μια απ' τις γυναίκες μας. Κάτω απ' τη βία του άντρα. Με υπομονή και πείσμα να κρατήσω την ειρήνη και την αγάπη πέρα από τον ερωτισμό της εποχής μας.

Θα περάσουν κι άλλες γενιές. Κι άλλες. Να ετοιμάσουμε τους άντρες της αγάπης και της ειρήνης. Τα σπλάχνα μου στη μηχανή, στη σιδερένια ψυχή του πόλεμου της βίας και της απομόνωσης.

Είμαι ο άντρας, περήφανος και βίαιος και επιπόλαιος. Είμαι ο γιος σου κι ο άντρας σου κι ο πατέρας σου. Δεν προλαβαίνω να σε γνωρίσω.

Μου δίνεις σα μάνα μια «σημασία» του άντρα. Μου δείχνεις τα βήματα της περηφάνιας σαν αγόρι. Μου μαθαίνεις μια υπεροχή απέναντι στα κορίτσια. Γιατί; Είσαι περήφανη για το γιο το ζωοδότη.

Η ΖΩΗ ΜΑΣ, Η ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο φόβος κι η αδυναμία μου μοιράζεται προς τα κάτω. Ο φόβος μου, σαν μ' αλεξικέραυνο, προσγειώνεται απ' τα μπράτσα και τις παλάμες, στη γυναίκα, στο παιδί, στους κατώτερους.

Είμαι δεμένος με την φάρα μου. Είμαι δεμένος με την παρέα που ρυθμίζει το πνεύμα μου. Είμαι στην πιο κρίσιμη φάση της κουλτούρας μου. Απ' το κλειστό σύστημα στ' ανοιχτό. Απ' το τοπικό, στο παγκόσμιο.

Η δικτατορία. Η τελευταία μας. Το δραστικό σύστημα. Και χωρίς συζητήσεις να μας περάσουν απ' το παλιό σύστημα της φάρας, στο καινούριο της δημόσιας ζωής, της παγκόσμιας ζωής. Βαραίνει το μυαλό μου. Αν πέσω στο γκρεμό, θα πέσουμε όλοι μαζί. Όλοι μαζί είμαστε εγώ. Εγώ είμαι το ένα εκατομμυριοστό της φάρας μας. Πόσο λίγο. Τόσο λίγο. Ε...γ...ώ.

Εγώ, η φάρα μου. Εγώ, η γυναίκα μου. Το διαμέρισμα. Διαμερίζω. Το μοίρασμα. Εγώ, η πολυκατοικία μου. Κι η συνοικία μου. ΕΓΩ, απρόσωπο, άγνωστο, δεμένο σαν κοκορέτσι με άντερα. Άμορφο, άφανο, σιγανό, άγνωστο. Εγώ μαζί σας.

Η χώρα μας δίχως ΕΓΩ-ιστές. Εγωιστές του εγώ. Μακάρι νάταν οι Έλληνες της εποχής μου εγωιστές.

-Γιατί γράφεις;

Γράφω αιτήσεις της απογραφής μου από την κοινωνία σας, απ' τη φάρα σας. Ζητάω τη διαγραφή μου απ' τη φάρα σας. Ζητάω να ζήσω, άσημος και αδύναμος που είμαι, παρά με την ψεύτικη σπουδαιότητα που μου μαθαίνατε.

Ζητάω την αποκρατικοποίησή μου. Ζητάω το χρώμα των βουνών μου. Ζητάω τον ουρανό μου. Ζητάω τους θεούς μου. Ζητάω τη μουσική μου. Ζητάω την ψυχή μου.

Δε θέλω να μ' αγγίξει ούτε ένας απ' τη φάρα σας. Εσείς. Δε θέλω τους φίλους σας. Δε θέλω την αγάπη σας. Δε θέλω τις μάνες σας. Δε θέλω τους θείους σας. Δε θέλω τα παιδιά σας, τη χώρα σας, το κόμμα σας, τον ήλιο σας, τη μουσική σας, τη γλώσσα σας, την τέχνη σας, τα λόγια σας, τους ποιητές σας, τους ήρωές σας, δε θέλω τίποτε, τίποτε να υπενθυμίζει τα δικά σας.

- Λυπάσαι;

Όχι. Γράφω για να εξηγήσω την απογραφή μου. Φύγε! Φεύγω. Έφυγα.

Ο λόγος μου βαρύς. Τα λόγια μου καυτά. Ασυνήθιστα στα μάγουλά σας, στα μέτρα σας. Άγνωστα, μακρινά. Ο πόντιος πάππον δίχως δόντια. Ζητάω το αίμα μου.

Ω δασκαλεμένοι στην πειθαρχία του λόγου και της πίστης το πνεύμα μου το ταπεινό, πασχίζει να περάσει απ' τις συμπληγάδες πέτρες και να σώσει μια ζωή, μια ψυχή εφτάψυχη.

Γράφω με τα ίδια γράμματα, με την ίδια γραφή που έμαθα στα σχολεία σας. Σας δίνω πίσω τις φουρτούνες της μαύρης θάλασσας και τις περιπέτειες του πατριάρχη.

Σας δίνω πίσω ό,τι μου δώσατε, τα γράμματα και τα νεκρά λόγια. Σας δίνω τα εικοσιτέσσερα σας γράμματα, όλα κι όλες τις λέξεις. Σας δίνω τις κρατικές λέξεις. Σας δίνω τις ρέγκες σας. Σας δίνω πίσω τη λευτεριά μου.

Εγώ είμαι. Εσείς με κόκκινα μάτια και ματωμένα δόντια. Στο βλέμμα σας, το μίσος κι ο θάνατος.

Εγώ ταξιδεύω στα βουνά μου.

Η μουσική στο μαγικό κουτί της τέχνης.

Η μουσική μου στις φλέβες μου.

Η μουσική στις μηχανές με τους εργάτες στα χυτήρια.

Η μουσική μου στα έντερα και το συκώτι μου.

Η μουσική μου στα βουνά.

Χορεύω γυμνός με τριγωνικές κινήσεις, με φτέρες στους αστράγαλους, μ' αφρικάνικα τραγούδια. Ζήτω η Αφρική μας. Ζήτω οι Αφρικανοί μας. Ζήτω η Αφρική.

Οι Μούσες λαχανιασμένες, με κομμένη την ανάσα, ξάπλωσαν ανήθικα με τις μαύρες κιλότες και τα μεταξωτά σουτιέν.

Πρώτα σφύριξε η Ουρανία φσουουου σουπ φσ φσ φσ φσ σσσσσσσ σ σ σουπ.

Έβγαλε την κιλότα και μ' έφαγε σα σύκο. Σύκο. Σήκω επάνω. Φτάνει. Σε χόρτασα.

Παρα-μιλάς, παραμιλάς - παραμιλητής - παραμιλάω τα λόγια

μου. Το τραγούδι της πείνας με λόγια. Δυο φωνές.

Πείνασα μάνα μ'.

Πεί ει ει ει ει εί ειεί ει να α α α σα σα σα
νασα πείνασα.

Πείνασα, δίχως ψωμί, δίχως νερό.

Απόκαμα στα βράχια, στην ξερολιθιά.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ

Μοιρολογάω τ' αδέρφια μου.

Μοιρολογάω και κλαίω.

Άδεια, δίχως φωνές, δίχως ξύλα και πέτρες.

Μανούλα μου.

Τα νεογέννητά μου δίδυμα, σφαγμένα. Κι αίματα πνίξανε το κλάμα στην κοιλιά σου. Μαζί με τα όπλα, υπόκρυφα σαν τις πέτρες, πέντε στον αέρα. Κρα κρα κρα κρα κρα, μια ριπή. Πέντε στην κοιλιά. Κρα κρα κρα κρα κρα. Πέντε στα νύχια, στα πόδια. Κρα κρα κρα κρα κρα κρα. Πέντε στον αέρα. Πέντε στο μέτωπο.

Βάραινε το σεντόνι σου λεχώνα. Βάραινε το αίμα. Το αίμα με τα δίδυμα τ' αδέρφια μου. Σφιγμένα τα χείλια. Στο αέρα οι ριπές. Σφιγμένη η χούφτα μου, με χώμα πλυμένο. Σφιγμένα τα πόδια μου, παράλυτα.

Βιαστικά κουβάλησαν τη νύχτα με την ψιλή βροχή τα πτώματα της εκτέλεσης στην πρωτεύουσα. Τα δίδυμα τ' αδέρφια μου σ' ένα ξύλινο κουτί στην Αγία Ειρήνη.

Σε ξύπνησα τη νύχτα, τράβηξα τα λάστιχα και τους επιδέσμους και τους ορούς. Μια χούφτα κόκκαλα κάτω απ' τη σκάλα, στο σκοτεινό θάλαμο του νεκροτομείου. Οι νεκροί μ' ανοιχτά στόματα απ' την εκτέλεση.

Σιγά-σιγά. Σιγά-σίγα. Απ' το λινό σου άσπρο φουστάνι του νοσοκομείου τα μαύρα σημάδια σαν κύκλοι αίματα. Σκύψε στο χαμό-

γελο μου. Σκύψε στην ειρήνη μου και τη μυρωδιά της αστραπής στα χνώτα μου. Σκύψε στην άγγιχτη ψυχή μου. Σ' οδήγησα μια νύχτα σα ματωμένο φάντασμα.

Σ' οδήγησα στο γέρο σου πατέρα, ζωγραφισμένο σαν τον Απόστολο Παύλο. Σ' οδήγησα σε μια κρυφή ειρήνη και με σιγουριά σ' ευλόγησα.

Μαζί περιμέναμε τις νύχτες της Πρωτοχρονιάς, μαζί, κλειδωμένοι στη βρεγμένη κάμαρα και τους χτύπους της αστυνομίας.

Έξωση! Έξωση! Έξωση, φώναζαν κι εγώ χάιδευα τα μαλακά σου δάχτυλα. Ο δρόμος μακρύς απ' τα βάθη του Πόντου, της εξορίας και του θανάτου.

Πατρίδα μου!. Γη της Πετρίνας. Γη της Τσαραγότσας. Γη της Αγάθης. Γη της Συμέλας. Πατρίδα μου.

Βουβά τα βουνά. Βουβός κι ο κάμπος με το ταξίδι της αρραβώνας. Το φεγγάρι κι η ευθεία του κάμπου. Σα χούφτα. Βουβά. Βουβά. Βουβά.

Μονάχος στο μαγεμένο δάσος της Σουηδίας. Η θάλασσα θολή σαν ούζο. Η νύχτα απαλή, φωτισμένη. Η Ανίκα με τα γαλάζια μάτια. Πόσο γρήγορα.

Βρεγμένοι φέρανε το φορείο και με κουβάλησαν στ' αντίσκηνο. Λέγανε, χτύπησε στη μυτερή πέτρα, στο μέτωπο. Άνοιξε μια τρύπα. Παράλυτος. Ήρθαν οι στρατιώτες με φάρμακα κι επιδέσμους χοντρούς. Δεν έχει άλλη ζωή μουρμούριζαν. Πάει, δεν αντέχει. Μας φέρανε κεράσια και νερό. Η Ανίκα έκλαιγε. Εγώ πέθανα.

Ο κόσμος των νεκρών. Χου χου, χουχού, χουχού, γιουχιού, χου

χου. Γεια σας νεκροί. Τί κάνετε;

Πάλι τ' αστέρια κόλλησαν στα μάτια σου σα χρυσή σκόνη. Με τα βελούδινά σου βλέφαρα και τα πεταμένα σφιχτά σου χείλη.

Δώσ' μου τη γλώσσα σου σαν το γαρύφαλλο, δώσ' μου τα μάτια σου σαν τη φωτιά.

Οι εχθροί μου: Τα σύμβολα. Οι αντίπαλοι της ζωής. Η τελετή.

Η ζωή μου είναι άμεση. Δε μετράει με βία. Δεν κατατάσσει. Δεν καταλογίζει. Δεν εξισώνει. Η ζωή μου είναι άμεση, δίχως σύμβολα άνετα, της σιγουριάς. Η ζωή μου είναι άμεση, δίχως μέτρα.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΗΣ ΟΥΤΟΠΙΑΣ

Ελλάς. Σενάριο της όπερας του χώρου.

Άμεσα και κατευθείαν. Πρώτη περίπτωση: Ένα λεωφορείο της γραμμής. Τρεις στάσεις. Πλατεία του Αγίου Ευστρατίου μέχρι την οδό Ουάσιγκτον. Πιμ πιμ πρρρ πρρρ πφς πφς πφς πφς. Στάση. 25 επιβάτες. Μούτρα και κούραση και βαριές ματιές σαν πέτρες. Τίποτα.

Η μουσική της ουτοπίας.

Ο οδηγός σταματάει. Πιμ, πιμ,πρρρρρ, πρρρρρ. πφς, πφς, πφς,
πφς πφ πφ πφ πφς πρρρρρρρρρρρρρρρρ πρρρρρρρρ
π π φφφφφφφφφφππππππππ πφ πφ πφ
πςςς ς πφ πφ πιμ πιννννν ππππππππππππππππμμ
μ μ μ μ ιιι πφ φπ πφ πφ φπ

	πιμ	πιμ
πιμμμμμμμμμμμμμμ	πφς	πφςςςςςς

πρ

πιμμμμ

$\pi_{\mu} \quad \pi_{\mu} \quad \pi_{\mu} \quad \pi_{\phi} \quad \pi_{\phi} \quad \pi_{\phi} \quad \pi$ ππππππππππππππππ
ρρρρρρρρρρ.

Στάση.

Όλοι οι επιβάτες αγκαλιασμένοι κι ερωτευμένοι, με χάρδια και φιλιὰ κι αγάπη στα μάτια. Δεν κατεβαίνει κανείς στη στάση.

Ώρα σέκα και μισή: Τράπεζα. Ώρα κοινού. Μπαίνει μέσα ο άγγε-

λος με τρανζίστορ και μια κασέτα της μουσικής της ουτοπίας.

Ντοϊνγκ, ντόϊνγκ, ντόϊνγκ, ντόϊνγκ - ντιν, ντιν, ντόϊνγκ ντιν
ντίν ντίμ

ντόϊνγκ- ντίν

ντόϊνγκ	ντόϊνγκ	ντόϊνγκ	ντίν	ντό-
ϊνγκ				

ντίν ντίν

ντόϊνγκ -

ντόϊνγκ

ντίν ντίν ντίν ντίν - ντόνγκ

ντίν

ντίν ντίν ντίν ντίν ντίν ντίν ντίν ντίν ντόϊνγκ

Όλοι οι πελάτες κι οι υπάλληλοι αγκαλιασμένοι φιλιούνται και με χάρη κι αγάπη και γλύκες, σαν ερωτευμένοι. Η πόρτα έκλεισε - ΚΛΕΙΣΤΟΝ. Στα παράθυρα κόλλησαν τις μύτες οι κουφοί.

Δώδεκα και είκοσι. Στ' ανοιχτό αμάξι οδηγάει η Τζίνα, τρέχει με γρήγορη ταχύτητα. Πατάει το κουμπί της κασέτας κι αρχίζει η μουσική της ουτοπίας.

Όλοι οι πεζοπόροι που προλαβαίνουν κι ακούν τη μελωδία, αγκαλιάζονται, φιλιούνται και λένε λόγια βαθιά και άμεσα. Στα μάτια γλύκα κι αγάπη κι έρωτα.

Στο αεροδρόμιο μία και τέταρτο. Υποδοχή επισήμων. Κόκκινα χαλιά και σοβαρότητα. Μετά τον Εθνικό Ύμνο, παίζει κατά λάθος η μουσική μου. Συμφωνία Τετάρτη- όπους 23.

Πρωί. Κατεβαίνεις τις σκάλες και βγαίνεις στο δρόμο. Βλέπεις την κοπέλα που έρχεται. Βάζεις στο νου σου τη μουσική μου. Πλησιάζει στο μέρος σου. Στάσου, τη λες. Μ' αρέσεις. Θέλω να χαϊδέψω τα βυζιά σου. Η κοπέλα παίρνει τα χέρια σου, ξεκουμπώνει το φουστάνι και σε φέρνει στα ζεστά της βυζιά. Θεέ μου τι συνάντηση, μουρμουρίζει με γλύκα.

Μεσημέρι. Περνάει η κυρία με τα μαύρα γυαλιά και το χτυπητό τακούνι, το σφιχτό. Εσύ ποτίζεις τη γλάστρα στο μπαλκόνι. Στο μαγνητόφωνό σου παίζεις τη μουσική μου. Η κυρία γύρισε το κεφάλι προς τα πάνω, έβγαλε τα γυαλιά και σε χαιρέτισε. Μετά χτυπούσε η πόρτα. Άνοιξες.

Μπροστά σου με σκασμένα χείλια, όλο γλύκα, μαύρα μάτια σαν τα μάτια της Γκάρμπο. Ανοίγει τα χέρια και σ' αγκαλιάζει. Αγόρι μου, παρ' όλο που είμαι βιαστική σε θέλω. Το χέρι σου γλυστράει στα μετάξια, ανάμεσα στα μπούτια της.

Ντόϊνγκ, χοφπ, χοφπ, χοφπ, ποφπ, ποφπφ, ποφπο, ποοο, φπαα, ποφ,ποφ,ποφ,ποφ,ποφ,φφφφ,φφφφφφφ,φσσ,φσ,φ-σ,φσ,φσ,φσσ φσ φσ φσ ποοοοοοο

ποφ π ο φ φφφ ππππ χοπφ
χοπφ χοπφ

ποφ ποφ ποφ οοοοο φπα φπα
φπα αααα

φα φα φα παφ παφ παφ οφποφπ παφ
α

331. Τριακόσια τριάντα ένα. Η μουσική μου. Στις τσέπες μου τρεις πόλεις με καμπαναριά και παλιά σπίτια. Στα μάτια μου το φίδι. Μια σειρά δένδρα, σα στρατιώτες στη σειρά. Κίτρινα φύλλα. Δυο σειρές δένδρα παράλληλα, με τεχνητές βρύσες και σιντριβάνια.

Τα μάτια σου σα καρφιά στην πλάτη μου μας ακολουθούν. Κλείσε το καφενείο σου και τις εφευρέσεις. Με τη συνοδεία σου στο Βελιγράδι. Φίφτυ-φίφτυ. Το κράτος κι εσύ. Για μια μονάδα κατασκευής αναπτήρες. Κατακόρυφους αναπτήρες με βενζίνη και βαμβάκια απ' τα γυναικεία ταμπόν.

Πρώτα ο Ιταλός ακόλουθος κι ύστερα ο Βέλγος κι εσύ περιμένεις τη μηχανή με τα λεπτά τρυπάνια. Οι φτηνές γυναίκες σας. Ο ακόλουθος με τη βαλίτσα που έφερνε τα λεφτά.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΜΥΣΤΗΣ

Καθίσαμε απέναντι σ' ένα εγκαταλειμμένο διαμέρισμα. Σαν τον πατέρα μας ήθελες ασανσέρ στα χαλασμένα σπίτια. Ήθελες ρετιρέ στην ξύλινη σκεπή και πανσιόν για Άραβες. Να μαγειρεύουν. Να μπορούν να μαγειρεύουν. Ήθελες να πουλήσεις τα σπίτια σου. Να φύγεις στην Αμερική.

Στο τραπέζι μια σφαίρα γεωγραφίας και μια παλιά μηχανή εσπρέσο για μπεκιάρηδες, σαν αλουμίνιο τέρας.

Ήθελες βεράντα και βαψίματα. Καθίσαμε απέναντι. Τα τελευταία σου λόγια.

Με φέρανε στο γραμματέα του μεγάλου μύστη, ιερέα και μάγου. Μ' οδήγησαν σε μια μικρή γωνιά και χαιρέτησαν. Περιμένετε, είπε η γυναίκα.

Περίμενα. Στα δάχτυλα με το μολύβι σαν παιχνίδι. Οι σπηλιές μου, σα νευρώσεις. Ο λάρυγγας της τομής του ηφαίστειου και τα παράθυρα, η γη κι η λάβα κι ο ουρανός, μαύρες γραμμές στο χαμηλό τραπέζι της αναμονής, της συνάντησης με το μεγάλο μύστη.

Τον φέρανε σ' ένα φορείο καθιστό και με τα χέρια στα παντελόνια του. Πατούσε και φυσούσε ένα φάρμακο για ψύλλους.

Έχει ψύλλους, φέρνει ψύλλους από παντού, μου είπαν. Δεν έχει λεφτά, είναι ιδιοφυΐα. Σ' αρέσει η πράσινη σημαία μου με τον άσπρο έλικα; και το ύφασμα;

Μ' άρεσαν τα βιβλία σου. Θέλω να γράψεις για μένα. Θα σε πλη-

ρώσει το κράτος ή ο γραμματέας μου. Όχι πολλά. Διάλεξε. Θα γίνεις διάσημος. Θα γράψεις.

Διαλέξαμε εσένα. Γιατί; γιατί έχεις ύφος. ΥΦΟΣ! Άμα θέλεις. Αν δε γράψεις εσύ, θα γράψει ο φίλος μου ο Τόμσον, ο καθηγητής απ' την Μασσαχουσέτη. Τόμσον, Ιστορία Τέχνης. Τον ξέρεις;

Όχι.

Είναι κι ο Γάλλος. Θα γράψεις αυτά που θα πω. Θα γράψεις αυτά που θέλω 'γω. Εγώ ο μύστης, ο μέγας των φυτών και της ζωγραφικής σε κάλεσα να γράψεις για μένα, κατάλαβες; Εσύ ξέρεις πολλά, αλλά οι άνθρωποι ξέρουν εμένα.

Εσύ; Εσύ τι είσαι; Ένας άγνωστος, ένας ήσυχος που ξέρει πολλά και περιμένει. Τι περιμένεις; Τώρα είναι η σειρά μου. Θα υπηρετήσεις το έργο μου. Θα υπηρετήσεις την φήμη μου, γιε του Αιγαίου.

Η φωνή σου, η φωνή μου. Εγώ είμαι η αρχή σου. Εγώ είμαι το τέλος σου. Στην ορχήστρα μου παίζεις μια σόλο κιθάρα. Τί θέλεις παραπάνω;

Τα δικά σου τα όνειρα, τα δικά σου τα σχέδια, δεν μ' ενδιαφέρουν. Μ' ενδιαφέρει να με περάσεις αντίπερα δίχως να βραχώ.

Κι αν εσύ πνίγηκες δεν με νοιάζει. Εγώ θα περάσω αντίπερα. Φτωχέ, φτωχούλη, με τις γνώσεις και την κριτική σου. Θα υπηρετήσεις το έργο μου; Ναι ή όχι;

Ο μύστης μάζευε τα μαχαίρια του, τις βελόνες του, τις παραμάνες. Στο διάδρομο οι φωνές του λαού.

Παράτα το μέγα μύστη. Παράτα το μύστη των φυτών. Παράτα τους καπιταλιστές. Παράτα τους διεθνείς. Μη λυγίσεις, μαζί σου είμαστε.

Ποιος φώναξε στ' αυτιά μου τη φωνή μου. Τη φωνή μου. Η
φωνή μου. Η φωνή μας. Σσσσσς σσςσσς σσ

σ σ σσσσ σσ σσσ σ
σσςσσςσσςσσςσσς σ.

σ σσσςσσςσσςσσςσσς σ σ σ σ σ

το φίδι και τα ερπετά.

ΤΑ ΛΑΦΥΡΑ, ΤΑ ΛΥΤΡΑ. ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ, ΟΙ ΦΟΝΙΑΔΕΣ

Πώς να τραγουδήσω;. Πώς να κάνω μουσική μπροστά στα γυμνά μας βουνά; Μπροστά στους βοσκούς με τ' ανοιχτά στόματα.

Τα χαρτιά μου φυλαγμένα σ' ένα πανί με τις ταυτότητες και τα διπλώματα. Μια μέρα σαν το πουλί, σαν το πουλί μ' ένα κινέζικο καράβι, να φύγω για πάντα. Για πάντα στη θάλασσα και στα λιμάνια. Σαν καλόγερος, σα μάγισσας, σα δάσκαλος, σα γεωπόνος, σαν καφετζής, σαν παίχτης.

ΕΞΟΡΙΑ. Μια μέρα σαν τα πουλιά, σαν τα πουλιά να φύγουμε όλοι μαζί, με σφιγμένη την καρδιά, στην Αφρική. Ν' αδειάσει η Ελλάδα, να φέξει μια φορά, πέρα απ' τη μιζέρια και την αμαρτία μας.

- Τι θέλεις;

Θέλω να τραγουδήσω μέσα μας, το πνεύμα μας. Θέλω να τραγουδήσω μέσα μας την πίστη μας.

Ονειροπόλε, ρομαντικέ, γεροζούρα, ποιο πνεύμα μας και χαζομάρες. Το πνεύμα μας, οι κομπιούτερς και τα σήριαλ. Το πνεύμα, η Αμερική μας. Το πνεύμα, η ΕΟΚ μας. Το πνεύμα μας, το ΝΑΤΟ μας.

Το πνεύμα μας, η ΔΥΣΗ. Το πνεύμα μας, οι Ολλανδοί μας. Το πνεύμα μας, οι Σουηδοί μας, οι Γερμανοί μας, οι Τούρκοι μας, οι Γάλλοι μας.

Άλλαξε το πνεύμα μας. Δηλαδή εμείς με τους κομπιούτερς και τις μηχανές της ΥΠΟΤΑΓΗΣ δεν έχουμε το πνεύμα μας. Κι ύστερα, στο κάτω - κάτω, το πνεύμα μας το βιαστικό αλλάζει και τα βάζει με την μεγάλη μας πληγή.

Το πνεύμα της γης μας, με τρακτέρ και κομπίνες JOHN DEER. Το πνεύμα μας, έξω απ' τη χώρα μας. Το πνεύμα τους.

Οι σύντροφοι διαβάζουν ΡΙΤΣΟ κι ΕΛΥΤΗ. Θεός σχωρέσ' τους, τους φίλους. Οι σύντροφοι διαβάζουν εφημερίδες. Οι σύντροφοι διαβάζουν ακόμη.

Μη δίνεις αξίες. Γράψε μουσική: «Η αγάπη στα τρία πορτοκάλια». Τρία πορτοκάλια, γεμάτα εικόνες, γεμάτα ελπίδες κι όνειρα, γεμάτα αγάπη. Φτύσε σαράντα κουκούτσια κεράσια τόνα πίσω απ' τ' άλλο. Δέσε μια πράσινη ζούνα στο κουτί με το σκοινί του χάρτινου αετού και τα βούζια. Κι ο τζίτζικας με τ' άγριο κριθάρι στον κώλο. Και ο γαίδαρος με την ξύλινη σκάλα και τους τενεκέδες.

Σιγά-σιγά παίρνω θάρρος και γούστο. Εντάξει, τώρα θα γράψω λίγο για σένα. Για να δούμε. Πάντως εγώ δε φοβάμαι πια.

Λέγε. Λέγω. Θέλεις να κάνω μια δοκιμή αν είσαι καλός ή κακός ή παλιοχαρακτήρας;

Ένα τεστ:

- Καπνίζεις;
- Ναι.

- Έχασες.
- Έχεις παιδιά;
- Όχι.
- Έχασες.
- Έχεις γυναίκα;
- Ναι.
- Έχασες.
- Μη βιάζεσαι όμως. Χάνεις τα λαγκάδια, χάνεις τα ποτάμια και τις ρεματιές.
- Ποια μήλα σ' αρέσουν, τα πράσινα ή τα κόκκινα;
- Τα κόκκινα.
- Έχασες
- Άλλο επίπεδο;
- Την τέχνη
- Την τέχνη;
- Αύγουστος 1984. Κανένας καλλιτέχνης στη χώρα μας.
- Η μουσική είναι τέχνη.
- Σ' αρέσει η μουσική;
- Όχι.

Παιδεύεσαι. Παιδεύεσαι στην πυραμίδα της ιεραρχίας στον κύκλο σου και πιο πάνω και πιο κάτω. Γιατί διαλέγεις τις εικόνες; Δούλοι, εξόριστοι, ξένοι στον τόπο σας, μακριά από τη ζωντανή μας γη. Χάνεσαι μέσα στο χάος του καρκίνου της πόλης μας. Διάλεξε μια πρόταση.

Πες ό,τι θέλεις, απαγορευμένο ή όχι. Πες μια φράση, σοβαρή κι ενδιαφέρουσα. Μια φράση, ένα λόγο, μια λέξη.

Λευτεριά ή λευτεριά. Ζήτω η Αφρική. Ζήτω οι ξυπόλητοι. Ζήτω η ηλιακή ενέργεια. Ζήτω ο έρωτας. Ζήτω ο πατριάρχης. Ζήτω

το νερό. Ζήτω τα δένδρα. Ζήτω τα μυρμήγκια. Ζήτω η θάλασσα. Ζήτω τα γαρύφαλλα. Ζήτω όλα.

Θέλω να μιλήσω σοβαρά. Και βαθιά μέσα μου τη σιωπή και το τραγούδι. Το κεφάλαιο κι η περιουσία μου, η μουσική μου, η ενέργειά μου. Πέρα απ' τις χειροπιαστές κινήσεις με το στόμα και τα χέρια μου τα οράματα κι η σκέψη μου και τα έργα του νου μου κάθομαι οριζόντια κι αφήνω να περάσουν οι δυνατότητες κι οι οπτασίες. Κρατώ τη βάρδιά μου στα σύνορα και αφουγκράζομαι την απόκριση. Παρακαλώ το Θεό μου να μ' ακούσει.

Μαζεύω την ενέργεια στα κύτταρα και σα μάγος διαλέγω μια στο βουνό την ευτυχία, μια στη θάλασσα και στο νησί. Τα τραγούδια μου, με τα κλαριά του αέρα. Πάντα το ίδιο είναι. Το ίδιο.

Χώρισε το στρατόπεδο,- που είναι ένα στην ουσία,- στα δύο. Οι καλοί κι οι κακοί. Ο θάνατος κι η ζωή. Διαίρεση ίσον μονάς.

Σ' αφήνω μαζί με το πτώμα. Με πληγές ανοιγμένες, σ' αφήνω την ψυχή μου να σπαρταράει στη χούφτα σου.

Σ' αφήνω το πνεύμα μου και την ανεμόσκαλα της σπηλιάς μου. Τη διεύθυνσή μου, την ταυτότητά μου, τους φίλους μου. Σ' αφήνω τα κύτταρα της δικιάς μου ζωής.

Σ' αφήνω την αγάπη μου, τη φιλία μου. Σ' αφήνω μέσα μου κι ακούς τον πόνο μου, τη δίψα μου, τη δίψα του εξόριστου, τα μυστικά μου, τους ήχους μου.

Σ' αφήνω τη μουσική μου. Σ' αφήνω την περιουσία μου, τα πνευματικά μου δικαιώματα. Επίσημα. Οι εικόνες μου, τα χρώματα, είναι δικά σας. Μια αρίθμηση.

Πρώτο έργο.

Το σπίτι απ' τη μεγάλη σειρά ΣΠΙΤΙΑ. Στενόμακρο, με μπρούτζινη λαμαρίνα και καρφιά που γυαλίζουν σα λάμπες.

Στη σκεπή τα ίσια κλαριά για τις γιγάντιες σκούπες για την Μπινάλε της Βενετίας. Στη σειρά τα μαχαίρια, θεόρατα, ίσα μ' έναν όροφο, ασημένια και πριονωτά σαν κεριά.

Η πόρτα; Πύλη, στενή και σοβαρή. Το χρώμα κίτρινο σαν το φως μέσ' απ' τα δάχτυλα της κόρης, μέσ' απ' τις αμασχάλες. Οι σουβάδες σα λέπια. Οι σκάλες σαν τα επίπεδα, κοφτές κι ίσιες. Το παράθυρο τετράγωνο.

Ο ουρανός ασημένιος και γαλάζιος με τη ρόδινη αντηλιά. Το χαμόγελο της οικοδέσποινας πίσω στον κρυμμένο κήπο. Οι άγγελοι. Ένα κομμάτι γης πετάει.

Δεύτερο έργο.

Ένα κομμάτι γης με δυο άσπρες εκκλησιές και λίγα σπίτια. Λίγα δένδρα, λίγα χωράφια, λίγα αμπέλια, πετάει. Πετάει σα δορυφόρος της γης, στη γη.

Ένα πλατύ και στενό κομμάτι σαν ένα φαρδύ κομμάτι φελλός. Μπροστά και πίσω αιωρούνται τα μόρια της ενέργειας, σα μουσική με χιλιάδες μυρμήγκια. Κόκκινα, κίτρινα, γαλάζια και μαύρα, σαν τ' αστέρια, σηκώνουν το κομμάτι της γης σαν τ' αερόστατα.

Μια τομή κι ανοίγουν οι σπηλιές. Η σήραγγα, απ' τα έγκατα στους ουρανούς σα μια χοντρή βελόνα με τα λάστιχα και τη σύνδεση με το αίμα μου. Ένα κομμάτι γης πετάει ανάλαφρο.

Τρίτο έργο: Το αόρατο σπίτι.

Γύρω του ο ουρανός. Ουρανός γαλάζιος, με λίγα σύννεφα. Δυο στραβές κολώνες, ένας θόλος, μια βαριά κουβέρτα στο κατάρτι, σαν κουρτίνα στο βοριά.

Παατ πατ πατ, παααααάαααατ, παααααααα α α α α α α α α τ πατ πατ, παααααααάτ, πατ, πατ ππα τ. Τραγουδιστή, τραγουδιστή, τραγούδι το τραγούδι μου, της ανάμνησης.

Με βελούδινα κι αφράτα φορέματα,- μέσα στο χνούδι τ' απαλό και τη χρυσή καδένα,- έκλεισες τα μάτια, σαν τα λουλούδια. Σαν τα μπουμπούκια κίτρινα μ' άσπρα μέσα απ' το φως, τ' άσπρα λιγνά σου χέρια, με το λαούτο απ' τη Σύρο στο σεντούκι.

Μια φορά καρτερικά μ' οδήγησες στα εργαστήρια του μεγάλου μάστορα. Με οδήγησες σα μια φωνή θαμμένη στα θεμέλια και στα τοιχιά.

Πνιγμένη σαν ανάμνηση τραβάς την υγρασία και στάζεις αίμα ρόδινο, γλυκόξινο, σταγόνα με σταγόνα. Σα σπειρί απ' τα ρόδια, σα ρουμπίνια γύρω.

Τα μάτια σα φίλντισι, σα μαργαριτάρι, σαν τη γλύκα. Το φιλί στα χείλη, σαν κεράσι. Κι η βαριά κουρτίνα στα μαλλιά σου, σα μετάξι. Σαν карабόπανο, βαρύ και ευθύ.

Τα χείλη σου σα γέλιο της βροχής της άνοιξης, σαν τη δροσιά στα χόρτα, σαν τα βρεμένα στάχια, σαν τη βελανιδιά, σαν τ' άγριο μέλι.

Σαν κρύσταλλο τα χείλια σου το δειλινό. Τα χείλη σου, η νύχτα στην άμμο τη ζεστή. Πίσω απ' τους σουβάδες καρτερείς τη νύχτα της σιωπής. Τη νύχτα μου. Τη νύχτα. Γειά σου.

Τι σπíti της νύχτας.

Μαύρη η νύχτα. Οι γωνιές του μυτερές σαν ξυράφι. Μια πόρτα παράξενη. Το φως απ' τ' άλλα αστέρια. Τρία σφραγιστά παράθυρα. Άδειο. Καμιά ψυχή, καμιά φωνή. Μήτε γυναίκες κι επισκέπτες.

Το άδειο σπíti μόνο για σένα. Σαν το ξεραμένο κέλυφος του τζιτζικα, δίχως κουδούνι. Μόνο το φως της λάμπης, μόνο μια φλόγα.

Άδειο το σπíti σαν τον τάφο μου. Σαν το καπέλο μου. Φθινόπωρο. Μια περίεργη πόρτα. Τρία παράθυρα. Μια λάμψη. Σαν να περιμένουν μόνο τα πνεύματα με βενετσιάνικες στολές και καπέλα ν' αρχίσει το καρναβάλι.

Σα ζωγραφιά να έμπω, σαν παρέλαση μ' αργά βήματα και τους ήχους στα χαλίκια, στο μάρμαρο, στο ξύλινο πάτωμα, στο τρίξιμο της πόρτας που κλείνει για πάντα.

Οι μαύρες τρύπες κι οι ρουφήχτρες. ΡΟΥΦΗΧΤΡΕΣ. Σβήνει το σύμπαν. Σιγή. Σσσσσσ σ σ
σσσσσσσσσσ σσσσσ σσσσσσσσσiiii σσ σσσσσσι ι
iiiiiii iiiiiiiii
σσσσσσ σ σ σ σ σ σ σ σ
σ
σ σ σ σ σ σ σ σ σ σ σ σ σ σ σ
σ σ
σ
σ
σσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσσ
σσσσσσσσσσσσσσσσσσ σσσσσ
σσσσσσσ σ σ...

ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ

Πού είσαι; Τι ονειρεύεσαι σ' αυτό το γρήγορο ρυθμό που διαλέγεις, με τις κούρσες και τ' αεροπλάνα και τα λεωφορεία. Πάντα βιαστικός, πάντα έξω απ' την πραγματικότητα. Μ' όνειρα και ψευδαισθήσεις και φτηνά ποιήματα στο χαρτοφύλακα με τα μουστάκια του βουνού.

Πάντα στο δρόμο με την αγωνία και το φόβο. Ζητάς το δρόμο. Αχ, φίλε. Είναι άνισο το παιχνίδι, είναι άνιση η μάχη.

Στη νότια πτέρυγα της Ευρώπης, είναι αποφασισμένο. ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟ, να σπαταλιστεί, - ΣΠΑΤΑΛΗ - να θυσιασθεί, να ξοδευτεί. Τόσοι και τόσοι τόνοι φαιά ουσία κι άνθρωποι κι όνειρα και τόσες ζωές, σύμφωνα με το τεχνοοικονομικό πλάνο της κεντρικής ηγεσίας, της παγκόσμιας τράπεζας. Θυσία.

Οι πολιτικοί στήσανε τις έδρες και τις εξέδρες και τους ρήτορες και τους συμπαθείς στις γυναίκες ομιλητές και διερμηνείς και τεχνοκράτες που μας εξηγούν τα μεγάλα πλάνα, τα μεγάλα σχέδια, τα ωφέλιμα έργα. ΕΡΓΑ!

Έργα και λόγια. Τα μεγάλα φράγματα. Οι μεγάλες γέφυρες. Οι μεγάλοι δρόμοι. Τα μεγάλα νοσοκομεία. Τα μεγάλα εργοστάσια. Τα μεγάλα ξενοδοχεία. Οι μεγάλες κλίμακες της αφηρημένης βίας. Οι μεγάλες μονάδες του μύθου της προόδου.

Οι δρόμοι σφίγγουν τη φύση μας και στενεύουν τα μάτια μας, την ψυχή μας, τα βουνά μας. Τα βουνά λιγοστεύουν και τα λίγα μας δάση γέρνουν τα κλαριά. Οι γέφυρες ενώνουν τις όχθες και

συνάμα δίνουν το στίγμα και το φόρο της τεχνοκρατίας. Σα σιδερένια σημάδια, σαν τα σύμβολα που καίνε τα ζώα.

Κόπηκε η συνέχεια της γης. Τώρα πια υπάρχουν οι ζώνες και οι τομείς, ελεγμένοι, χαρτογραφημένοι, σ' όλα τα στρώματα, σ' όλους τους καιρούς. Μ' όλα τα στοιχεία και τις συντεταγμένες μέσα στην ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ της υποταγής.

ΤΑΞΗ και ΧΩΡΟΣ. Ο δείκτης, ο φρικτός του πολιτισμού μας. Η βλασφημία η μεγάλη στη γη μας, στα βουνά μας, στους θεούς μας.

Κομμάτι με κομμάτι, αλλάζει η γη τον ορισμό της. Οι τυφλοί μεγαλομανείς και οι τεχνοκράτες, ορίζουν τα μεγέθη της φύσης μας.

Τομέας Α: Γεωργία. Τομέας Β: Βιομηχανία. Τομέας 14: Διασκέδαση και παραθέριση. Τομέας 15: Κατοικία.

Και τελειώνει σ' ένα ΔΩΜΑΤΙΟ έτοιμης κατασκευής, διαστάσεις τρία επί τρία και ύψος δύο ογδόντα, με τους έτοιμους τοίχους, έτοιμα πατώματα, για τους έτοιμους ανθρώπους.

Και τι μας τα λες αυτά; για να ζηλέψουμε τα βουνά σου; Η ζωή μας μέσ' στα λεωφορεία και τους καπνούς της πόλης μας, φίλε μας. Η ζωή μας μέσ' στην ασφαλτο και τα τσιμέντα και το βρώμικο νερό. Η ζωή μας μέσ' στην κόλαση.

Και λίγη η χαρά και λίγη η ευτυχία μας και λίγη η αγάπη μας. Τι πολυτέλειες ζητάς; Τι τα γράφεις Κάτω απ' το βάρος της δουλειάς στις πόλεις μας!

Άγγελοι της θάλασσας, άγγελοι του βουνού, διώξτε με τα φτερά σας τα καυσασέρια, τα σύννεφα και τις βρωμιές.

Γράφεις με κεφαλαία στους ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥΣ: Να συμπεριφέρονται ελεύθεροι. Τα λόγια σου μ' αγγίζουν, δεν αγγίζουν.

Η τηλεόραση μας δείχνει ωραία μυθιστορήματα και τα ελληνικά μας σήριαλ. Μη χλευάζεις τη μοίρα μας, μη χλευάζεις το δράμα μας.

Αγκαλιάσαμε την κόλαση για τη νοσταλγία μας, για το πνεύμα, για τη συνείδηση και τη γνώση μας. Η κόλαση κι η αγάπη μας. Η κόλαση της πόλης και λύση μέσ' απ' τα σπλάχνα της.

Οι αυλικόι κι οι αριστοκράτες μας χλευάζουν. Μας ατίμασαν, μας έδιωξαν απ' τα χωράφια μας. Μας έδιωξαν απ' τον παράδεισό μας, απ' την κόλασή μας.

Μαζέψαμε τα πράγματά μας, η γυναίκα μου κι εγώ, σε λίγα πανιά και τα λίγα χοντρά βιβλία με τα χρυσά γράμματα. Κόψαμε μαζί τα εισιτήρια στο σιδηροδρομικό σταθμό και φύγαμε απ' την πόλη.

Έβρεχε. Κάθισα απέναντί σου. Δεν μιλούσαμε πια. Τα βαγόνια κρύα. Κατεβήκαμε στο σταθμό μας τελευταίοι. Δυο μικρά κοριτσάκια με κοντά παλτά και παγωμένα μπουτیا, μας πρόσφεραν χειμωνιάτικα λουλούδια, άσπρα και ροζ.

Τα παπούτσια μας φαγωμένα. Γυρίζαμε στα βουνά με την ελπίδα. Γυρίζαμε στα σπίτια γύρω, γύρω. Οι άνθρωποι που μας περίμεναν, είχαν γυρίσει στην πόλη.

Σε βρήκα στο βορρά, πάλι με τα γαλάζια μας μάτια, στα κόκκινα κεφάλια μας. Τα γαλάζια μας μάτια, τα βρεμένα μας ρούχα, τα χνώτα μας.

Λέγαμε τις κακουχίες και μετρούσαμε τη φτώχεια μας. Μετρούσαμε το βάρος που μαζεύτηκε στις αυλές μας. Βουλιάζουμε με θολωμένα μυαλά, σα μεθυσμένοι, σαν άρρωστοι, μπροστά στις γρήγορες θαμπές εικόνες μας.

Χτυπούσε η πόρτα με το κρύο του Δεκέμβρη. Στο προαύλιο με τις λαμαρίνες περιμένανε ουρά τη σειρά τους. Οι συγγενείς συνόδευσαν τους ψυχασθενείς με τις νευρικές κινήσεις και τα σπασμένα μάτια.

Έναν-έναν τους κρατούσαν στα χέρια, με τη σειρά, στην πλατιά μας κάμαρα. Σα να είμαστε οι ψυχίατροι. Οι ψυχίατροι του γένους. Εμείς, άγγιχτοι, με την καλοσύνη και την αγάπη, σας υποδεχτήκαμε σαν φίλους. ΣΑΝ.

Πρώτα φέρανε το κορίτσι με το μεγάλο κεφάλι και τα σγουρά μαλλιά. Ορφανό. Γυναίκα. Πρώτη διάγνωση. Η μάνα μας έδωσε τα χαρτιά με τα ιστορικά. ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ.

Άρχισε η ψυχιατρική λύση. Στην ψάθινη καρέκλα με τ' αφρικάνικα παντελόνια, φαρδύς, με πεταχτά μαλλιά, με το γέλιο της αγάπης, δίνεις πρώτα τον πόθο. Μια ματιά στα μάτια. Ένα μικρό φιλί.

Το κορίτσι γελάει υστερικά, κλαiei, φωνάζει, κουνιέται με απελπισία, ιδρώνει, βγάζει τα ρούχα της, γυμνή γυναίκα, σα νυμφομανής, ξαπλώνει και παρακαλάει και ουρλιάζει.

Δείχνει με το δάχτυλο ανάμεσα στα μπούτια της, σαν την ερωτική κίνηση και ξεσπάει στα κλάματα. Κουνάει το σώμα της σαν αγκαλιασμένη, τρίβεται στα σανίδια πιο γρήγορα, πιο γρήγορα, σα σβούρα, γιομάτη ανησυχία και ιδρώτα.

Άφριζε το στόμα ολάνοιχτο κι ο έρωτας. Ησυχία. Η μάνα της βγήκε απ' την αίθουσα. Την έβλεπα για πρώτη φορά. Μελαγχολία και νευρασθένεια. Πώς σε λένε κοπέλα μου, ρώτησα. Σοφία, είπε και σκέπασε τη γύμνια της, με ένα πανί. Αργά, αργά σηκώθηκε και καμπουριασμένη σα μια χούφτα κόκαλα, ζαρωμένη, κάθισε στο μαλακό κρεβάτι.

Τι θέλεις, σε ρώτησα. Τι θέλεις μαζί μου. Θέλω την αγάπη σου. Θέλω τα λόγια σου. Θέλω τα μάτια σου. Μίλα μέσ' στην καρδιά μου και γιάτρεψέ με. Γιάτρεψε την πίκρα μου, γιάτρεψε τη μοναξιά μου.

Δεν είμαι γιατρός σας. Έλα με το μωρό με το μπιμπερό στο στόμα, λες. Πρώτη στιγμή και πρώτη κίνηση στα χείλια, τα δάχτυλα, τα χέρια.

Έλα. Πέντε χρόνια, τα πέντε χρόνια, τα πρώτα. Έλα. Το μωρό γυρίζει το χώρο από σημείο σε σημείο. Διαλέγει και ψάχνει τη φωνή. Έλα. Σαν το πρόσταγμα της αγάπης. Πόσα έλα. Πόση αγάπη. Πόσα σημεία.

Το μικρό βάζει τα ορόσημα της σχέσης. Κι ο χώρος περνάει απ' το χώρο μέσα. Σα μέσο ο χώρος, για να κλείσει το κύκλωμα το δικτυωτό, τις σχέσεις. Μια στη μια και μια στην άλλη.

Δέκα ψυχές γύρω σου, σε κύκλο και μέσα στον κύκλο. Και μέσα ο χώρος σου κι ο χώρος μας. Ο χώρος δεμένος με την αγάπη της φάρας μας.

Ο χώρος μου, οι φωνές σας, το κλάμα σας το γοερό, οι βρισιές σας, τα λόγια σας. Ο χώρος μου, οι αναστεναγμοί σας. Ο χώρος

μου, ο χώρος σας. Οι πράξεις μου, τα έργα μου, οι ζωγραφιές μου, στο πρόσταγμά σας.

Σαν τη σπονδυλική μου στήλη. Σα σπόνδυλοι τα έργα μου κομμάτια, μέσα στη μαλακή σας ουσία, μέσ' στο ζελέ του Πνεύματός σας.

Τρυπάνι στον αέναο χρόνο σα σουβλί, μέσ' στον αέναο χρόνο το τραγούδι μου, της ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ. Τραγούδα με.

Τραγούδα με. Τραγούδα με τα τροπάρια σου των ποταμών. Τραγούδα με τα τροπάρια της θάλασσας και των ηφαίστειων.

Σα σπόνδυλοι τα έργα μου και σα σουβλί, μέσ' στην άσπρη ουσία της ζωής μου. Σπόνδυλοι του χώρου μου. Οι πράξεις με τα δάχτυλά μου. Θεραπευτής.

Τα δάχτυλά μου στην πληγή σας. Σα χάδι με το ευχέλαιο και με το λάδι της ελιάς. Η πληγή σου, ο έρωτας. Η πληγή σου, η αγάπη. Η πληγή σου, ο ήλιος, τα μάτια σου, το φως. Η πληγή σου, η απιστία σου. Η πληγή σου, ο θάνατος.

Η ΠΛΗΓΗ

Η ταύτισή μου. Η ταύτισή σου. Πώς ορίζουν οι γέροντες κι οι γριές κι οι manάδες κι οι γυναίκες την «τύχη» σου. Την ταύτιση με τον τόπο μας, με τα βουνά μας, με τη θάλασσα και τον ήλιο και τους ανθρώπους. Είσαι μια ΠΕΤΡΑ απ' τις πέτρες μας.

Γεννήθηκες; Πρώτα ο πατέρας της μάνας σου κι η μάνα της κι ο πατέρας κι η μάνα του πατέρα σου σ' έμαθαν περηφάνεια; Να συγχωρείς; Σ' έμαθαν να εκδικείσαι και να εκβιάζεις;

Η φάρα μας είναι εκβιασμένη, δουλωμένη, δίχως περηφάνια και συγνώμη.

Η προίκα. Η προίκα της μάνας και τα παιδιά της. Η προίκα κι ο έρωτας. Εσύ, η προίκα της μάνας σου και του πατέρα. Εσύ, το πιο αδύναμο στη σύνδεση, το θύμα.

Πώς να σ' αγαπήσει η μάνα και να σου δώσει λευτεριά κι ασφάλεια. Ο πατέρας κι η μητέρα σαν θεσμός της βίας. Η κατάχρηση κι η χρήση του παιδιού τους. Κανείς δεν αγαπάει τα παιδιά του σε τούτο τον τόπο.

Οι περισσότεροι σκύβουν το κεφάλι και βρίσκουν προσχήματα. Οι πιο πολλοί με τη manία της πρωτόγονης εκδίκησης. Το παιδί με τα όνειρα και την ελπίδα και τη δίψα της αγάπης, μόνο.

ΤΙ ΕΜΑΘΕΣ και τι έχεις για ιστορία; Ποιο λόγο, ποια φωνή στα στήθια σου; Μόνο φαντάσματα κι οι επιπόλαιες σχέσεις σου. Ποια είναι τα οράματά σας και η γνώση του καιρού μας; Κι η δημιουργία μας;

Κάτω απ' τον ήλιο της γης, να κάψω το πνεύμα μου σαν λάσπη, σαν μορφές, σαν πέτρες. Να μιλάω με τ' αστέρια, με τα δένδρα, με τα χελιδόνια και τους τζίτζικες. Να κάνω τόπο και χωριό το χώρο μου με την αγάπη των φίλων στα μυστήρια της μεταμόρφωσης.

Ήρθες σαν το αγόρι με τ' αδύναμα πόδια, με μυτερό πηγούνι, με μάτια ολάνοιχτα μπροστά στη βία και τη σιωπή των σοβαρών. Ήρθες παιδί. «Μάθε με να ζω», είπες.

Πες μια ιστορία. Είμαι παιδί. Κράτα στην ψυχή τα μυστικά σου και διάλεγε στο βάθος, μιας πηγής. Τα λόγια σου, τα λόγια μου, πλεγμένα, με το μυστικό μας.

Μην τα πουλάς και τα ξοδεύεις στη ζωή. Κράτα τη φωτιά στα μάτια. Κράτα μέσα σου το μυστικό της πίστης. Το μυστικό της αγάπης. Τα λόγια μετρημένα για το σκοπό μας.

Ο σκοπός μας, η μαγεία της τέχνης. Μάθε να κουβαλάς την πίστη της λευτεριάς σα σύνθημα της αντίστασης. Μάθε τα λόγια της αγάπης κρυφά. Στα κρυφά η αγάπη.

Σε ποιο σύστημα δένουμε τα λόγια μας; Περάσαμε απ' τους διαδρόμους ν' αφουγκραστώ το σφυγμό και τον πόνο σου, τη νευροπάθεια και βρήκα ένα δεσμό και μια σύνδεση ν' ακούω το κλάμα σου και τη φωνή σου, της βοήθειας.

Βουβά. Βούβα. Βουβά. Βουβά τα λόγια, σιδερένια, ηλεκτρισμένα, νευρικά, άχρηστα λόγια. Τα λόγια μας παγιδευμένα, στα μικροσυστήματα και τις μικροϊδεολογίες. Ψεύτικα τα λόγια μας. Άφανα. Βαρήκοα.

Πιστοί στην τεχνοκρατία. Πιστοί στο κόμμα. Πιστοί στα σιδερένια λόγια διατρέχουμε τους διαδρόμους και τα γήπεδα και τις υπηρεσίες, αμίλητοι με στεγνά μάτια.

Τα λόγια μας, βουβά. Βουβά. Βούβα. Βουβά, βουβά. Τα λόγια μας φιλόλογα. Τα λόγια μας για τη στιγμή. Για την κομματιασμένη μας ζωή. Για τη στιγμή, σα λέπρα. Σαν πυρετός και γρίπη, μακριά απ' τις φωνές μας. Ξεραμένα τα λόγια μας. Τα λόγια μας σαν τις μεταλλικές δραχμές. Τα λόγια μας χαμένα σαν τσιγάρα, σαν τα πουλιά, σαν κέρματα άχρηστα. Ένας ο λόγος μας και μια δραχμή στην αγορά. Πες μια λέξη. Ευτυχία. Καλή τύχη. Άχρηστη.

Άχρηστη η λέξη άχρηστη. Τύχη. Τυχαίνω. Έτυχα. Τι; Τίποτα! Έρωτας. Έρωτας, τι ρωτάς. Μη ρωτάς. Ε ρώτα. Ρώτα πρώτα τα ώτα. Πρώτα - ρώτα- ώτα- τα - ά.

Σκουλήκια- κουλήκια- ουλήκια- υλήκια- λήκια- ήκια- κια- ια- α. Χαχά χαχά χαχά - χάθηκαν τα λόγια μαζί με τον ορίζοντα- δίχως βάση και ήχο. Ήχο και αντίλαλο.

Δίχως τόπο, ο τόπος μας. Τόσο κοντά μας, οι άγγελοι. Τόσο κοντά μας, η σήραγγα της ζωής σα σιδερένιος κύλινδρος, γυαλιστερός. Στο στόμα μου η άκρη του και η άλλη στο άπειρο του ήλιου.

Ανοίξανε στα ουράνια τρύπες και πέφτει στη γη σαν πλάσμα καυτερό, η ουσία της ζωής μας, το φως κι ήλιος, η δύναμη του αιθέρα. Ο Θεός σα βελονιά απ' τ' άπειρο στο στόμα. Καυτερά τα λόγια σου σαν το ψαλίδι για τις αμυγδαλιές μου στο κεντρικό νοσοκομείο, ζεσταμένο, χλιαρό, σκληρό.

Τόσο κοντά ο τόπος μας. Εκεί που είναι η φτώχεια, είναι κι ο

τόπος μου. Ο τόπος της πατρίδας μου, η φτώχεια. Πόσα χιλιόμετρα από το σπίτι μας απέχει η αγάπη.

Πόσο μακριά είναι η αγάπη. Και πόσο κοντά, σα διαλέξεις τα λόγια μας σαν ήχους, φθόγγους, δίφθογγους. Μια λέξη κι ένας λόγος σαν τα ροδάκινα και τις πατάτες του κάμπου.

Ένας λόγος και μια λέξη σαν ορόσημο του τόπου μας. Κάθε λέξη κι ο σκοπός μας, κάθε λέξη και μια πέτρα στην αυλή μας. Κάθε λέξη και μια αγάπη. Και φτερά κάθε λέξη. Μαζί μας κάθε λέξη, μέσα μας.

Στην πλάτη μας ο ήλιος. Στην τσέπη μας τ' αστέρια και τα σπασμένα κομμάτια απ' τ' αγγεία, στ' αμπέλια μας με τα λυχνάρια.

Έστησαν τον πόζωνα με τ' αφρισμένο στόμα και τ' άσπρα εσώρουχα, σα φάντασμα στο ένα φως. Σαν τα μυρμήγκια. Άσπρο με βραχνούς σιγανούς του γέρου και τη μυρωδιά του ξορκισμού.

Έστησαν το γέρο πάνω στο θρόνο με τα φουντουκόξυλα και τις φτέρες μέσα στην πηγή. Έστησαν τον πόζωνα στο βράχο πέρα απ' το βουνό, στα έγκατα της γης.

Έστησαν τον πόζωνα πάνω στα γυάλινα τ' αλώνια του ξορκισμού και του καθρέφτες τ' ουρανού, μακριά απ' τ' άγνωστα σύννεφα. Έστησαν τον πόζωνα, πάνω στη σούβλα τη στημένη με τα σιδερένια παπούτσια και τα πράσινα πουλιά.

Στήσαμε τις ασημένιες βέργες γύρω από τη στρόγγυλη πέτρα. Ανοίξαμε τους λάκκους με τις ξύλινες κούπες, τα μεταξωτά δελφίνια, τους κρίνους, τους χάρτινους αετούς με τα σχοινιά των παιδιών.

Φέραμε τις ξύλινες μαύρες καρέκλες, τα ξόανα απ' το πηγάδι

μας στο κελάρι. Το μεγάλο κεφάλι του Αιγυπτίου φίλου μας από τα ιαματικά λουτρά. Την κόκκινη σιδερένια, μητερή καρέκλα.

Φέραμε τον καμένο Προμηθέα με το βαρύ όλμο και τα ηλεκτρονικά σωθικά. Στήσαμε τον κόκκινο φύλακα, βουβό και βαθύ. Τους ξύλινους χορευτές. Το πήλινο ζευγάρι του βασιλιά και της βασίλισσας.

Στήσαμε τις σημαίες. Στήσαμε τους πάνινους Τούρκους με τα χαρούμενα τουρμπάνια. Φέραμε τα πέτρινά μας σύμβολα, από τις άγιες πέτρες των βουνών. Φέραμε τις μαλακές πάνινες κολώνες.

Φέραμε τις εικόνες απ' την Αίγυπτο και το Σουδάν. Φέραμε το φως. Φέραμε τους άγνωστους θεούς με τα δεμένα μάτια. Φέραμε τις μηχανές με τα κίτρινα καλώδια.

Φέραμε το μάγο των δέντρων με την αποθέωση. Φέραμε την αλεπού με τα γύψινα πόδια. Φέραμε τον ασημένιο πολεμιστή με τη μαύρη σάρπα μπροστά στις άδειες ψάθινες καρέκλες.

Φέραμε το χορό των γυναικών. Φέραμε τ' άσπρα σπίτια. Φέραμε τα περίεργα ρούχα της πόλης. Φέραμε τα μυστήρια. Φέραμε τον Ταρζάν βουβό, βουβό, βουβό, βουβό, αουα αουα α.

Φέραμε τη μεγάλη εικόνα για την πόλη με τα θαύματα. Φέραμε τα θαύματα με τις σάλπιγγες και τ' αγόρια με τα γαλανόλευκα ρούχα. Φέραμε τους θησαυρούς. Φέραμε την άμμο. Φέραμε φασόλια. Φέραμε τα παιδιά.

Φέραμε τις κούκλες. Φέραμε το σούπερμαν. Φέραμε τις καμπάνες και τα σήμαντρα. Φέραμε τις καμήλες. Φέραμε άγρια σπίτια.

Φέραμε τη μουσική σαν τη φωτιά, σαν τον ίλιγγο, σαν την αρχέγονη ροή, σαν την ταχύτητα απ' το φως, σαν τη γη, σαν τ'

αστέρια, σαν τις ματιές, σαν τις αστραπές, σαν τις τρικυμίες,
σαν τα λουλούδια, σαν τους ηλεκτρισμούς, σαν την ανάσα μου,
σαν το άπειρο, το σκοτεινό, το γαλάζιο το σύμπαν, το αέναο,
το άπειρο, τη γη, τη ζωή, την παραλία, τη φωνή, την αγάπη, τη
μάννα, το θάνατο, τον έρωτα, τη μαύρη θάλασσα, σαν τη μούσα
του Αλιάκμονα.

Βιέννη 1984.

